

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส.

ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ที่สถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการต้องการ

PREFERABLE CHARACTERISTICS OF TRADE INDUSTRIAL DIPLOMA GRADUATES

BY LABOUR MARKET IN SMUTHPRAKARN PROVINCE

นายมังกร พริรกิจ

MR. MANGKORN HARIRAK

เลขหมู่ 19305
เลขทะเบียน 2
วัน, เดือน, ปี 20 ก.ค. 2536

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิตอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

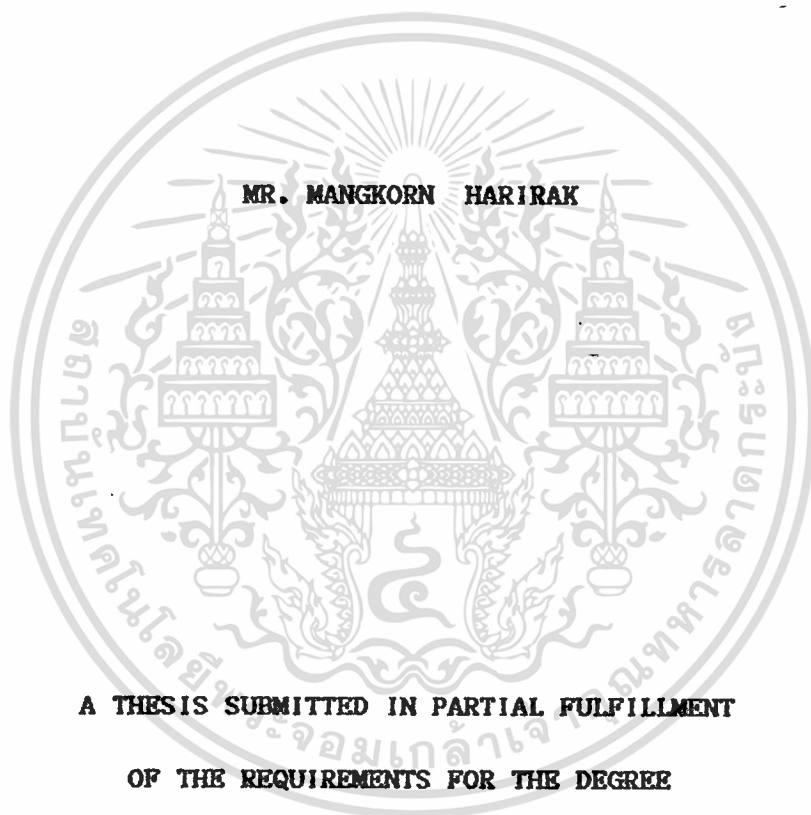
พ.ศ. 2536

ISBN 974-8158-24-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**PREFERABLE CHARACTERISTICS OF TRADE INDUSTRIAL DIPLOMA GRADUATES
BY LABOUR MARKET IN SMUTHPRAKARN PROVINCE**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE**

MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN VOCATIONAL ADMINISTRATION

GRADUATE SCHOOL

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

1993

ISBN 974-8158-24-1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ที่สถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ
ต้องการ

นักศึกษา

นายมังกร หิริรักษ์

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ดร. คทา ชื่นตา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ดร. ประมวล เสนาฤทธิ์

อาจารย์ ไพรัตน์ ฝึกน้อย

ระดับการศึกษา

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา

ภาควิชา

ครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร

ลาดกระบัง

พ.ศ.

2536

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงเรื่อง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมตามความต้องการของสถานประกอบการและเพื่อเปรียบเทียบความต้องการของสถานประกอบการ ที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม จำแนกตามขนาดของสถานประกอบการ การรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สำหรับกลุ่มตัวอย่างนั้นประกอบด้วยสถานประกอบการซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ขนาด คือ สถานประกอบการขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ จำนวนทั้งสิ้น 286 แห่ง

ผลการวิจัยเมื่อพิจารณาและจัดลำดับค่าเฉลี่ยของความต้องการคุณลักษณะอันพึง-
ประสงค์ทั้ง 5 ด้าน ปรากฏว่า สถานประกอบการทั้ง 3 ขนาด มีความต้องการเรียงลำดับ
1-5 ตรงกัน คือ ลำดับ 1 ด้านความรับผิดชอบ ลำดับ 2 ด้านความมีวินัยในตนเอง ลำดับ
3 ด้านความผูกพัน ลำดับ 4 ด้านมนุษยสัมพันธ์และลำดับสุดท้าย ด้านความรู้และทักษะ
วิชาชีพ และผลการเปรียบเทียบ พบว่า สถานประกอบการขนาดเล็ก ขนาดกลางและ
ขนาดใหญ่ มีความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบและด้านความผูกพัน
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และ
สถานประกอบการที่มีขนาดต่างกัน มีความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความรู้และ
ทักษะวิชาชีพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความมีวินัยในตนเอง แตกต่างกันอย่างไม่
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

Thesis Title	Preferable Characteristics of Trade Industrial Diploma Graduates By Labour Market in Smuthprakarn Province
Student	Mr. Mangkorn Harirak
Thesis Advisor	Dr. Kata Chuenta
Thesis Co-advisors	Dr. Pramuan Senarith Mrs. Pairat Phaknoi
Level of Study	Master of Industrial Education in Vocational Administration
Department	Industrial Education, King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang
Year	1993

ABSTRACT

The objectives of this paper were to study the Preferable Characteristics of Trade Industrial Diploma Graduates needed by Labour Market in Samutprakarn and to compare the requirements of the small, medium and large enterprises towards these characteristics.

The data were collected through questionnaires, with the sampling of 286 different three sizes of enterprises.

The results of the study showed that the different three sizes of enterprises were in confirmation with each other towards the following requirements respectively : Responsibility, Self-Discipline, Sense of belonging, Human Relationship and Vocational Skills.

It was found that all enterprises cited Responsibility and Sense of belonging as their Preferable characteristics with a statistically Significant difference at .05 which corresponded to the hypothesis. However, the enterprises of the three different Sizes ordered Vocational Skill, Human Relationship and Self discipline with no Statistically significant difference at .05 which did not corresponded to the hypothesis.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลงได้ด้วยดี ทั้งนี้เพราะได้รับความร่วมมือจากบุคคลในสถานประกอบการ ที่สำคัญอย่างยิ่งคือ คุณบำรุง มุสิกกุล นายกสมาคมการบริหารงานบุคคลสมุทรปราการ (P.A.A.S.) ที่ได้ขอร้องให้สมาชิกตอบแบบสอบถามอย่างสมบูรณ์แบบและรวดเร็ว ตลอดจนคุณสุชาญ โกสิน กรรมการผู้จัดการบริษัทแมนเนจเมนท์ คอนซัลแตนท์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด คุณจำเนียร จวงตระกูล กรรมการและผู้จัดการทั่วไป หจก.ปิกริมแอนด์โก จำกัด คุณถวัลย์ ชมประสพ แห่งบริษัทไทยอีโนอุตสาหกรรม สมุทรปราการ อดีตนายกสมาคมการบริหารงานบุคคล สมุทรปราการ (P.A.A.S.) คุณเสี๊ยะ แดงวัง อดีตผู้จัดการฝ่ายบุคคลและธุรการของบริษัทเมโทร เมชีนแอร์รี่ จำกัด ท่านทั้งหลายเหล่านี้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ความชำนาญอย่างยิ่ง ในเรื่องการบริหารงานบุคคล จนได้รับการยกย่องในวงการบริหารงานบุคคลของประเทศว่า เป็นนักบริหารงานบุคคลมืออาชีพที่ได้กรุณาให้คำแนะนำให้แก่งคิดต่าง ๆ ในเรื่องของวิธีการคัดเลือกบุคคลไปทำงาน ตลอดจนการพัฒนาบุคลากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ศึกษาอยู่ในระดับอาชีวศึกษาอย่างมีคุณภาพ เพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานทั้งปัจจุบันและอนาคต อันจะเป็นผลดีต่อการอาชีวศึกษาเป็นอย่างมาก

ขอขอบคุณอาจารย์ ดร. ประมวล เสนาฤทธิ์ ผู้อำนวยการกองแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ อาจารย์สุนัตรา เกตุวงษ์ แห่งกองวิทยาลัยเทคนิค ที่กรุณามอบข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกรมอาชีวศึกษาและตลาดแรงงาน และผู้ช่วยศาสตราจารย์ เมธี ศรีสังวาล แห่งภาควิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่กรุณาประมวลผลข้อมูลและจัดพิมพ์วิทยานิพนธ์

และขอขอบคุณอย่างสูงสำหรับท่านอาจารย์ที่ปรึกษา คือ อาจารย์ ศกาศ ชื่นตา
ดร.ประมวณ เสนาฤทธิ์ และอาจารย์ ไพรัตน์ ฝึกน้อย ที่ให้คำแนะนำด้วยความเมตตา
มาโดยตลอด

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะก่อประโยชน์ให้กับสถานศึกษาที่มีหน้าที่ผลิต
บุคลากรในระดับอาชีวศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ระดับ ปวส.
ซึ่งกำลังเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานเป็นอย่างมากให้สามารถนำไปเป็นแนวทางในการ
กำหนดกิจกรรมทั้งหลายทั้งปวง ทั้งที่เป็นกิจกรรมในห้องเรียน คือ การจัดการเรียนการสอน
ตามปกติ และกิจกรรมพิเศษใด ๆ ทั้งในและนอกสถานศึกษา หรือกำหนดเป็นแนวทางในการ
ฝึกคนให้ตรงเป้าหมายตามที่ตลาดแรงงานต้องการ ทั้งนี้เพื่อหวังที่จะให้เกิดคุณภาพแก่ศิษย์
และความก้าวหน้าทีศิษย์จะได้อยู่ร่วมกับสังคมอย่างภาคภูมิใจ ซึ่งวิธีดังกล่าวนี้ น่าจะเป็นวิถี
ทางหนึ่งที่สำคัญในการพัฒนาประเทศไทยไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองสืบไป

นายมังกร พริกข์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VII
สารบัญตาราง.....	XI
สารบัญแผนภูมิ.....	XV
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา.....	1
แนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	6
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	9
สมมติฐานของการวิจัย.....	9
ขอบเขตของการวิจัย.....	9
คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	11
เชิงอรรถ.....	13
บทที่ 2 วรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	16
การอาชีวศึกษา.....	17
ความหมายของการอาชีวศึกษา.....	17

การพัฒนาอาชีพศึกษาอุตสาหกรรมในระยะแผนพัฒนาการศึกษา แห่งชาติ การจัดการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม.....	18 44
แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา.....	49
คุณลักษณะด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ.....	57
คุณลักษณะด้านความมีมนุษยสัมพันธ์.....	57
คุณลักษณะด้านความรับผิดชอบ.....	59
คุณลักษณะด้านความผูกพัน.....	60
คุณลักษณะด้านความมีวินัยในตนเอง.....	61
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาในสาขา อาชีพต่าง ๆ และตลาดแรงงาน.....	63
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาอาชีพ ต่าง ๆ	63
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาและตลาด แรงงาน.....	67
เชิงอรรถ.....	78

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	87
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	87
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	89
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	92
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	93
เชิงอรรถ.....	95
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	96
ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและสภาพทั่วไปของสถาน ประกอบการ.....	98
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความต้องการของสถานประกอบการที่มีต่อ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม.....	101
2.1 สถานประกอบการขนาดเล็ก.....	101
2.2 สถานประกอบการขนาดกลาง.....	113
2.3 สถานประกอบการขนาดใหญ่.....	124
ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความต้องการของสถานประกอบการที่มีต่อ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม จำแนกตามขนาดของสถาน ประกอบการ.....	135

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	148
1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	148
2. วิธีดำเนินการวิจัย.....	148
3. สรุปผลการวิจัย.....	150
3.1 สรุปผลการวิจัย.....	150
3.2 ตรวจสอบสมมติฐานของการวิจัย.....	154
4. อภิปรายผล.....	156
5. ข้อเสนอแนะ.....	170
6. ข้อเสนอแนะ เพื่อทำการวิจัย.....	183
เชิงอรรถ.....	185
บรรณานุกรม.....	192
ภาคผนวก.....	202
ประวัติผู้เขียน.....	223

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างสถานประกอบการ จำแนกตามขนาดของสถานประกอบการ.....	89
2	จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน จำแนกตามขนาดของสถานประกอบการ.....	93
3	จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ (หน่วย : คน).....	98
4	จำนวนและค่าร้อยละของสถานประกอบการ จำแนกตามสถานประกอบการ (หน่วย : แห่ง).....	99
5	จำนวนและค่าร้อยละของสถานประกอบการ จำแนกตามจำนวนของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมที่มีอยู่ในสถานประกอบการนั้น (หน่วย : คน).....	100
6	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์การกระจายของความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านความรู้และทักษะวิชาชีพของสถานประกอบการขนาดเล็ก.....	101
7	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์การกระจายของความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านความรับผิดชอบของสถานประกอบการขนาดเล็ก.....	104
8	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์การกระจายของความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ของสถานประกอบการขนาดเล็ก.....	106

ตารางที่

หน้า

9	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์การกระจายของ ความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านความผูกพัน ของสถาน ประกอบการขนาดเล็ก.....	108
10	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์การกระจายของ ความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านความมีวินัยในตนเอง ของ สถานประกอบการขนาดเล็ก.....	110
11	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์การกระจายของ ความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 5 ด้าน ของสถานประกอบการ ขนาดเล็ก.....	112
12	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์การกระจายของ ความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ ของสถานประกอบการขนาดกลาง.....	113
13	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์การกระจายของ ความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านความรับผิดชอบ ของสถานประกอบการขนาดกลาง.....	115
14	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์การกระจายของ ความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ของสถาน ประกอบการขนาดกลาง.....	117

ตารางที่	หน้า
15	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์การกระจายของ ความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านความผูกพัน ของสถาน ประกอบการขนาดกลาง..... 119
16	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์การกระจายของ ความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านความมีวินัยในตนเอง ของ สถานประกอบการขนาดกลาง..... 121
17	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์การกระจายของ ความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 5 ด้าน ของสถานประกอบการ ขนาดกลาง..... 123
18	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์การกระจายของ ความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ ของสถานประกอบการขนาดใหญ่..... 124
19	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์การกระจายของ ความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านความรับผิดชอบ ของสถานประกอบการขนาดใหญ่..... 126
20	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์การกระจายของ ความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ของสถาน ประกอบการขนาดใหญ่..... 128
21	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์การกระจายของ ความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านความผูกพัน ของสถาน ประกอบการขนาดใหญ่..... 130

XIII

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

22	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์การกระจายของ ความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านความมีวินัยในตนเอง ของ สถานประกอบการขนาดใหญ่.....	132
23	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์การกระจายของ ความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 5 ด้าน ของสถานประกอบการ ขนาดใหญ่.....	134
24	การเปรียบเทียบความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านความรู้และ ทักษะวิชาชีพ จำแนกตามสถานประกอบการ.....	135
25	การเปรียบเทียบความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านความ รับผิดชอบ จำแนกตามสถานประกอบการ.....	138
26	การเปรียบเทียบความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านมนุษยสัมพันธ์ จำแนกตามสถานประกอบการ.....	140
27	การเปรียบเทียบความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านความผูกพัน จำแนกตามสถานประกอบการ.....	142
28	การเปรียบเทียบความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านความมีวินัย ในตนเอง จำแนกตามสถานประกอบการ.....	144
29	การเปรียบเทียบความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จำแนกตามขนาด ของสถานประกอบการ.....	146

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
1	ทิศทางใหม่ของการอาชีวศึกษา.....	43
2	การจัดระบบการอาชีวศึกษาของกรมอาชีวศึกษา.....	45

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยได้มีการดำเนินการพัฒนาประเทศเป็นระยะเวลาเกือบสามทศวรรษ ตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2504 - 2509) จนถึงปัจจุบัน ซึ่งเป็นช่วงกลางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534) ได้มีผลทำให้เศรษฐกิจสาขาต่าง ๆ เจริญก้าวหน้าไปอย่างมาก โดยเฉพาะในช่วงปลายปี 2531 ถึงต้นปี 2532 ได้มีการเคลื่อนไหวในการลงทุนเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคอุตสาหกรรม ที่พบว่ามีการลงทุนในด้านนี้สูง

การพัฒนาประเทศทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมให้บรรลุเป้าหมายนั้น ปัจจัยสำคัญ นอกเหนือจากวัตถุดิบ เงินทุน และเทคโนโลยี คือ ประชากรที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ในการที่จะให้ประชากรมีคุณภาพและประสิทธิภาพดังกล่าว สิ่งที่มีบทบาทสำคัญยิ่ง ได้แก่ การศึกษา การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศและเป็นตัวเร่งที่สำคัญที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาสิ่งต่าง ๆ ในสังคม การผลิตผู้มีการศึกษาเป็นผลผลิตกำลังคนเพื่อสนองความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคต ซึ่งจะผันแปรไปตามการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคมไทย¹ , กล่าวคือ มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเกี่ยวกับการใช้ปัจจัยด้านแรงงานจากภาคเกษตรกรรมไปสู่ภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการ การผลิตจะเน้นการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่มากขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและลดต้นทุนการผลิต การทดแทนแรงงานของผู้มีการศึกษาสาขาต่าง ๆ ในตลาดแรงงานมีจำกัดและไม่สอดคล้องกับทักษะของผู้สำเร็จการศึกษา อาจกล่าวได้อีกนัยหนึ่งคือ การขาดแรงงานที่มีคุณภาพ ซึ่งในเรื่องนี้ แสวง ปิ่นมณี ได้กล่าว ถึงโครงสร้างของแรงงานในตลาดแรงงานว่า ปัจจุบันตลาดแรงงานของไทยมีแรงงานที่ไม่มีทักษะ เป็นอัตราส่วนที่สูงมากเมื่อเทียบกับประเทศที่พัฒนา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แล้ว เช่น ประเทศเยอรมัน² ดังนั้นในสภาวะทางเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศในขณะนี้ มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการผลิตคนที่มีปริมาณและคุณภาพเพียงพอที่จะสนองตอบความต้องการของภาคอุตสาหกรรมและมีความสามารถในการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่มาจากประเทศต่าง ๆ พร้อม ๆ กับการลงทุนในอนาคต

กรมอาชีวศึกษา เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่จัดการศึกษาทางด้านอาชีพ มีนโยบายผลิตกำลังคนในระดับกลางทั้งช่างเทคนิค ช่างฝีมือและกึ่งฝีมือในสาขาอาชีพต่าง ๆ เพื่อสนองความต้องการในการประกอบอาชีพอิสระและตลาดแรงงานทั้งภาคเอกชนและภาครัฐบาล สิ่งที่สำคัญของการอาชีวศึกษา คือ การผลิตผู้สำเร็จอาชีวศึกษาเข้าสู่ตลาดแรงงาน และจัดการศึกษาให้มีคุณภาพนั่นคือ จัดการศึกษาให้นักเรียนนักศึกษาที่มีความรู้ทักษะฝีมือ พร้อมทั้งจะปฏิบัติงานได้ ตลอดจนมีคุณธรรม จริยธรรมเป็นที่น่าพอใจของนายจ้าง ซึ่งแรงงานที่นายจ้างหรือตลาดแรงงานต้องการในการปฏิบัติงานลักษณะต่าง ๆ ซึ่งสามารถแบ่งระดับงานอาชีพได้เป็น 5 ระดับ คือ

1. **วิชาชีพชั้นสูง (Professional)** ระดับปริญญาทำหน้าที่ควบคุมออกแบบและวางแผนการทำงาน เช่น วิศวกร สถาปนิก
2. **กึ่งวิชาชีพชั้นสูง (Semi-Professional)** ทำหน้าที่ระดับรองลงมาจากระดับปริญญา เป็นเจ้าหน้าที่ทางเทคนิค หรือช่างเทคนิค (Technician) เช่น ช่างเทคนิคเครื่องยนต์ ช่างเทคนิคเขียนแบบ ช่างเทคนิคไฟฟ้า
3. **แรงงานฝีมือ (Skilled Labour)** มีความชำนาญในสาขาวิชาที่เรียนมาสามารถปฏิบัติหน้าที่ โดยอาศัยความรู้ ความชำนาญ เช่น พนักงานบัญชี พิมพ์ดีด ช่างเครื่องยนต์
4. **แรงงานกึ่งฝีมือ (Semi-Skilled Labour)** มีความชำนาญรองลงมา

โดยสามารถปฏิบัติงานได้เฉพาะเรื่อง อาศัยระยะเวลาในการฝึกงาน เรียนรู้ใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดตทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ช่วงเวลาอันสั้น เช่น ช่างแบบตารี ช่างท่อไอเสีย

5. แรงงานไร้ฝีมือ (Un-Skilled Labour) ได้แก่ คนงาน กรรมกร โดยทั่ว ๆ ไปซึ่งให้แรงงานในการปฏิบัติงานเป็นสำคัญ^๑

สถานศึกษาในสังกัดกรมอาชีวศึกษาในปัจจุบัน (ปีการศึกษา 2535) ประกอบด้วยวิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยเกษตรกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง และวิทยาลัยการอาชีพ กระจายอยู่ทั่วประเทศทุกจังหวัดถึง 221 แห่ง มีสถานศึกษาที่เปิดทำการสอนแล้ว 217 แห่ง และยังไม่เปิดทำการสอน 4 แห่ง^๒ มีหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องการผลิตนักเรียนนักศึกษาในสาขาวิชาชีพ 5 ประเภทวิชา คือ ช่างอุตสาหกรรม เกษตรกรรม ณิชยกรรม คหกรรมและศิลปหัตถกรรม ซึ่งการจัดการศึกษาในสถานศึกษาเหล่านี้ เป็นการจัดการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรีและเทียบเท่าปริญญาตรีทั้งสิ้น ได้แก่

1. ระดับวิชาชีพชั้นสูง (Professional) คือนักเรียนนักศึกษาที่จบการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ซึ่งเทียบเท่าปริญญาตรี
2. ระดับกึ่งวิชาชีพชั้นสูง (Semi-Professional) หรือระดับ Technician คือนักเรียนนักศึกษาที่จบการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ซึ่งทั้ง 2 หลักสูตรนี้เทียบเท่ากับอนุปริญญา
3. ระดับแรงงานฝีมือ (Skilled Labour) คือนักเรียนนักศึกษาที่จบการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ซึ่งเทียบเท่ามัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ
4. ระดับแรงงานกึ่งฝีมือ (Semi-Skilled Labour) คือนักเรียนนัก

ศึกษาที่จบการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรช่างฝีมือ (ปชม.) และหลักสูตรวิชาชีพ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระยะสั้น 225 ชั่วโมง⁵

จากการติดตามภาวะการปฏิบัติงานทำผู้สำเร็จอาชีวศึกษา' 34 ของกองแผนงาน
กรมอาชีวศึกษา พบว่า

สาขาที่มียังงานทำจำนวนมากหรือเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานคือ วิชาช่าง
อุตสาหกรรมในทุกระดับและทุกสาขาวิชาเป็นจำนวนถึง 10,002 คน (ร้อยละ
37.49) ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา โดยเฉพาะผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส.
ได้แก่ ช่างไฟฟ้ากำลัง ช่างยนต์ ช่างอิเล็กทรอนิกส์ ช่างก่อสร้าง ช่างเทคนิค
การผลิต ช่างเทคนิคโลหะ เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานเป็นอย่างมาก⁶

ซึ่งตรงกับข้อมูลด้านตลาดแรงงานที่ว่าแรงงานระดับ ปวส. โดยเฉพาะแรงงาน
ในประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมนั้น เป็นแรงงานที่มีความรู้ ความสามารถมากพอที่จะเข้ากับ
งานได้ทุกระดับ นอกจากนี้ยังพบว่า แรงงานที่กรมอาชีวศึกษาลิขิตออกสู่ตลาดแรงงานนั้น
ไม่สอดคล้องกับตลาดแรงงานมากขึ้น กล่าวคือ ผู้สำเร็จอาชีวศึกษามีคุณสมบัติไม่ตรงกับความ
ต้องการของตลาดแรงงาน ทั้งนี้เนื่องจากตลาดแรงงานมีการเปลี่ยนแปลงพัฒนาเทคโนโลยี
ที่เร็วมาก⁷ และการเพิ่มปริมาณของเทคโนโลยีขั้นสูงอยู่ตลอดเวลา จึงนับเป็นอุปสรรคด้าน
แรงงาน ไม่ว่าจะเป็นแรงงานบางประเภทที่จะหมดไป หรือการผลิตแรงงานที่ไม่ตรงกับความ
ต้องการของเทคโนโลยี การทำงานแทนวิศวกรของผู้จบ ปวส. จะทำให้แรงงานระดับนี้มี
ความสำคัญมากขึ้น นอกจากนั้นแล้วในสภาพปัจจุบันได้เกิดปัญหาวิกฤติในด้านแรงงาน คือ
ขาดกำลังคนในบางสาขาวิชาอย่างรุนแรงแต่ขณะเดียวกันก็เกิดปัญหาคนว่างงาน รวมทั้งปัญหา
การแย่งกำลังคนจากหน่วยงานหนึ่งไปสู่อีกหน่วยงานหนึ่ง เรียกว่า Head Hunting หรือเกิด
ภาวะสมองไหลและแรงงานไม่มีคุณภาพ ขาดคุณธรรม ขาดประสิทธิภาน และขาดความ
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สุขในการดำเนินชีวิตและการทำงาน^๙ จากการสำรวจข้อมูลและปัญหาในการทำงานของ นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากกรมอาชีวศึกษาและทำงานในสถานประกอบการของกองวิจัย ทางการศึกษา กรมวิชาการ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการ ทำงานแต่ยังขาดคุณสมบัติในด้านคุณธรรมและจริยธรรมที่สำคัญ คือ ความรับผิดชอบ ความ ซื่อสัตย์ ความอดทน ความตรงต่อเวลา และความละเอียดรอบคอบ^{๑๐} ดังนั้นการมีความรู้ ความสามารถและทักษะที่ดียังไม่เพียงพอ

เนื่องจากสังคมยุคใหม่ที่เป็นสังคมอุตสาหกรรมต้องมีการแข่งขันกันเองและ แข่งขันกันกับเวลา สิ่งที่ควรคำนึงถึงคือ ทำอย่างไรที่จะทำให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษามี คุณลักษณะที่ดี อันได้แก่ การมีระเบียบวินัย การตรงต่อเวลา มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความอดสาหัส ขยันและอดทน เพราะสิ่งเหล่านี้เป็นส่วนประกอบในการทำงาน และช่วยให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมยุคใหม่ได้^{๑๐}

ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของกรมอาชีวศึกษา ในการที่จะผลิตกำลังคน ให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานทั้งในปัจจุบันและอนาคตที่จะมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาและ เพื่อที่จะทำให้การผลิตกำลังคนในระดับนี้ ตรงกับความต้องการของนายจ้างหรือตลาดแรงงาน มากขึ้น รวมถึงการเสริมสร้างโอกาสการมีงานทำของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ผู้วิจัยจึงเห็น สมควรที่จะทำการวิจัย โดยศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมที่ตลาดต้องการ โดยศึกษากรณีเฉพาะจังหวัด สมุทรปราการ ด้วยเหตุที่จังหวัดสมุทรปราการ เป็นจังหวัดหนึ่งที่มีโรงงานอุตสาหกรรมทั้ง ขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็กภายในจังหวัด ประมาณ 3,000 แห่ง นับได้ว่าเป็น จังหวัดที่มีการใช้แรงงานในสถานประกอบการมากและมีสถานศึกษาที่สังกัดกรมอาชีวศึกษาที่ทำ หน้าที่ผลิตกำลังคนเข้าสู่ตลาดแรงงานภายในจังหวัดได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ ซึ่ง เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิทยาลัยได้รับมอบหมายจากกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงาน
หาตำแหน่งงานว่างให้กับสถานศึกษาอื่น ๆ ในต่างจังหวัดที่อยู่ห่างไกลเมืองอุตสาหกรรม
โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานศึกษาในกลุ่มภาคเหนือ จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยจะได้นำผลและ
ข้อความรู้ที่ได้ มาเสนอเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาหลักสูตรและกำลังคนให้สอดคล้อง
กับความต้องการตลาดแรงงาน รวมถึงการนำมาปรับปรุงการจัดการอาชีวศึกษาในสถานศึกษา
ต่อไป

แนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาประเภทอาชีวศึกษา หากไม่คำนึงถึง
คุณภาพหรือความต้องการของตลาดแรงงานหรือมุ่งเน้นที่จะให้นักศึกษาเรียนเพื่อจบการศึกษา
แต่เพียงอย่างเดียวแล้ว จะมีผลต่อการหางานทำและค่าตอบแทนในการจ้างงานตลอดจน
ความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังจะเห็นได้จากเอกสารรายงาน
ผลภาวะการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา '84 ของกรมอาชีวศึกษา และสัมภาษณ์ผู้บริหาร
งานบุคคลในสถานประกอบการถึงอัตราค่าจ้างแรงงานในภาคเอกชนโดยทั่วไปของช่างเทคนิค
คือ ผู้จบอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมนั้น มีความแตกต่างไปจากผู้
จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี สาขาวิศวกรรมศาสตร์อยู่ประมาณ 3-5 เท่า ทั้งที่ระยะเวลา
ในการศึกษาต่างกันเพียง 2 ปีเท่านั้น¹⁴ อาจมีปัจจัยหลายอย่างที่ทำให้อัตราค่าจ้างแรงงาน
ดังกล่าวของคนสองกลุ่มนี้แตกต่างกัน แต่ปัจจัยสำคัญอันหนึ่งที่น่าจะเป็นคือ ในภาพของผู้จบ
อาชีวศึกษานั้น เป็นที่ยอมรับของตลาดแรงงานหรือยัง อย่างไรก็ตามอาจมีผู้จบอาชีวศึกษา
บางคนเจริญก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน และได้ค่าตอบแทนสูงเป็นพิเศษ ทั้งนี้เพราะ
สถานประกอบการได้พิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นผู้มีความสมบัติที่เหมาะสมรวมทั้งได้รับการพิจารณา
เพิ่มพูนความรู้ความสามารถมากยิ่งขึ้น แต่ต้องใช้ระยะเวลาอันยาวนานพอสมควรที่จะพิสูจน์
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ให้นายจ้างเห็นว่ามีความลักษณะอันพึงประสงค์อย่างแท้จริง¹²

นักการศึกษาหลายท่านได้แสดงความคิดเห็นหลายลักษณะในเรื่อง การผลิตบัณฑิตไทยที่พึงปรารถนา โดยได้กำหนดไว้ชัดเจนสามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษา การเรียนการสอน นิสิตนักศึกษาได้ แต่สำหรับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ตลาดแรงงานต้องการนั้น แม้ว่าจะมีกลุ่มบุคคลที่ต้องการแรงงานหรือคนในสถานประกอบการได้ชี้แนะไว้มากมาย แต่ดูเหมือนว่าคำปรารภเหล่านั้นจะกล่าวครอบคลุมกว้างขวางยากที่จะนำไปกำหนดเป็นแนวทางพัฒนานักศึกษาในสถานศึกษาได้ชัดเจน เพราะการจัดอาชีวศึกษานั้นมีหลายระดับและหลายประเภทวิชา ดังนั้นผู้รับผิดชอบในการวางแผนผลิตกำลังคนของกรมอาชีวศึกษาได้เห็นความสำคัญในเรื่องนี้จึงได้จัดให้มีการประชุมสัมมนาแนวนโยบายการผลิตและงานอาชีวศึกษาในภูมิภาค จึงได้แนวคิด ความเห็นของผู้แทนจากสถานประกอบการที่นำเสนอ ดังเช่น ชาญวิทย์ สิงหเสนี กล่าวว่า นักศึกษาที่จบจากสถานศึกษาของกรมอาชีวศึกษาจะมีความรู้ในวิชาชีพอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ มีคุณภาพในระดับหนึ่งแล้ว แต่ยังขาดจริยธรรมโดยสิ้นเชิง และขณะเดียวกันนี้ กักรร โรจน์รุ่งสิงขร ให้ความเห็นไว้ว่า

ในเรื่องความรู้ทางวิชาชีพนั้น ในความเป็นจริง นักศึกษาที่จบการศึกษาออกไปใหม่ ๆ ยังไม่สามารถทำงานได้ทันที สถานประกอบการจะมีกอบรมให้ก่อนเข้า ซึ่งยังไม่เป็นห่วงเท่าไร แต่สิ่งที่สถานประกอบการมีความคาดหวังอย่างยิ่ง คือ เรื่อง จริยธรรม ค่านิยม ทักษะชีวิตที่มีต่อองค์การ ความต้องการใช้คนที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดนั้น หมายถึงอยากได้คนที่ไว้เนื้อเชื่อใจได้ โดยจะต้องเลือกคนที่มีความรักในองค์การ และมีความสำนึกในความเป็นเจ้าของ ซึ่งนักศึกษาคควรจะมีในตัวเอง¹³

คุณภาพของผู้จบอาชีวศึกษาที่ตลาดแรงงานต้องการนั้น ได้รับการชี้แนะจากผู้ทรง
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณูฒิจากสถานประกอบการหลายท่าน ดังเช่น ที่กองการเจ้าหน้าที่ได้จัดประชุมสัมมนาผู้บริหารสถานศึกษากรมอาชีวศึกษาประจำปี โดย อานนท์ สิมะกุลธร ได้ให้ทัศคติไว้ในด้านคุณภาพนั้นผู้จบอาชีวศึกษายังขาดคุณลักษณะสำคัญบางประการ เช่น ด้านคุณธรรม จริยธรรม ความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ไม่มีสัมมาคารวะ และในโอกาสเดียวกันนี้ ไอยรา โลหิตรานนท์ ได้กล่าวถึงแนวทางการฝึกนักศึกษาไว้ว่า ควรปลูกฝังให้เยาวชนรักถิ่นฐาน รักอาชีพ รักงาน รักเพื่อนร่วมงาน รักองค์การของตน เป็นนักต่อสู้ผู้ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค ฝึกการทำงานเป็นทีม ช่างคิด ช่างทำ คิดดัดแปลงเพื่อให้ได้สิ่งที่มีคุณค่ายิ่งขึ้น¹⁴

ในส่วนของผู้รับผิดชอบในการผลิตกำลังคน ได้แก่ กรมอาชีวศึกษา ได้แสดงความเห็นสอดคล้องกับสถานประกอบการในการเตรียมการผลิตกำลังคนให้เป็นที่พอใจของสถานประกอบการยิ่งขึ้น เรื่องนี้ บุญเทียม เจริญยิ่ง ได้กล่าวในการบรรยายพิเศษการประชุมสัมมนาผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มอาชีวศึกษาว่า ในภาณที่สถานประกอบการต้องการคือ คุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์ ความจงรักภักดีต่อนายจ้าง ความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา และความสุภาพอ่อนโยน ทั้งหลายเหล่านี้ เป็นเรื่องที่จะต้องปลูกฝังให้เกิดขึ้นแก่นักศึกษาให้จงได้¹⁵

จากบทความ เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องรวมทั้งจากผู้ต้องการคนไปทำงาน ตลอดจนผู้บริหารงานบุคคลในสถานประกอบการ ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิดต่าง ๆ นั้นมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมตามความต้องการของสถานประกอบการ จังหวัดสมุทรปราการ ไว้ 5 ด้านคือ

1. คุณลักษณะด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ
2. คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์
3. คุณลักษณะด้านความรับผิดชอบ
4. คุณลักษณะด้านความผูกพัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. คุณลักษณะด้านความมีวินัยในตนเอง

โดยกำหนดให้ขนาดของสถานประกอบการ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ขนาด ได้แก่ สถานประกอบการขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เป็นตัวแปรต้น และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 5 ด้านดังกล่าวเป็นตัวแปรตาม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการ
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการของสถานประกอบการที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม จำแนกตามขนาดของสถานประกอบการ

สมมติฐานของการวิจัย

สถานประกอบการที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมแตกต่างกันในแต่ละด้านทั้ง 5 ด้านคือ ด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ ด้านความรับผิดชอบ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความผูกพันและด้านความมีวินัยในตนเอง

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้จะศึกษาเฉพาะคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของตลาดแรงงาน 5 ด้าน ได้แก่
คุณลักษณะทางด้าน

1.1 ความรู้และทักษะวิชาชีพ

1.2 ความรับผิดชอบ

1.3 มนุษยสัมพันธ์

1.4 ความผูกพัน

1.5 ความมีวินัยในตนเอง

2. ประชากรเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ ที่มีผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ปฏิบัติงานในสถานประกอบการนั้น ๆ 1,214 แห่ง

3. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สถานประกอบการที่มีขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 286 แห่ง ที่ระดับความมั่นใจ 95% จากตารางสำเร็จสำหรับหาค่าขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane

4. ตัวแปรที่จะศึกษา

4.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ ขนาดของสถานประกอบการ ซึ่งแบ่งออกเป็น

4.1.1 สถานประกอบการขนาดเล็กที่มีจำนวนแรงงานต่ำกว่า 100 คน

4.1.2 สถานประกอบการขนาดกลางที่มีจำนวนแรงงาน 100 - 300 คน

4.1.3 สถานประกอบการขนาดใหญ่ที่มีจำนวนแรงงานมากกว่า 300 คน

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา

ระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมตามความต้องการของสถานประกอบการ ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ คุณลักษณะทางด้าน

4.2.1 ความรู้และทักษะวิชาชีพ

4.2.2 ความรับผิดชอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2.3 มนุษย์สัมพันธ์

4.2.4 ความผูกพัน

4.2.5 ความมีวินัยในตนเอง

คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ หมายถึง ลักษณะหรือพฤติกรรมที่มีความสำคัญเป็นประโยชน์และจำเป็นในการปฏิบัติที่ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาควรจะมี ตามความคิดเห็นของสถานประกอบการ
 2. คุณลักษณะทางความรู้และทักษะวิชาชีพ หมายถึง ลักษณะหรือพฤติกรรมของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่แสดงถึงความรู้ความสามารถความชำนาญ หรือทักษะที่เกี่ยวกับวิชาชีพหรืองานที่ทำ ซึ่งตรงกับความต้องการของลักษณะงานนั้น ๆ ไม่ว่าจะเป็นความรู้ทางด้านวิชาการหรือการปฏิบัติ ตลอดจนความสามารถในการนำไปประยุกต์ใช้งานให้เกิดประโยชน์
 3. ความรับผิดชอบ หมายถึง ลักษณะหรือพฤติกรรมของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่แสดงถึงความเอาใจใส่และรับเป็นภาระต่อหน้าที่การงาน พยายามทำหน้าที่ต่าง ๆ เต็มความสามารถ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค และมีใจรักในอาชีพ และสามารถตัดสินใจเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้าได้
 4. มนุษย์สัมพันธ์ หมายถึง ลักษณะหรือพฤติกรรมของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่แสดงถึงความพยายามสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน เพื่อให้เกิดความรู้สึกที่ดี เกิดแรงจูงใจในการทำงานร่วมกันของเพื่อนร่วมงาน เกิดความพอใจ เกิดความรักใคร่จริงใจ เกิดความร่วมมือประสานงานกับผู้ปฏิบัติงานร่วมกัน และยอมรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่นด้วยความจริงใจ
 5. ความผูกพัน หมายถึง ลักษณะหรือพฤติกรรมของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่แสดงถึงความเอาใจใส่ ความรักที่มีต่องานที่ปฏิบัติหรือสถานประกอบการโดยไม่หวังผลตอบแทน
- เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. ความมีวินัยในตนเอง หมายถึง ลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่แสดงถึงความพยายามในการควบคุมพฤติกรรมของตนให้ปฏิบัติตามระเบียบที่วางไว้ การทำงานให้เสร็จตามเวลา รู้จักกาลเทศะ มีความตั้งใจจริงมุ่งมั่นในการทำงานให้ประสบผลสำเร็จ

7. สถานประกอบการ หมายถึง โรงงานอุตสาหกรรมที่มีผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ระดับปวส. สาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม ปฏิบัติงานในสถานทีนั้นแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ตามที่กรมแรงงานกำหนดไว้ คือ

7.1 สถานประกอบการขนาดเล็ก คือ สถานประกอบการที่มีจำนวนแรงงานต่ำกว่า 100 คน

7.2 สถานประกอบการขนาดกลาง คือ สถานประกอบการที่มีจำนวนแรงงานระหว่าง 100-300 คน

7.3 สถานประกอบการขนาดใหญ่ คือ สถานประกอบการที่มีจำนวนแรงงานมากกว่า 300 คน¹⁶

8. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม หมายถึง ช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างประกอบผลิตภัณฑ์ ช่างเทคนิคการผลิต ช่างเทคนิคโลหะ ช่างเทคนิคอุตสาหกรรม ช่างไฟฟ้ากำลัง ช่างอิเล็กทรอนิกส์ เขียนแบบเครื่องกล เทคนิคการหล่อ การก่อสร้าง ช่างโยธา ช่างสำรวจ เทคนิคสถาปัตยกรรม ช่างเคมภัณฑ์ ช่างต่อเรือ เครื่องมือวัดและควบคุมในอุตสาหกรรม ช่างเทคโนโลยีการผลิต ช่างเครื่องกลอิเล็กทรอนิกส์

เชิงอรรถ

¹ จีระ หงส์ดารมภ์, "การศึกษา : ยุทธวิธีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อการพัฒนาประเทศ," วารสารการศึกษาแห่งชาติ ฉบับพิเศษ 1-2 (ตุลาคม 2531 - มกราคม 2532), หน้า 118.

² แสง ปิ่นมณี, "การทบทวนแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520," วารสารการศึกษาแห่งชาติ ฉบับพิเศษ 1-2 (ตุลาคม 2531 - มกราคม 2532), หน้า 47.

³ กรมอาชีวศึกษา กองแผนงาน, **กลยุทธ์วางแผนงานอาชีวศึกษา** (กรุงเทพมหานคร : กรมอาชีวศึกษา, 2532), หน้า 2.

⁴ กรมอาชีวศึกษา กองแผนงาน, **ข่าวตลาดแรงงานอาชีวศึกษา** (กรกฎาคม-สิงหาคม 2535), หน้า 7.

⁵ เรื่องเดียวกัน.

⁶ กรมอาชีวศึกษา กองแผนงาน, **ข่าวตลาดแรงงานอาชีวศึกษา** (พฤษภาคม-มิถุนายน 2535), หน้า 8.

⁷ กรมอาชีวศึกษา กองแผนงาน, "ภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา 31," **ศรปริทัศน์** ปีที่ 13, (กันยายน 2531), หน้า 66.

⁸ สภาคมนและแนวแห่งประเทศไทย, **การแนะแนวกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์** เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(กรุงเทพมหานคร : 2534), หน้า 1.

⁹กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ กองวิจัยทางการศึกษา, รายงานผลการปฏิบัติงานของกรมวิชาการประจำปีงบประมาณ 2534 (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2535), หน้า 35.

¹⁰ กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 15.

¹¹ สัมภาษณ์ สมิติ สงวนสุข, ผู้จัดการทั่วไปและฝ่ายบุคคลบริษัท เอ.พี. แชนแนล อิเล็กทรอนิกส์ จำกัด, 29 เมษายน 2535.

¹² สัมภาษณ์ ถวัลย์ ชมประสน, ผู้จัดการฝ่ายบุคคล บริษัทไทยอีโนอุตสาหกรรม จำกัด, 29 เมษายน 2535.

¹³ ชาญวิทย์ สิงห์เสนี และ กำธร โรจน์รุ่งสิงขร, รายงานการสรุปผลสัมมนาแผนนโยบายผลิตแรงงานอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกและภาคกลาง 14-17 มกราคม 2534 (เมษายน 2534) เอกสารอัดสำเนา หน้า 7-10.

¹⁴ อานนท์ สิมะกุลธร และ ไอยรา โลหิตรานนท์, รายงานการประชุมสัมมนาผู้บริหารสถานศึกษา กรมอาชีวศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2535 4-8 พฤศจิกายน 2534 (พฤศจิกายน 2534) เอกสารอัดสำเนา หน้า 61-63.

¹⁵ บุญเทียม เจริญยิ่ง, รายงานการประชุมสัมมนาผู้บริหารสถานศึกษา กรมอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2535 4-8 พฤศจิกายน 2534 (พฤศจิกายน 2534) เอกสารอัดสำเนา หน้า 61-63.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาชีวศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2535 4-8 พฤศจิกายน 2534 (พฤศจิกายน 2534)

เอกสารอัดสำเนา หน้า 59.

¹⁶ กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ, โรงงาน
อุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ 2532, (อัดสำเนา)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการ และเพื่อเปรียบเทียบความต้องการของสถานประกอบการที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา

ในบทนี้ผู้วิจัยจะเสนอเนื้อหาที่ได้จากการค้นคว้า ตำรา บทความ ผลงานวิจัย และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังต่อไปนี้คือ

ตอนที่ 1 การอาชีวศึกษา โดยมีรายละเอียดในเรื่องของความหมายของการอาชีวศึกษา การพัฒนาอาชีวอุตสาหกรรมในระยะแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 1-7 และการจัดการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2527

ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาต่าง ๆ

ทฤษฎีและความหมายที่เกี่ยวกับคุณลักษณะทั้ง 5 ด้าน คือ

1. คุณลักษณะด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ
2. คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์
3. คุณลักษณะด้านความรับผิดชอบ
4. คุณลักษณะด้านความผูกพัน
5. คุณลักษณะด้านความมีวินัยในตนเอง

ตอนที่ 3 งานวิจัยที่เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาอาชีพต่าง ๆ และตลาดแรงงาน

ความหมายของการอาชีวศึกษา

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525 กำหนดความหมายของอาชีวะ หรืออาชีวะ หมายถึง การเลี้ยงชีพ การทำมาหากิน งานที่ทำเป็นประจำเพื่อเลี้ยงชีพ และคำว่า อาชีวศึกษา หมายถึง การศึกษาที่มุ่งไปทางด้านฝีมือ เพื่อนำไปประกอบอาชีพ¹

Carter V. Good ให้ความหมายว่า การอาชีวศึกษา หมายถึง โปรแกรมการศึกษาที่จัดขึ้นเพื่อฝึกอบรมบุคคลให้ออกไปประกอบอาชีพหรือเป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาแรงงานฝีมือที่มีงานทำอยู่แล้วให้มีระดับสูงขึ้น รวมทั้งการศึกษา ด้านอุตสาหกรรม ช่างเทคนิค การเกษตร การพาณิชย์ และคหกรรม²

ในทำนองเดียวกัน วิทยุ สาร กล่าวว่าการอาชีวศึกษา หมายถึง การศึกษาวิชาชีพ ที่จะนำไปประกอบอาชีพทุกชนิดเมื่อดำรงชีวิต โดยมีโรงเรียนหรือสถานศึกษาและครูเป็นผู้สอน มีรัฐสนับสนุนและควบคุมให้ตรงกับความต้องการของสังคมและตลาดแรงงาน เพื่อมิให้เป็นการลงทุนทางการศึกษาโดยเปล่าประโยชน์³

ในขณะที่ บุคริบทร์ ปัทมาคม ให้แนวคิดไว้ว่า การอาชีวศึกษา คือ การให้พื้นฐานวิชาชีพ ซึ่งประกอบด้วยความรู้ ความชำนาญในการที่จะเกิดประโยชน์ต่อสังคมและเศรษฐกิจ โดยจัดให้อยู่บนพื้นฐานของสังคม และให้เหมาะสมกับแนวทางเศรษฐกิจของประเทศนั้น⁴

จากความหมายของการอาชีวศึกษาดังกล่าว อาจสรุปได้ว่า การอาชีวศึกษา คือ การจัดการศึกษาวิชาชีพ เพื่อมุ่งให้บุคคลนำความรู้ความสามารถ ความชำนาญที่ได้ไปประกอบอาชีพตามความต้องการของตน โดยให้เหมาะสมกับสภาพสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ

19305

การพัฒนาอาชีวอุตสาหกรรมในระยะแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ

ในการพัฒนาเศรษฐกิจ และอุตสาหกรรมจะสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีต้องอาศัย การพัฒนาการศึกษาเป็นรากฐาน เมื่อประเทศไทยได้เข้าสู่ยุคของการเร่งรัดพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคม การวางแผนการศึกษาจึงเป็นสิ่งที่จำเป็น ดังนั้นแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติจึง เป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ระยะที่ 1 ได้เริ่มตั้งแต่ พ.ศ.2504 จนถึง ปัจจุบัน พ.ศ.2535 เป็นแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติระยะที่ 7 ซึ่งแต่ละแผนจะใช้เวลาปฏิบัติ ตามแผน 5 ปี

กรมอาชีวศึกษาได้วางนโยบายและแนวทางการปฏิบัติเพื่อให้สอดคล้องกับแผน พัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ดังนั้นการพัฒนาอาชีวอุตสาหกรรมจึงได้เริ่มมีระบบแบบแผนใหม่ ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติแต่ละระยะดังนี้ คือ

1. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (2504 - 2509) ในแผนพัฒนา การศึกษาแห่งชาติฉบับนี้ ได้กำหนดนโยบายอาชีวศึกษาไว้ว่า "ขยายและปรับปรุงมาตรฐาน การอาชีวศึกษาให้เหมาะสมกับความต้องการทางเศรษฐกิจของประเทศ พร้อมทั้งจะเน้นการ ผลิตครูอาชีวศึกษา เพื่อให้เพียงพอและทันกับการขยายตัวด้านอาชีวศึกษาอีกด้วย" ในระยะ นี้กรมอาชีวศึกษาจึงมีโครงการปรับปรุงและขยายอาชีวอุตสาหกรรมอย่างกว้างขวางเพื่อ รองรับการขยายงานและความต้องการทางด้านแรงงาน ในการพัฒนาอุตสาหกรรมในระยะนี้ ได้รับความร่วมมือและความช่วยเหลือจากองค์การ สปอ. (SEATO) ในด้านเครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์การเรียนการสอนในปี พ.ศ. 2504 กรมอาชีวศึกษาได้รับความ ช่วยเหลือจากรัฐบาลสหพันธรัฐเยอรมันในการก่อตั้งวิทยาลัยเทคนิคขอนแก่น ต่อมาในปี พ.ศ. 2506 ได้ยกฐานะโรงเรียนส่งเสริมอาชีพก่อสร้างเป็นวิทยาลัยวิชาก่อสร้าง รับผิดชอบสำเร็จชั้น ม.ศ.5 แผนกวิทยาศาสตร์เข้าเรียนต่อหลักสูตร 3 ปี
2. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (2510 - 2514) เนื่องจากในช่วง เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 1 ประเทศไทยได้ประสบปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลน
 แรงงานระดับกลาง คือ ช่างเทคนิคต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก ดังนั้นในแผนพัฒนาเศรษฐกิจ
 และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 2 และแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 2 จึงได้ให้ความสำคัญ
 สำคัญแก่การวางแผนกำลังคนเป็นอย่างมาก ได้กำหนดนโยบายการอาชีวศึกษาไว้ว่า "เน้น
 การผลิตกำลังคนระดับกลางทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ เพื่อสนองความต้องการของ
 เศรษฐกิจโดยมีนโยบายจัดระบบมัธยมศึกษาให้สนองความต้องการด้านอาชีพ โดยเฉพาะ
 อย่างยิ่งการเตรียมคนที่มีความรู้ความชำนาญในระดับกลางให้เพียงพอกับความต้องการทาง
 เศรษฐกิจของประเทศ"

เพื่อสนองนโยบายดังกล่าว ได้มีการขยายและปรับปรุงอาชีวศึกษาทุกประเภท
 สำหรับอาชีวอุตสาหกรรมได้มีการขยายและปรับปรุง โรงเรียนการช่างอุตสาหกรรม 12 โรง
 ปรับปรุงอาคารสถานที่ เครื่องมือและเพิ่มปริมาณครูในวิทยาลัยเทคนิค จัดตั้งวิทยาลัยเทคนิค
 ตาก และในปี พ.ศ. 2514 ได้มีพระราชบัญญัติจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าขึ้นโดย
 แยกวิทยาลัยเทคนิคธนบุรี วิทยาลัยเทคนิคพระนครเหนือ วิทยาลัยโทรคมนาคมและวิทยาลัย
 วิชาการก่อสร้างออกจากกรมอาชีวศึกษา ไปจัดตั้งเป็นวิทยาเขตของสถาบันฯ และในปีนี้อเอง
 ได้เปลี่ยนชื่อ โรงเรียนการช่างทุกแห่งเป็นโรงเรียนเทคนิคทั้งหมด

ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 2 นี้ มีการขาดแคลนแรงงานระดับกลาง
 อย่างมาก ทำให้หน่วยงานต้องพัฒนากำลังคนขึ้นใช้เอง เช่น โรงเรียนวิศวกรรมรถไฟ
 โรงเรียนช่างฝีมือทหาร ซึ่งปัจจุบันก็ยังดำเนินการต่อเนื่องมาโดยตลอด สำหรับการช่วยเหลือ
 จากต่างประเทศที่ให้แก่การอาชีวอุตสาหกรรม มีดังนี้

2.1 โครงการเงินกู้เพื่อการพัฒนาอาชีวศึกษา ระยะที่ 1 (2510 - 2514) เนื่องจากความเจริญรุ่งเรืองอย่างรวดเร็วของการอุตสาหกรรมและ

เทคโนโลยีทำให้เกิดความจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาระบบการอาชีวศึกษา จึงได้มี

เอกสารนี้เป็นเอกสารทูลสงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า เมื่ออนุญาตเห็นไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โครงการเงินกู้จากธนาคารโลกเพื่อปรับปรุงทั้งด้านอาคารสถานที่ หลักสูตร ครู - อาจารย์ เครื่องมือและอุปกรณ์การเรียนการสอน สำหรับสถานศึกษา 25 แห่ง โดยมีสถานศึกษาประเภทวิชาอาชีวอุตสาหกรรมจำนวน 14 แห่ง ประเภทเกษตรกรรม 9 แห่ง และประเภทฝึกหัดครูอาชีวะ 2 แห่ง

โครงการนี้มีผลอย่างมากต่อการพัฒนาอาชีวอุตสาหกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้าน สิ่งก่อสร้าง ครุภัณฑ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับในด้านหลักสูตรได้มีการพัฒนาเพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติและ เนื้อสอนตอบความต้องการของภาคอุตสาหกรรม การจัดตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาในระดับท้องถิ่น การพัฒนาผู้บริหารและครูซึ่งมีผลกระทบต่อระบบการอาชีวศึกษาในปัจจุบัน เพราะบุคลากรที่ได้รับการพัฒนาในช่วงนั้นเป็นกำลังสำคัญของการศึกษาปัจจุบันหลายหน่วยงาน

2.2 โครงการผลิตครูเทคนิคขั้นสูง เป็นโครงการผลิตครูปริญญาในวิทยาลัยเทคนิคต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครูตามความช่วยเหลือจากกองทุนพิเศษแห่งสหประชาชาติ ระยะที่ 2 (2509-2512) ประมาณ 9 แสนเหรียญสหรัฐ สำหรับจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์ ทุนการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญสาขาต่าง ๆ และบางส่วนได้รับความช่วยเหลือจากสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน

2.3 การปรับปรุงโรงเรียนช่างกลพระนครเพื่อ รัฐบาลออสเตรเลียให้ความช่วยเหลือในการจัดตั้งสถานศึกษาเพื่อเปิดสอนหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ โดยให้ความช่วยเหลือในด้านเครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์การสอน ผู้เชี่ยวชาญและทุนการศึกษา

3. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 3 (2515 - 2519) นโยบายสำคัญ

ในช่วงแผนนี้ คือ การปรับปรุงและขยายโรงเรียนอาชีวศึกษาตอนปลาย ระดับการอาชีวศึกษา เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนต้น สนับสนุนครูอาชีพ และปรับปรุงโครงการอาชีวศึกษาประเภทหลักสูตรระยะสั้น

เพื่อสนองนโยบายการอาชีวศึกษาได้มีการจัดตั้ง โรงเรียนและวิทยาลัย

อาชีวศึกษาประเภทต่าง ๆ ในภูมิภาคทั่วประเทศเพิ่มขึ้น และมีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบด้านการศึกษาของเอกชน โอนโรงเรียน

ฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ไปสังกัดกองการศึกษาผู้ใหญ่ กรมสามัญศึกษาในปี พ.ศ.2515

นอกจากนี้ยังได้โอนสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าไปสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ.

2517 และมีพระราชบัญญัติจัดตั้งวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาในปี พ.ศ.2518 โดย

แยกสถานศึกษา 28 แห่ง จากกรมอาชีวศึกษาไปเป็นวิทยาเขตของวิทยาลัยฯ เปิดสอนถึง

ระดับปริญญาตรีซึ่งถือว่าสถาบันอาชีวศึกษาได้พัฒนาอย่างมากโดยเฉพาะอาชีวอุตสาหกรรมจน

ถึงขั้นยกระดับเป็นมหาวิทยาลัยในที่สุด

สำหรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศด้านอาชีวอุตสาหกรรมในแผนฯ นี้ได้แก่

3.1 โครงการเงินกู้ธนาคารพัฒนาเอเชียสมทบกับงบประมาณของประเทศ

เพื่อพัฒนาวิทยาลัยเทคนิค 4 แห่ง ในวิชาช่าง 6 สาขาวิชา คือ ช่างก่อสร้าง ช่าง

อิเล็กทรอนิกส์ ช่างไฟฟ้า ช่างกลโลหะ ช่างเชื่อมและโลหะแผ่น และช่างยนต์ โดยมี

วัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงช่างเทคนิคให้มีความรู้ความสามารถในการช่างระดับเทคนิคหรือ

Semi-Professional เพื่อประสานงานระหว่างวิศวกรและช่างฝีมือ และให้มีความรู้ทันสมัย

เหมาะสมกับเครื่องจักร เครื่องมือที่ใช้อยู่ในวงการอุตสาหกรรมปัจจุบัน

3.2 การขยายโครงการจัดตั้งวิทยาลัยเทคนิคลัตเวีย (ไทย- ออสเตรเลีย)

รัฐบาลออสเตรเลียได้ขยายความช่วยเหลือจากแผนฯ 2 ไปจนถึงปี พ.ศ. 2519

ในช่วงนี้การพัฒนาอาชีวศึกษาในด้านปริมาณเป็นไปอย่างกว้างขวาง แต่ก็ประสบ

ปัญหาด้านคุณภาพ เนื่องจากสถานศึกษาขยายปริมาณการรับนักเรียนเพิ่มขึ้นมากในขณะที่ไม่

สามารถจัดหาเครื่องจักร เครื่องมือ อุปกรณ์สำหรับการเรียนการสอนได้เท่าที่ควรจึงเป็น

ผลกระทบต่อคุณภาพการอาชีวศึกษาในบางส่วน

ผลกระทบต่อคุณภาพการอาชีวศึกษาในบางส่วน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (2520 - 2524) ได้กำหนดวัตถุประสงค์การพัฒนาอาชีวศึกษาไว้ว่า "เพื่อผลิตกำลังคนระดับกลางประเภทช่างฝีมือในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ เพื่อสนองความต้องการของตลาดแรงงาน และการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ" และได้กำหนดนโยบายโดยมุ่งเน้นการปรับปรุงเนื้อหาสาระ กระบวนการเรียนรู้ มีโครงสร้างหลักสูตรที่จับในตัวเองเพื่อผู้สำเร็จการศึกษาสามารถออกไปประกอบอาชีพได้ อีกทั้งการขยายปริมาณและปรับปรุงคุณภาพสถานศึกษาในจังหวัดต่าง ๆ ตามสภาพท้องถิ่นให้ได้มาตรฐานโดยคำนึงถึงสัดส่วนที่เสมอภาคกัน

เพื่อสนองนโยบายดังกล่าว ได้มีการยกเลิกหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ ปี พ.ศ.2512 ปรับปรุงหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ พ.ศ.2518 เป็นหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) 2524 พิจารณาปรับปรุงหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ในปี พ.ศ. 2522 ได้มีการปรับปรุงโรงเรียนการช่างที่ยังไม่เคยได้รับการปรับปรุงตลอดระยะเวลากว่า 10 ปี ให้ได้มาตรฐานใกล้เคียงกัน ทั้งด้านอาคารสถานที่ หลักสูตร ครู-อาจารย์ เครื่องมือและอุปกรณ์การเรียนการสอน และโรงเรียนการช่างได้รับการยกฐานะเป็นวิทยาลัยเกือบหมด (เหลือเพียง 6 แห่ง ที่ได้รับการยกฐานะเป็นวิทยาลัยในปี 2525)

ความช่วยเหลือจากต่างประเทศด้านอาชีวอุตสาหกรรมในช่วงแผนฯ 4 นี้ มีโครงการที่สำคัญ คือ โครงการเงินยืมเพื่อพัฒนาวิทยาลัยเทคนิค 10 แห่ง โดยปรับปรุงสาขาช่างอุตสาหกรรม ในวิทยาลัยเทคนิคประจำภาคทั้ง 4 แห่งคือ ภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ ภาคใต้ จังหวัดสงขลา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดนครราชสีมา และภาคกลาง กรุงเทพมหานคร โดยพัฒนาสาขาวิชาเดิมและเปิดสาขาใหม่และปรับปรุงสาขาในวิทยาลัยเทคนิคอีก 6 แห่ง ให้ได้มาตรฐาน

การปฏิรูปการศึกษาจาก 4-3-3-2 เป็น 6-3-3 ทำให้มีผู้สำเร็จ ม.ศ.3 และ ม.3 รวมกันในปี 2523 ประกอบกับการอาชีวอุตสาหกรรมได้รับความนิยมนอย่างสูงจึงมีการเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขยายปริมาณการรับนักเรียนเพิ่มเพื่อสนองความต้องการของสังคม แต่มิได้พิจารณาโอกาส การมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษา ขาดการจัดหางานและการจัดหาทรัพยากรที่จะทำให้ การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดปัญหาด้านคุณภาพและปัญหาการว่างงานอันเป็น แรงผลักดันส่วนหนึ่งให้มีการศึกษาต่อในอัตราค่อนข้างสูง

5. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (2525-2529) วัตถุประสงค์ในการ พัฒนาอาชีวศึกษาในแผนฯ 5 กำหนดว่า "เร่งพัฒนาและปรับปรุงทั้งด้านปริมาณและคุณภาพของ การอาชีวศึกษา ให้สามารถฝึกอาชีพที่เหมาะสมได้อย่างกว้างขวาง เพื่อสนองความต้องการ ทั้งการประกอบอาชีพอิสระและตลาดแรงงาน" นโยบายในด้านปริมาณ "เน้นการปรับปรุง คุณภาพการศึกษามากกว่ามุ่งขยายในด้านการจัดตั้งวิทยาลัยแห่งใหม่ส่งเสริมให้เอกชนได้มีส่วน ร่วมในการจัดอาชีวศึกษามากขึ้น "ในด้านคุณภาพ" เน้นการประสานการกำหนดนโยบาย การวางแผน และการดำเนินการอาชีวศึกษาทั้งหน่วยงานของรัฐและเอกชน เพื่อให้เกิด เอกภาพให้สถานศึกษาทุกแห่งหาทางร่วมมือกับธุรกิจอุตสาหกรรมและสถานประกอบการเพื่อใช้ ประโยชน์ในการศึกษา ฝึกงาน และสนองความต้องการซึ่งกันและกัน รัฐจะกำหนดมาตรการ ให้รัฐวิสาหกิจและสถานประกอบการเอกชน มีส่วนร่วมในการจัดการฝึกอาชีพ ทั้งนี้อาจ ดำเนินการโดยเอกเทศหรือร่วมกับสถานศึกษาก็ได้ เพื่อยกระดับคุณภาพของผู้สำเร็จการ ศึกษาให้สามารถสนองความต้องการของแรงงานและประกอบอาชีพอิสระได้มากยิ่งขึ้น" นอกจากนี้ได้ให้ความสำคัญการพัฒนาคุณภาพ การปรับปรุงหลักสูตร ให้เน้นภาคปฏิบัติร้อยละ 80 ภาคทฤษฎีร้อยละ 20 และกำหนดว่าจะเน้นการผลิตกำลังคนในสาขาช่างอุตสาหกรรม และเทคโนโลยีในปริมาณที่เหมาะสม และสอดคล้องกับการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมเทคโนโลยี และพลังงาน

การขยายปริมาณการรับนักเรียนเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากในแผนฯ 5 ที่ผ่านมาโดย เฉพาะอย่างยิ่งในช่วงต้นแผนฯ 5 นั้น มีปัญหาเรื่องการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ทำให้มีผล ต่อผู้สำเร็จการศึกษาในการหางานทำ ทำให้ปัญหาการว่างงานมีแนวโน้มทวีความรุนแรงขึ้น เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่ขึ้นดำนการคำ ใม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดังนั้นในช่วงต้นแผนฯ 5 จึงได้มีการเคลื่อนไหวเพื่อปรับแผนพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับสถานะเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ สำหรับส่วนที่เกี่ยวข้องกับการอาชีวอุตสาหกรรมมีดังนี้คือ

1. การพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกให้เป็นเขตพัฒนาอุตสาหกรรมได้มีการวางแผนพัฒนาการศึกษาและสังคมในพื้นที่นี้ควบคู่ไปด้วย ดังนั้นการพัฒนาอาชีวอุตสาหกรรมของสถานศึกษา ประเภทวิทยาลัยเทคนิคจึงเป็นเป้าหมายสำคัญส่วนหนึ่งในการผลิตกำลังคน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการแรงงานและการพัฒนาเทคโนโลยีในภูมิภาคนี้
 2. สนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการการเพิ่มปริมาณการผลิตกำลังคนในสาขาขาดแคลนและจำเป็นต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมสาขาใหม่ เช่น อิเล็กทรอนิกส์ ไฟฟ้า เทคนิคการผลิตและการหล่อ เป็นต้น
 3. จัดตั้งคณะกรรมการร่วมภาครัฐบาลและเอกชนเพื่อพัฒนาการศึกษาเพื่ออาชีพ (กรอ.พอ) ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2526 เพื่อพิจารณาอาชีวอุตสาหกรรมเป็นอันดับแรก
 4. เร่งพัฒนาและสนับสนุนงานวิเคราะห์วิจัย และการติดตามประเมินผลจัดตั้งศูนย์ข้อมูลการศึกษาเพื่ออาชีพและตลาดแรงงาน พัฒนาการแนะแนวอาชีพการจัดและเผยแพร่ข้อมูลตลาดแรงงาน การจัดหางาน เพื่อสนองนโยบายการมีงานทำ และแก้ปัญหาการว่างงาน
- ในช่วงแผนฯ นี้ความช่วยเหลือจากต่างประเทศเป็นไปในรูปโครงการวิจัย เช่น โครงการวิจัยค่าใช้จ่ายของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาได้รับความช่วยเหลือจาก Institute of Educational Planning ในปี 2526 และปี 2527 มีโครงการวิจัยอาชีว/เทคนิคศึกษา โดยธนาคารโลก และโครงการวิจัยรูปแบบการอาชีวศึกษา (ช่างอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม) ซึ่งใช้เงินเหลือจ่ายในโครงการเงินยืมเพื่อพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 5 ทั้งนี้เพื่อการศึกษาข้อมูลปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไข เพื่อประกอบการกำหนดนโยบายต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จะเห็นได้ว่าการอาชีวอุตสาหกรรมได้รับการพัฒนา ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้รับการสนับสนุนจากรัฐโดยตลอดจนโครงการเงินกู้ยืมจากธนาคารโลก ก็มุ่งพัฒนาอาชีว-อุตสาหกรรมเป็นหลัก ขณะเดียวกันก็มีการศึกษาวิเคราะห์วิจัยควบคู่กันไปด้วยเพื่อพัฒนาปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

6. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (2530-2534) ในแผนฯ นี้ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการอาชีวศึกษา "เพื่อผลิตกำลังคนสาขาวิชาชีพต่าง ๆ ในระดับกลางและระดับสูง ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ" เพื่อให้การพัฒนาอาชีวอุตสาหกรรมบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ กรมอาชีวศึกษาได้วางวัตถุประสงค์สำหรับแผนพัฒนาอาชีวศึกษาระยะที่ 6 (2530 - 2534) ไว้ดังนี้คือ เพื่อผลิตกำลังคนระดับช่างฝีมือ ช่างฝีมือ ช่างเทคนิค และให้บริการฝึกวิชาชีพระยะสั้นแก่ประชาชนทั่วไป รวม 5 ประเภทวิชาคือ ช่างอุตสาหกรรม เกษตรกรรม ณิชยกรรม คหกรรม และศิลปหัตถกรรม ในสัดส่วนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

ในช่วงแผนฯ นี้ โดยเฉพาะการอาชีวอุตสาหกรรมคาดว่าจะเพิ่มปริมาณและการขยายการผลิตเฉพาะสาขาวิชา อุตสาหกรรมโลหะการ อิเล็กทรอนิกส์ เทคโนโลยีการผลิตไฟฟ้า เปโตรเคมี การซ่อมบำรุง การควบคุมกระบวนการอุตสาหกรรมและสาขาวิชาอื่น ๆ ที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน ด้วยเหตุนี้เพื่อให้ประสบผลสำเร็จในการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ดังกล่าว กรมอาชีวศึกษาได้กำหนดนโยบายไว้ดังนี้คือ ขยายการศึกษาวิชาชีพและการบริการฝึกอาชีพให้กว้างขวางสอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย โดยเฉพาะในสาขาที่ขาดแคลนและจำเป็นต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมเร่งพัฒนาการเรียนการสอนให้เป็นกระบวนการครบวงจร ปรับปรุงคุณภาพมาตรฐานของหลักสูตร และปัจจัยการอาชีวศึกษาทั้งในด้านสื่อการเรียน เครื่องมือเครื่องจักร และอาคารสถานที่ ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพบุคลากร ปรับปรุงหลักสูตรอาชีวศึกษาให้มีความ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นับผูกพันไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เชื่อมโยงกันระหว่างหลักสูตรในและนอกระบบ ส่งเสริมให้สถานศึกษา เป็นศูนย์บริการวิชาชีพในชุมชนส่งเสริมการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างสถานศึกษา ทั้งร่วมมือกับภาคเอกชนเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพอาชีวอุตสาหกรรมในด้านการเรียนการสอน การฝึกงานและการจัดระบบช่างฝึกหัดตลอดจนส่งเสริมพัฒนาคุณภาพ จริยธรรม พัฒนาสุขภาพ สวัสดิภาพ อนามัย และส่งเสริมให้ผู้สำเร็จการศึกษาด้านอาชีวอุตสาหกรรม สามารถประกอบอาชีพอิสระได้

กล่าวโดยสรุปแล้ว ตลอดระยะเวลา 4 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2530-2533) กรมอาชีวศึกษา ได้พยายามดำเนินงานให้ตอบสนองนโยบายดังกล่าวทางด้านปริมาณและคุณภาพ ซึ่งมีสาระสำคัญพอสรุปได้ดังนี้

ด้านปริมาณ มีการกระจายโอกาสการศึกษาวิชาชีพไปยังภูมิภาคต่าง ๆ ให้ทั่วถึง คือ การจัดตั้งวิทยาลัยการอาชีวศึกษาแม่ฮ่องสอน วิทยาลัยการอาชีวศึกษามุกดาหาร วิทยาลัยประมงดินสูลานนท์ โรงเรียนสารพัดช่างตรัง โรงเรียนสารพัดช่างนัทลุง โรงเรียนสารพัดช่างนครศรีธรรมราช และวิทยาลัยการอาชีววังไกลกังวล ในด้านการผลิตกำลังคน มีการปรับเป้าหมายการผลิตนักเรียน นักศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยเพิ่มการผลิตในภาคอุตสาหกรรมหลายสาขาวิชา เช่น สาขาวิชาไฟฟ้า สาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์ สาขาวิชาเทคนิคการผลิต สาขาวิชาปิโตรเคมี สาขาวิชาเคมีอุตสาหกรรม เป็นต้น ภาคบริการ ได้แก่ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สาขาวิชาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว สาขาวิชาการถ่ายภาพ เป็นต้น ภาคเกษตรกรรม ได้แก่ สาขาวิชาประมง นอกจากนี้ยังได้จัดการอบรมหลักสูตรระยะสั้น ในสาขาวิชาช่างอัญมณีและเครื่องประดับ ช่างเย็บจักรอุตสาหกรรม สาขาวิชาเครื่องมือวัดและควบคุมในอุตสาหกรรม สาขาวิชาเทคนิคการผลิต (สาขางานแม่พิมพ์พลาสติกและสาขางานแม่พิมพ์โลหะ) สาขาวิชาติดตั้งและซ่อมบำรุง

ด้านคุณภาพ มีการปรับทิศทางของหลักสูตรการเรียนการสอนแต่ละประเภทวิชาให้

ทันกับความต้องการของตลาดแรงงาน ด้านการนำเทคโนโลยีเครื่องจักรเครื่องมือที่ทันสมัย เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เข้ามาเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนพัฒนาบุคลากรของกรมอาชีวศึกษา ได้แก่ ครู - อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา และผู้บริหารด้วยการส่งเสริมการศึกษา ฝึกอบรม สัมมนา เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพและให้มีความรู้ความสามารถเท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี พัฒนา ปรับปรุงหลักสูตร จัดการเรียนการสอนให้เป็นกระบวนการที่ครบวงจร ขยายบทบาทความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ทั้งในรูปแบบของโรงเรียนโรงงาน คณะกรรมการร่วมภาครัฐบาลและเอกชน เพื่อการพัฒนาการศึกษาเพื่ออาชีพ ความร่วมมือกับภาคเอกชนเพื่อพัฒนาอาชีพ ปรับปรุงหลักสูตรเชื่อมโยงระหว่างหลักสูตรในและนอกระบบ ได้แก่ โครงการอาชีวศึกษานักศึกษามีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในการส่งเสริมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีในการประกอบอาชีพ มีความซื่อสัตย์ ซื่อสัตย์ อดทน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รวมทั้งสนับสนุนการวิเคราะห์วิจัย ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา และการจัดระบบข้อมูล เพื่อประโยชน์ในการวางแผน และการพัฒนางานทุกสถานศึกษามีการศึกษาสำรวจข้อมูลเพื่อการผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับอุตสาหกรรมท้องถิ่น ถึงแม้ว่ากรมอาชีวศึกษาได้พัฒนาปรับปรุงคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน แต่การดำเนินงานของกรมอาชีวศึกษายังคงประสบปัญหาอุปสรรคในหลายด้าน โดยเฉพาะเรื่องต่อไปนี้

1. จำนวนนักเรียน นักศึกษาในบางประเภทวิชาและบางระดับ มีแนวโน้มลดลง ในขณะที่ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานอย่างมาก แต่กรมอาชีวศึกษา ยังคงผลิตกำลังคนด้านนี้ได้ปริมาณที่จำกัด

2. จำนวนผู้ปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาในประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม วนิชยกรรม เกษตรกรรม ศิลปหัตถกรรม และคหกรรม มีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปีในช่วงแผนฯ 6 อันเนื่องมาจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจ แต่จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษายังต้องฝึกอบรมเพิ่มเติม ทักษะวิชาชีพ เช่น ภาษาอังกฤษ ความสามารถพิเศษอื่น ก่อนการปฏิบัติงาน และนายจ้างยังคงต้องการคุณลักษณะพึงประสงค์ในการทำงาน ได้แก่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความซื่อสัตย์ ซын อุดทน มีทัศนคติและค่านิยมที่ดีในการทำงาน รวมทั้งการทำงานเป็นทีม เป็นต้น

3. ผู้เรียนอาชีวศึกษาขาดแคลนทุนทรัพย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เรียนในประเภทวิชาเกษตรกรรม
4. การขาดแคลนครู-อาจารย์วิชาชีพในสาขาที่ตลาดแรงงานมีความต้องการสูง และยิ่งขาดความรู้และทักษะ เพื่อให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านวิทยาการและเทคโนโลยี
6. กฎ ระเบียบ ข้อบังคับบางอย่างไม่สนับสนุนและเอื้อต่อการบริหารอาชีวศึกษาให้มีประสิทธิภาพ
7. งบประมาณที่ได้รับมีจำกัดทำให้ไม่สามารถดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการต่าง ๆ ได้
8. การวางแผนยังไม่เป็นระบบ ขาดข้อมูลทั้งด้านความต้องการ กำลังคน ด้านการบริหารและกระบวนการบริหาร การติดตามประเมินผล ยังไม่มีการดำเนินงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

เนื่องจากประเทศไทยกำลังจะพัฒนาไปสู่การเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ (Newly Industrialized Country) และสิ่งหนึ่งที่ต้องคำนึงถึงและมีความสำคัญมากคือ แรงงานหรือกำลังคนที่จะเข้าไปทำงานในภาคอุตสาหกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีจำนวนเพียงพอับความต้องการของภาคอุตสาหกรรม กรมอาชีวศึกษาเป็นหน่วยงานสำคัญหน่วยหนึ่งของกระทรวงศึกษาธิการ ที่มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานจัดการศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ระยะที่ 6 (2530-2534) และกำลังจะก้าวไปสู่การจัดการศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (2535-2539) เพื่อมุ่งผลิตกำลังคนระดับกลางประเภทช่างฝีมือในสาขาวิชาต่าง ๆ สำหรับสนองความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนา

เศรษฐกิจของประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมเป็นประเภทวิชาที่เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กำลังเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานมาก

7. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 7 (2535-2539) ในแผนฯ นี้ ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการอาชีวศึกษา "เร่งผลิตและพัฒนากำลังคนให้เหมาะสมกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ รวมทั้งส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียน มีความรู้ความสามารถที่จะเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระได้" เพื่อให้การพัฒนาอาชีวศึกษามบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ในแผนฯ 7 กรมอาชีวศึกษาได้วางแนวทางการพัฒนาอาชีวศึกษาโดยแยกเป็นการพัฒนาบุคคลและอาชีพ การศึกษาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การกระจายโอกาสและพื้นฐานการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรและเครือข่ายการเรียนรู้ การพัฒนาครู-อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา การบริหารและการระดมสรรพกำลังเพื่อการจัดการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ "เพื่อพัฒนาการอาชีวศึกษาทั้งด้านปริมาณและคุณภาพให้สามารถผลิตกำลังคนสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ ทั้งด้านอุตสาหกรรม เกษตรกรรมและบริการ โดยเน้นการให้ความรู้ ทักษะ คุณธรรมจริยธรรม และการปลูกฝังนิสัยในการทำงาน เพื่อการประกอบอาชีพและดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุขภายใต้การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข พร้อมทั้งสนับสนุนและส่งเสริมการวิเคราะห์วิจัยการบริการวิชาชีพชุมชน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและศิลปวัฒนธรรม" โดยวางนโยบายไว้ 15 ข้อ ดังนี้คือ

นโยบายข้อ 1 เร่งรัดพัฒนาการผลิตกำลังคนให้มีความรู้ ทักษะสอดคล้องกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และการประกอบอาชีพอิสระ

มาตรการ

1.1 ให้มีการศึกษา ทบทวนความต้องการกำลังคนตามการเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงานและอาชีพใหม่ ๆ อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อการปรับแผนการผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้อง

1.2 ให้มีการกำหนดและทดสอบมาตรฐานวิชาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาในสาขา

วิชาที่จำเป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 1.3 ให้มีการจัดตั้งกองทุนและองค์กรในสถานศึกษา เพื่อสนับสนุนให้ผู้สำเร็จการศึกษาเป็นผู้ประกอบการขนาดย่อม
- 1.4 จัดหาและพัฒนาอาคารสถานที่ เครื่องมือ ครุภัณฑ์และสื่อการเรียนการสอน ให้เหมาะสมเพียงพอกับการพัฒนาการผลิตกำลังคน และให้ทันกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยี

นโยบายข้อ 2 ปรับปรุงโครงสร้างและรูปแบบการจัดอาชีวศึกษาให้เอื้ออำนวยต่อการผลิตกำลังคนในสาขาที่ขาดแคลน และจำเป็นต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างตลาดแรงงานในภาคอุตสาหกรรม เกษตรกรรม และบริการทันสมัย

มาตรการ

- 2.1 ปรับปรุงโครงสร้างการจัดอาชีวศึกษา โดยให้ความสำคัญการผลิตกำลังคนในระดับที่สูงกว่า ปวส. และปวท.
- 2.2 พัฒนารูปแบบการอาชีวศึกษา โดยเน้นการสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชน เพื่อประสานประโยชน์ในการผลิตกำลังคน การพัฒนาบุคลากร และการแลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลด้านการผลิต และการใช้กำลังคน

นโยบายข้อ 3 พัฒนาผู้เรียนให้มีนิสัยรักการทำงาน มีศรัทธาและมีจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

มาตรการ

- 3.1 พัฒนาระบบการเรียนการสอน โดยให้เน้นการสร้างคุณธรรมและปลูกฝังความศรัทธาในวิชาชีพที่เลือกเรียน
- 3.2 ให้มีกิจกรรมหรือโครงการพิเศษที่จะเสริมสร้างความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

การแก้ปัญหา การทำงานเป็นหมู่คณะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์อื่น ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการเรียนการสอน โดยผู้จัดทำหนังสือขอสงวนสิทธิ์ในเชิงวิชาการและไม่หวังกำไร
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 3.3 สนับสนุนกิจการองค์การนักศึกษา ให้สามารถดำเนินการได้อย่างคล่องตัว เป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างทักษะอาชีพความเป็นผู้นำและความศรัทธา ในวิชาชีพ

นโยบายข้อ 4 ส่งเสริมการอนุรักษ์ ฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม ป้องกัน และแก้ไข

ปัญหาและการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มาตรการ

- 4.1 สร้างความตระหนักในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในกระบวนการเรียนการสอนวิชาชีพ
- 4.2 เร่งพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจ และเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์ฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม

การศึกษาศาสตร์และเทคโนโลยี ประกอบด้วย นโยบาย 1 ข้อ

นโยบายข้อ 5 ส่งเสริมการประดิษฐ์ คิดค้น ดัดแปลง และพัฒนาเทคโนโลยี

ท้องถิ่น เพื่อให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพทรัพยากรและอาชีพ

มาตรการ

- 5.1 สนับสนุนการค้นคว้า ทดลอง จัดทำเครื่องมือครุภัณฑ์ เพื่อสามารถนำมาใช้ในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 5.2 เร่งรัดพัฒนากระบวนการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดผลผลิต เพื่อให้เกิดการประดิษฐ์และพัฒนาเทคโนโลยี ท้องถิ่น
- 5.3 ส่งเสริมการนำเทคโนโลยี เครื่องมือ ครุภัณฑ์ ที่สถานศึกษาประดิษฐ์มาปรับปรุงพัฒนา และใช้ในระบอบอาชีวศึกษาให้กว้างขวาง
- 5.4 สนับสนุนให้สถานศึกษาทดลอง ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาเทคโนโลยี ท้องถิ่น

5.5 ส่งเสริมการพัฒนาต้นแบบเทคโนโลยีให้สามารถใช้ประโยชน์ได้ อย่างจริงจัง

ต่อ เนื่องและกว้างขวาง

การกระจายโอกาสทางการศึกษาและพื้นฐานการศึกษาประกอบด้วยนโยบาย 4 ข้อ

นโยบายข้อ 6 ส่งเสริมและสนับสนุนการขยายโอกาสการศึกษาวิชาชีพอ่างกว้างขวางแก่ทุกกลุ่มชน

มาตรการ

- 6.1 พัฒนาปรับปรุงและขยายโครงการอาชีวศึกษา เพื่อแก้ปัญหาความยากจนในชนบท (อศ.กช.) ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น
- 6.2 ปรับบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาให้เอื้ออำนวยต่อการขยายโอกาสทางการศึกษาแก่เกษตรกร และผู้ประกอบการอาชีพอื่นในชนบท
- 6.3 ส่งเสริมการศึกษาและฝึกอบรมแก่สตรี และผู้ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคมในสาขาวิชาชีพที่เป็นความต้องการของตลาดแรงงาน

นโยบายข้อ 7 ขยายการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านอาชีพให้กว้างขวาง ทั้งด้านอุตสาหกรรม เกษตรกรรมและบริการ โดยเฉพาะด้านเกษตรกรรม เน้นเกษตรกรรม และผู้ที่จะเป็นเกษตรกรให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรการ

- 7.1 ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ของสถานศึกษาทุกประเภท โดยเฉพาะด้านเกษตรกรรมให้สามารถให้บริการวิชาชีพขั้นพื้นฐานได้อย่างกว้างขวาง
- 7.2 เร่งรัดปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับการศึกษาวิชาชีขั้นพื้นฐานสำหรับประชาชน

นโยบายข้อ 8 ส่งเสริมการบริการวิชาชีพระยะสั้นแก่ชุมชนอย่างกว้างขวาง สอดคล้องกับความต้องการของบุคคล สถานทรัพยากรท้องถิ่นและตลาดแรงงาน

มาตรการ

- 8.1 เพิ่มขีดความสามารถของโรงเรียนสารพัดช่างให้สามารถจัดหลักสูตรวิชาชีพ

ระยะสั้นได้กว้างขวางยืดหยุ่นสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 8.2 เร่งพัฒนา จัดหาเครื่องมือ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่และสื่อการเรียนการสอน วิชาชั้นพระยະສິນให้เพียงพอ
- 8.3 ขยายบทบาทหน้าที่ของศูนย์ฝึกวิชาชีพระยะสั้นและสถานศึกษาประเภทอื่นให้สามารถ บริการวิชาชีพระยะสั้นได้กว้างขวางสอดคล้องกับทรัพยากร และการประกอบอาชีพ ในท้องถิ่น
- 8.4 ส่งเสริมการศึกษา วิเคราะห์สภาพทรัพยากรและอาชีพท้องถิ่นเพื่อพัฒนาการ บริการวิชาชีพ

นโยบายข้อ 9 เร่งรัดพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นผู้นำในการจัดวิชาชีพระยะสั้น มีความพร้อมและศักยภาพในการกิจหลัก ทั้งการสอน การบริการวิชาชีพแก่ชุมชนและการ วิเคราะห์วิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษาวิชาชีพระยะสั้นและเทคโนโลยีในท้องถิ่น

มาตรการ

- 9.1 พัฒนาขีดความสามารถของสถานศึกษาให้เป็นผู้นำในการจัดวิชาชีพระยะสั้น
- 9.2 เร่งพัฒนาสถานศึกษาทั้งด้านบริหารจัดการและบุคลากรให้สามารถปฏิบัติ การกิจหลักทั้งการสอน การบริการวิชาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ

การพัฒนาหลักสูตรและเครือข่ายการเรียนรู้ ประกอบด้วยนโยบาย 1 ข้อ

นโยบายข้อ 10 เร่งรัดพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนให้มีระยะเวลาและสาขาวิชาที่หลากหลาย ยืดหยุ่นสอดคล้องกับความต้องการของสภาพตลาดแรงงาน และทรัพยากรท้องถิ่นและการประกอบอาชีพอิสระ

มาตรการ

- 10.1 ให้มีการวิเคราะห์อาชีพและสมรรถนะของอาชีพในกระบวนการจัดทำหลักสูตร เพื่อให้หลักสูตร เพื่อให้หลักสูตรมีระยะเวลาที่หลากหลายตามลักษณะวิชาชีพ
- 10.2 จัดให้มีกลไกประสานการพัฒนาหลักสูตรที่ยืดหยุ่นสอดคล้องกับความต้องการ ของตลาดแรงงานและทรัพยากรท้องถิ่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

10.3 พัฒนาระบบการเรียนการสอนวิชาชีพให้เอื้อต่อการสร้างความรู้ความเข้าใจ
ทักษะและความตระหนักในความสำคัญของการเป็นผู้ประกอบการ
การพัฒนาคู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ประกอบด้วยนโยบาย 1 ข้อ
นโยบาย ข้อ 11 เร่งรัดพัฒนาคุณภาพบุคลากร ครู-อาจารย์ และผู้บริหารให้มี
ความรู้ ทักษะ สอดคล้องกับวิทยาการและเทคโนโลยีใหม่

มาตรการ

- 11.1 สร้างแรงจูงใจในด้านต่าง ๆ เพื่อให้บุคลากรเร่งพัฒนาตนเองให้สอดคล้อง
กับการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการ และเทคโนโลยี
- 11.2 จัดให้มีหรือแสวงหาทุนการศึกษาทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เพื่อให้
มีการพัฒนาบุคลากรอย่างกว้างขวาง
- 11.3 ส่งเสริมการจัดตั้งกองทุน เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามภารกิจของ
สถานศึกษา
- 11.4 ให้มีการศึกษาวิเคราะห์ทำการเปลี่ยนแปลงวิทยาการและ เทคโนโลยี
เผยแพร่ความรู้แก่บุคลากรและศึกษาความต้องการในการพัฒนาของ
บุคลากร
- 11.5 พัฒนาองค์กรและกลไกในการศึกษาความต้องการในการพัฒนาบุคลากร
การวางแผนบุคลากร การพัฒนาและการติดตามประเมินผลอย่างจริงจัง
และต่อเนื่อง
- 11.6 ให้มีการกำหนด ทดสอบ และควบคุมมาตรฐานครุวิชาชีพในสาขาวิชาที่
จำเป็น
- 11.7 ส่งเสริมให้มีการวางแผน การพัฒนาและการฝึกอบรมเพื่อการพัฒนา
บุคลากร การศึกษา ครู อาจารย์ และผู้บริหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การบริหารและการระดมสรรพกำลังเพื่อการจัดการศึกษา ประกอบด้วยนโยบาย 3 ข้อ

นโยบายข้อ 12 พัฒนางองค์กรและกลไกการจัดอาชีวศึกษาตั้งแต่ระดับสถานศึกษา ระดับจังหวัด ระดับภาคและระดับกรมให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีเอกภาพประสานสัมพันธ์ สอดคล้อง เป็นกระบวนการเดียวกันอย่างเป็นระบบ

มาตรการ

- 12.1 เร่งพัฒนางค์กรและกลไกในการวางแผนและจัดระบบข้อมูล เพื่อให้เสนอแนะแนวทางการปรับโครงสร้างและรูปแบบของการจัดอาชีวศึกษา ให้สอดคล้องกับโครงสร้างตลาดแรงงาน
- 12.2 ให้มีการวางแผนพัฒนาอาชีวศึกษาในระดับภาคและระดับจังหวัด เพื่อความมีเอกภาพ
- 12.3 พัฒนางค์กรระดับกรม เพื่อให้สามารถประสานการดำเนินงาน ระดับภาค ระดับจังหวัด และระดับสถานศึกษา ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
- 12.4 ปรับปรุงกฎ ระเบียบ ข้อปฏิบัติให้เอื้อต่อการพัฒนาอาชีวศึกษา

นโยบายข้อ 13 ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้การจัดอาชีวศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ ตลอดจนระดมทรัพยากรจากแหล่งอื่นทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ

มาตรการ

- 13.1 ให้มีการระดมทรัพยากรระหว่างสถานศึกษาจากสถานประกอบการ มาใช้ในการจัดอาชีวศึกษาได้กว้างขวางขึ้น
- 13.2 เร่งพัฒนางค์กรและกลไก ในการประสานความร่วมมือกับต่างประเทศ เพื่อให้สามารถหาแหล่งความช่วยเหลือได้คล่องตัวรวดเร็วและกว้างขวางขึ้น

นโยบายข้อ 14 ส่งเสริมการวิเคราะห์ วิจัยและการจัดระบบข้อมูลเพื่อประโยชน์

ในการบริหาร ตลอดจนเร่งรัดพัฒนาการติดตามและประเมินผลอย่างจริงจังต่อเนื่อง เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้เพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น มิใช่มุ่งให้เพียงนโยบายหรือขั้นตอนการดำเนินงาน ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มาตรการ

- 14.1 พัฒนาระบบข้อมูล สารสนเทศ ให้เอื้อต่อการวางแผนและบริหารงาน
- 14.2 เร่งพัฒนาการติดตามประเมินผลอย่างจริงจังเพื่อประโยชน์ในการแก้ปัญหา และพัฒนางานได้ทันต่อเหตุการณ์
- 14.3 ส่งเสริมการวิเคราะห์ วิจัย ระดับสถานศึกษาเพื่อประโยชน์ในการพัฒนา การบริหารและการจัดอาชีวศึกษา
- 14.4 พัฒนาบุคลากรเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการวิเคราะห์ วิจัย ทั้ง ระดับสถานศึกษาและระดับกรม
- 14.5 พัฒนาระบบแนะแนวอาชีพ และจัดหางานในสถานศึกษาให้สามารถ ดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นโยบายข้อ 15 สนับสนุนการอาชีวศึกษาในการจัดการศึกษาด้านอาชีพ เพื่อ เตรียมคนยุคใหม่ที่จำเป็นในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ และเพื่อเพิ่มบทบาทของประเทศใน ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

มาตรการ

- 15.1 เร่งรัดพัฒนาสถานศึกษา ให้มีขีดความสามารถในการเป็นผู้นำการพัฒนา และจัดวิชาชีวะเพื่อเตรียมคนยุคใหม่
- 15.2 เร่งพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศของทุกระดับให้ทันสมัย สามารถใช้ ประโยชน์ได้อย่างจริงจังทันต่อเหตุการณ์
- 15.3 เร่งพัฒนาสถาบันพัฒนาครูอาชีวศึกษาให้เป็นศูนย์กลางการพัฒนาครู อาชีวศึกษาในภูมิภาคเอเชีย

ด้วยเหตุนี้ กรมอาชีวศึกษาได้วางแนวทางการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาลและ อุปสรรคที่เผชิญอยู่ในปัจจุบัน เพื่อเป็นการซ่อมเสริมประสิทธิภาพการบริหารให้พร้อมที่จะ

ก้าวต่อไปในแผนฯ 7 ซึ่งมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ในโครงสร้างเศรษฐกิจ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และสังคม ซึ่งส่งผลกระทบต่อความต้องการกำลังคนที่มีความชำนาญเฉพาะด้านสูงขึ้น ทั้งด้านกำลังคน พื้นฐาน กำลังคนระดับกลางและกำลังคนระดับสูง รวมทั้งแรงงานส่วนเกินในภาคเกษตรกรรมที่ด้อยทักษะ จึงได้กำหนดยุทธวิธีการดำเนินงานดังนี้

ด้านปริมาณ

1. จัดสัดส่วนการผลิตกำลังคนทั้งด้านอุตสาหกรรม เกษตรกรรม และบริการให้เหมาะสมและสมดุลย์
2. เน้นการผลิตกำลังคนสาขาใหม่ (High Technology) ด้านอุตสาหกรรม เกษตรกรรมและบริการ ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและแนวโน้มของเศรษฐกิจในอนาคต
3. เพิ่มทักษะวิชาชีพให้กับแรงงานไร้ฝีมือหรือด้อยทักษะในการประกอบอาชีพ ผู้ที่ด้อยโอกาสทางการศึกษา และผู้ที่ต้องการปรับเปลี่ยนหรือเพิ่มพูนทักษะในรูปแบบต่าง ๆ

ด้านคุณภาพ

1. ให้นำหน่วยงานอาชีวศึกษาจังหวัดและอาชีวศึกษามาคเป็นกลไกนำการพัฒนา ระบบการวางแผน การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนการพัฒนาคุณภาพของครู-อาจารย์
 2. สนับสนุนการบริหารอาชีวศึกษาและการพัฒนาการเรียนการสอนในทุกรูปแบบ ได้แก่ การปรับปรุงกฎระเบียบ ข้อบังคับ ที่ได้สนับสนุนและเอื้อต่อการพัฒนาอาชีวศึกษา การจัดตั้งกองทุนการจัดหาเงินทุนจากภายในประเทศและต่างประเทศ เพื่อเร่งรัดการดำเนินงานให้ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงทาง เทคโนโลยีและความต้องการของตลาดแรงงาน
 3. ให้สถานศึกษาเป็นผู้นำในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในห้องถิ่น
 4. พัฒนาระบบความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา กับสถานประกอบการ
- ดังได้กล่าวแล้วว่า สภาพเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และมีแนวโน้มว่าจะมีการขยายตัวต่อไปอย่างไม่หยุดยั้งในช่วงแผนฯ 7 นี้ ซึ่งมีผลอย่างมากต่อการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างความต้องการกำลังคนหน่วยงานที่รับผิดชอบ ในด้านการผลิตกำลังคนจะต้องตอบ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งวันเวาสำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า เมื่อนุญาดเห็นาไปไซบระเขียนดานการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สนองให้ทัน หากกำลังคนในสาขาขาดแคลนยังมีได้รับการตอบสนองและความรู้ ความสามารถของกำลังคนยังมีได้รับการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องต่อความต้องการแล้ว การพัฒนาเศรษฐกิจโดยส่วนรวมอาจจะได้รับการกระทบกระเทือนได้กรมอาชีวศึกษาในฐานะที่ผลิตกำลังคนระดับกลาง จำเป็นจะต้องปรับทิศทางเพื่อช่วยเร่งรัดแก้ไขการขาดแคลนกำลังคนส่วนหนึ่ง ในขณะที่เดียวกันก็ต้องวางแผนรุกเพื่อเตรียมกำลังคนสำหรับการขยายตัวของเศรษฐกิจที่มีแนวโน้มจะเป็นไปอย่างต่อเนื่องในอนาคต

การปรับทิศทางการศึกษา เพื่อให้สามารถผลิตกำลังคนได้สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจ ควรดำเนินการ โดยใช้กลยุทธ์หลักที่จะใช้เป็นเกณฑ์ในการชี้วัดคุณลักษณะของกำลังคนที่พึงประสงค์ 3 ประการ คือ

- สร้างซ่อม
- สร้างเสริม
- สร้างสรรค์

กลยุทธ์ที่ 1 : สร้างซ่อม

ปัญหาการขาดแคลนกำลังคนระดับกลางและระดับสูงในหลายสาขาวิชาชีพ โดยเฉพาะในส่วนที่เป็นผลจากการขยายตัวอย่างรวดเร็วของอุตสาหกรรม บริการและเกษตรทันสมัย ขณะเดียวกันกำลังคนในภาคเกษตรกรรมก็ประสบปัญหาความยากจน เนื่องจากขาดโอกาสทางการศึกษาและการฝึกอบรมทักษะอาชีพ จึงกลายเป็นแรงงานที่ไร้ฝีมือ (Unskilled Labor) และเคลื่อนย้ายเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรมและบริการมากขึ้น ในขณะที่ความต้องการกำลังคนที่เป็นแรงงานไร้ฝีมือดังกล่าวในภาคอุตสาหกรรมและบริการก็มีแนวโน้มลดลง (จากร้อยละ 45 เหลือร้อยละ 34) ดังนั้นภารกิจเฉพาะหน้า ที่กรมอาชีวศึกษาจะเร่งรัดดำเนินการสร้างซ่อม คือ เร่งผลิตส่วนที่ขาดให้เพียงพอ พร้อมทั้งเร่งพัฒนาทักษะอาชีพของกำลังคนที่เป็นแรงงานไร้ฝีมือให้มีศักยภาพในการผลิตสูงสุดตามกำลังความสามารถ โดยมีแนวปฏิบัติ ดังนี้ คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. เร่งรัดพัฒนาและขยายการผลิตกำลังคนในสาขาที่ขาดแคลนและจำเป็นต่อการพัฒนาอุตสาหกรรม บริการ และเกษตรกรรมที่ทันสมัย ทั้งนี้โดยเพิ่มขีดความสามารถของสถานศึกษาที่ดำเนินการอยู่แล้วให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น
2. ปรับรูปแบบการเรียนการสอนวิชาชีพระยะสั้นในโรงเรียนสาร์พัดช่าง และศูนย์ฝึกวิชาชีพให้มีความยืดหยุ่นหลากหลายสอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาทักษะอาชีพและ โครงสร้างตลาดแรงงาน ขณะเดียวกันก็ให้โอกาสในการถ่ายโอนหน่วยกิต เพื่อรับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ได้ในอนาคต โดยเฉพาะกลุ่มเป้าหมายที่เป็นนักเรียนมัธยมและมารับการฝึกวิชาชีพที่โรงเรียนสาร์พัดช่าง และศูนย์ฝึกวิชาชีพกลุ่มนี้ควรได้รับการสนับสนุนให้สามารถเก็บสะสมหน่วยกิตถ่ายโอนหน่วยกิตเพื่อรับ ปวช. ได้
3. ส่งเสริมการและสนับสนุนการขยายโอกาสการศึกษาวิชาชีพอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะในส่วนที่สนองนโยบายการขยายโอกาสการศึกษาของรัฐ โดยประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อรับผู้สำเร็จประถมศึกษาเข้าศึกษาวิชาชีพในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อโอน/ เทียบหน่วยกิตตามหลักสูตรมัธยมศึกษา
4. ขยายโครงการอาชีวศึกษาเพื่อแก้ปัญหาความยากจนในชนบท (อส.กช.) เพื่อขยายการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านอาชีพให้ครอบคลุมทั้งด้านอุตสาหกรรมและบริการ ยกระดับรายได้และแก้ไขปัญหาความยากจน
5. ให้มีการเร่งรัดพัฒนาปัจจัยการอาชีวศึกษาทุกประเภท ตั้งแต่บุคลากร เครื่องมือ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ ให้สอดคล้องกับความต้องการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน

กลยุทธ์ที่ 2 : สร้างเสริม

บทบาทของกรมอาชีวศึกษาในการสร้างเสริมผลงานที่จะมีส่วนอย่างสำคัญในการ

พัฒนาเศรษฐกิจก็คือ การวิเคราะห์ วิจัย วิทยาการและเทคโนโลยีการพัฒนาและประยุกต์ใช้
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในการประกอบอาชีพต่าง ๆ

สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดกรมอาชีวศึกษาจะต้อง เร่งรัดพัฒนา เพื่อให้สามารถเป็นผู้นำในการจัดวิชาชีพในชุมชน โดยการวิเคราะห์ วิจัย เพื่อสร้างสรรค์ผลงานในการพัฒนาอาชีพ และเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม ระบบการศึกษาจะต้องรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนักและความสำนึกในคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม การปรับหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขร่วมกัน

กรมอาชีวศึกษา ในฐานะที่ผลิตกำลังคนระดับกลางและระดับสูง เพื่อเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจยุคใหม่มีความจำเป็นที่จะต้องให้ความสำคัญต่อความปลอดภัยในการประกอบอาชีพ เน้นการสร้างความรู้ ความเข้าใจและทักษะเฉพาะ ในการแก้ปัญหาและพัฒนาสิ่งแวดล้อมในแต่ละอาชีพ

การผลิตกำลังคนเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจที่สำคัญก็คือ การสนับสนุนให้หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านอาชีวศึกษามีส่วนในการพัฒนาหรือผลิตเทคโนโลยีขึ้นเอง ระดับการศึกษาของกำลังคนในโครงสร้างเศรษฐกิจใหม่นี้ จะต้องสูงอย่างน้อยระดับกลางจนถึงระดับสูง จึงจะสามารถศึกษา ถ่ายทอด ปรับเปลี่ยนเทคโนโลยีที่นำเข้ามา ตลอดจนมีความคิดในการผลิตและพัฒนาเทคโนโลยีขึ้นใช้เองภายในประเทศ ในปัจจุบันก็เป็นที่ยอมรับกันว่ามีความขาดแคลนกำลังคนลักษณะนี้อยู่เป็นจำนวนมาก

การพัฒนาเทคโนโลยีของประเทศไปสู่การพึ่งตนเองได้นั้น มีความจำเป็นต้องทำให้เกิดกระบวนการสร้างสรรค์เทคโนโลยีอย่างครบวงจร ตั้งแต่ การวิจัย การพัฒนา การสร้างต้นแบบ การถ่ายทอดและดัดแปลงเทคโนโลยีสู่กระบวนการผลิต ทั้งในภาคอุตสาหกรรม เกษตรกรรม และบริการ

การจัดอาชีวศึกษาเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีก็จำเป็นที่จะต้องมุ่ง เน้นการสร้างกำลังคนให้มีความสามารถในกระบวนการดังกล่าว ขณะเดียวกันก็ต้องมีการนำ เทคโนโลยีมาใช้ในการกระบวนการอาชีวศึกษาให้มากขึ้นด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การอาชีวศึกษาจะปรับเปลี่ยนจากการผลิตกำลังคนที่เน้นทักษะในทางปฏิบัติ การซ่อมและบำรุงรักษา มาเป็นกำลังคนที่มีความสามารถในการผลิต การสร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์และเทคโนโลยีที่เหมาะสม และนี่คือเป้าหมายใหม่ในการผลิตนักเทคโนโลยี หรือที่เรียกอีกอย่างว่าวิศวกรปฏิบัติ คือเป็นกำลังคนที่จะมีทั้งความรู้เชิงทฤษฎี และมีทักษะ ประสบการณ์และความเชื่อมั่นในวิชาชีพอย่างแท้จริง

เพื่อสนองตอบต่อแนวคิดดังกล่าวนี้ กรมอาชีวศึกษาได้พยายามปรับปรุงหลักการให้เอื้อต่อการผลิตกำลังคนในลักษณะที่สามารถสร้างเสริมจากสิ่งที่มีอยู่แล้วได้มากขึ้น เช่น หลักสูตรประกาศนียบัตรเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ที่ทดลองเปิดอยู่ที่วิทยาลัยช่างกลปทุมวัน จะมีการพัฒนาปรับเปลี่ยนและขยายไปสู่วิทยาลัยเทคนิค และวิทยาลัยเกษตรกรรมในภูมิภาคต่าง ๆ ที่มีความพร้อมทั้งด้านครู-อาจารย์ อาคารสถานที่ และเครื่องมือครุภัณฑ์ ทั้งนี้เพื่อส่งผลให้สามารถผลิตกำลังคนได้สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศอย่างแท้จริง การผลิตกำลังคนระดับ ปวช. อาจจะต้องลดลงในอนาคต หากหน่วยงานอื่นสามารถพิสูจน์ได้ว่าจะทำได้ดีและเป็นที่ยอมรับ กรมอาชีวศึกษาจะให้ความสำคัญในการผลิตช่างเทคนิคและนักเทคโนโลยีอย่างจริงจังการเชื่อมประสาน 3 กลยุทธ์

ทิศทางใหม่ของการอาชีวศึกษาเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ จะต้องเชื่อมประสานกลยุทธ์ 3 ประการ ดังกล่าวเข้าด้วยกัน คือ

1. สร้างซ่อม เร่งขยายปริมาณการผลิตกำลังคนในระดับและสาขาที่ขาดแคลนขยายโอกาสการศึกษาวิชาชีพระยะสั้น/ อศ. กช.
2. สร้างเสริม ส่งเสริมการวิเคราะห์ วิจัย การพัฒนาบทบาทของสถานศึกษาในการเป็นผู้นำวิชาชีพในชุมชนการอนุรักษ์พัฒนาและแก้ไขปัญหาสีงแวดล้อม
3. สร้างสรรค์ ส่งเสริมการประดิษฐ์ คิดค้นเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีปรับการเรียน

การสอนให้เอื้อต่อการผลิตกำลังคนที่เป็นนักคิด วิเคราะห์ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สร้างสรรค์งานและเน้นการผลิตกำลังคนระดับสูง นักเทคโนโลยี
การเชื่อมประสานกลยุทธ์ทั้ง 3 ประการ แสดงเป็น
แผนภูมิได้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิที่ 1 ทิศทางใหม่ของการอาชีวศึกษา

ทิศทางใหม่ของการอาชีวศึกษา

กลยุทธ์ที่ 1 สร้างซ่อม	กลยุทธ์ที่ 2 สร้างเสริม	กลยุทธ์ที่ 3 สร้างสรรค์
<ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มปริมาณการผลิตกำลังคนในสาขาวิชาที่ขาดแคลน 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการวิเคราะห์วิจัย 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการประดิษฐ์คิดค้นเพื่อพัฒนาเทคโนโลยี
<ul style="list-style-type: none"> - ขยาย/หลักสูตรระยะสั้นและศ.ภช. 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมบทบาทของสถานศึกษาในการเป็นผู้นำวิชาชีพในชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - ปรับการเรียนการสอนโดยเน้นการคิดวิเคราะห์สร้างสรรค์เพื่อพัฒนาเทคโนโลยี
<ul style="list-style-type: none"> - ขยายโอกาสการศึกษาพื้นฐานด้านวิชาชีพ 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมบทบาทของการอาชีวศึกษาในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม 	<ul style="list-style-type: none"> - ให้ความสำคัญการผลิตกำลังคน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

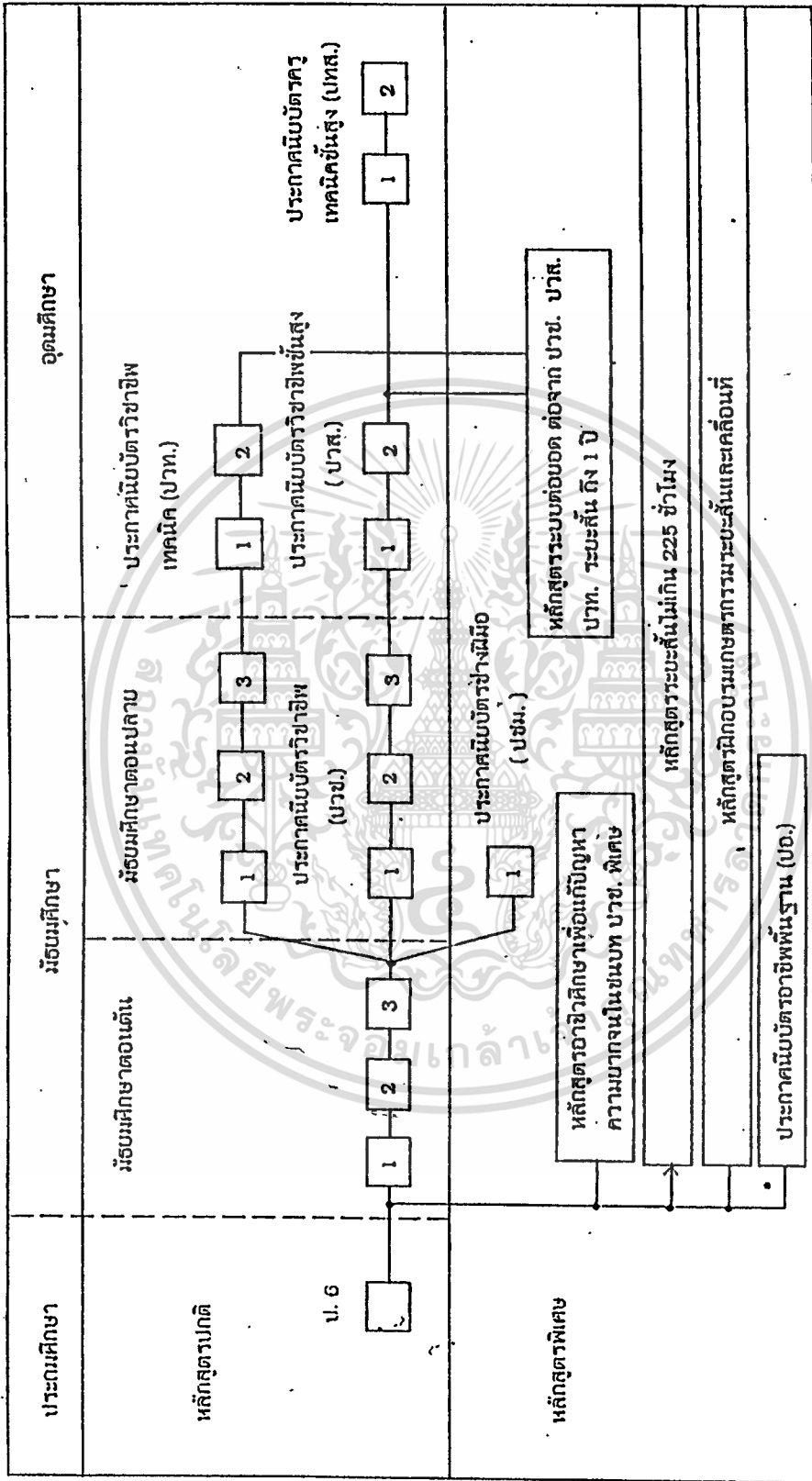
การจัดการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม

การจัดการเรียนการสอนของกรมอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบ
จัดการเรียนการสอนวิชาชีพ โดยปัจจุบันจัดหลักสูตรการเรียนการสอนเป็น 6 ระดับ คือ

1. ประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.)
2. ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
3. ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.)
4. ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
5. ประกาศนียบัตรช่างฝีมือ (ปชม.)
6. หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น

หลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ปัจจุบันเปิดสอนเฉพาะประเภท
วิชาช่างอุตสาหกรรม สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หลักสูตรประกาศ
นียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หลักสูตรประกาศ
นียบัตรช่างฝีมือ (ปชม.) และหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ได้จัดการเรียนการสอน 5 ประเภท
วิชาคือ ช่างอุตสาหกรรม ณิชยกรรม ศิลปหัตถกรรม ดนกรรม และเกษตรกรรม ซึ่ง
รายละเอียดของการจัดระบบการศึกษาของกรมอาชีวศึกษาแสดงไว้ในแผนภูมิที่ 2

แผนภูมิที่ 2 การจัดระบบการอาชีวศึกษาของกรมอาชีวศึกษา

หมายเหตุ * จัดเมื่อได้รับอนุมัติหลักสูตรจากกระทรวงศึกษาธิการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม

หลักการ

1. เป็นหลักสูตรระดับช่างเทคนิค หรือระดับนักวิชาการ ซึ่งจบในตัวเอง
2. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้ผู้ที่มีงานทำอยู่แล้วศึกษาเพิ่มเติมได้
3. เป็นหลักสูตรที่รับผู้เข้าเรียนจากผู้มีประสบการณ์หรือผู้มีวุฒิ ซึ่งมีคุณสมบัติครบตามที่กำหนดไว้
4. เป็นหลักสูตรที่มุ่งให้การศึกษอบรรวมในระดับช่างเทคนิคหรือระดับนักวิชาการตามลักษณะอาชีพต่าง ๆ
5. เป็นหลักสูตรที่จัดการเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเหมาะสมกับลักษณะงานของอาชีพต่าง ๆ
6. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถศึกษาหาความรู้และประสบการณ์จากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการและสถานประกอบอาชีพอิสระได้
7. เป็นหลักสูตรที่ใช้เวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 2 ปี

จุดหมาย

1. เพื่อให้มีความรู้ประสบการณ์ สามารถปฏิบัติงานในระดับช่างเทคนิคหรือระดับวิชาการได้
2. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่อสัมมาชีพ มีความภาคภูมิใจและมั่นใจในวิชาชีพที่เรียน
3. เพื่อพัฒนาทางด้านวินัยในการทำงาน มีจรรยาในวิชาชีพ มีความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบในการทำงาน ความมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และความสามารถในการตัดสินใจและแก้ปัญหา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สาขาวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส)

ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม

1. สาขาวิชาช่างยนต์
 - 1.1 สาขาช่างเทคนิคยานยนต์
 - 1.2 สาขาช่างกลเรือ
 - 1.3 สาขาเครื่องต้นกำลัง
 - 1.4 สาขาช่างเทคนิคเครื่องมือวัดและความคุมในอุตสาหกรรม
2. สาขาวิชาเขียนแบบเครื่องกล
3. สาขาวิชาช่างเทคนิคการผลิต
 - 3.1 สาขาช่างเครื่องมือกล
 - 3.2 สาขาช่างแม่พิมพ์
 - 3.3 สาขาช่างแม่พิมพ์กลาสติก
4. สาขาวิชาช่างเทคนิคโลหะ
 - 4.1 สาขาช่างระบกก่อ
 - 4.2 สาขาช่างโครงสร้าง
 - 4.3 สาขาช่างผลิตแม่พิมพ์
5. สาขาวิชาเทคนิคอุตสาหกรรม
 - 5.1 สาขาช่างการผลิต
 - 5.2 สาขาช่างติดตั้งและบำรุงรักษา
6. สาขาวิชาเทคนิคการหล่อ
7. สาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์
 - 7.1 สาขาช่างอิเล็กทรอนิกส์อุตสาหกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 7.2 สาขางานการสื่อสาร
- 7.3 สาขางานระบบเสียงและภาพ
- 7.4 สาขางานเครื่องมือวัดอิเล็กทรอนิกส์
- 7.5 สาขางานอิเล็กทรอนิกส์คอมพิวเตอร์
- 7.6 สาขางานอิเล็กทรอนิกส์ทั่วไป
- 7.7 สาขางานอิเล็กทรอนิกส์เครื่องใช้สำนักงาน
- 8. สาขาวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง
 - 8.1 สาขาเครื่องมือวัดอุตสาหกรรม
 - 8.2 สาขาคิดตั้งและความคุม
 - 8.3 สาขางานเครื่องกลไฟฟ้า
 - 8.4 สาขางานการทำความเย็นและปรับอากาศ
 - 8.5 สาขาช่างเทคนิคในอาคารขนาดใหญ่
- 9. สาขาวิชาการก่อสร้าง
- 10. สาขาวิชาช่างโยธา
- 11. สาขาวิชาช่างสำรวจ
- 12. สาขาวิชาเทคนิคสถาปัตยกรรม
- 13. สาขาวิชาช่างเคหะภัณฑ์
- 14. สาขาวิชาช่างต่อเรือ
 - 14.1 สาขางานต่อเรือไม้-ไฟเบอร์กลาส
 - 14.2 สาขางานต่อเรือโลหะ
- 15. สาขาวิชาเครื่องมือวัดและความคุมในอุตสาหกรรม
- 16. สาขาวิชาช่างเทคโนโลยีการผลิต
- 17. สาขาวิชาช่างเครื่องกลอิเล็กทรอนิกส์⁷

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา

ด้วยเหตุที่การอาชีวศึกษาเป็นการศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนสามารถประกอบอาชีพได้ในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการเข้าสู่ตลาดแรงงานเมื่อทำงานในหน่วยงานเอกชนหรือหน่วยงานราชการหรือประกอบอาชีพอิสระก็ตาม แต่ก็ยังมีข้อคิดในขณะนี้คือ ถึงแม้ว่าการอาชีวศึกษาจะผลิตคนเพื่อออกมาประกอบอาชีพโดยตรง แต่มีผลของการจ้างงานค่อนข้างต่ำ ดังนั้น จึงควรจะมีการศึกษาถึงคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ควรจะมีและคุณลักษณะนั้นควรเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน

ในประเทศไทยได้มีนักการศึกษาหลาย ๆ ท่านได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษา หรือสถานศึกษาต่าง ๆ ไว้มากมาย แต่ในเรื่องคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษานั้นแทบจะได้รับการกล่าวถึงน้อยมาก ดังนั้นผู้วิจัยจึงจะนำเสนอถึงแนวคิดของนักการศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาลักษณะของบัณฑิต ซึ่งสามารถนำมาเป็นแนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาได้

ในเรื่องลักษณะของบัณฑิตไทยนั้น ได้มีนักการศึกษาหลายท่าน ตลอดจนการประชุมทางวิชาการหรือการสัมมนาต่าง ๆ กล่าวไว้ เช่น สิปปนนท์ เกตุทัต กล่าวว่า

บัณฑิตคือผู้มีความรู้ระดับสูงพอที่จะประกอบสัมมาชีพและส่งเสริมความก้าวหน้า มีปัญญาหรือรู้ในวิชาการพอที่จะรู้ถึงคุณค่า สมบัติ และวัฒนธรรมที่ได้ถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษรวมทั้งเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม ที่จะนำไปเป็นหลักให้รู้จักคิด วิเคราะห์ ใฝ่ใจหาความรู้ใหม่ ๆ และพร้อมที่จะเผชิญและนำสังคมในอนาคต

ในขณะที่ เสรี พงศ์พิศ ได้กล่าวในการประชุมทางวิชาการ เรื่อง การพัฒนาการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา ณ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระหว่างวันที่ 27 - 28

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มิถุนายน 2525 ว่า

คุณสมบัติของบัณฑิตที่พึงปรารถนานั้น ต้องสรุปในแง่ของปรัชญา โดยเน้น เรื่องอุดมคติหรือ "สิ่งที่ควรจะเป็น" คุณสมบัติของบัณฑิตที่พึงปรารถนาก็ควรเป็น คุณสมบัติของมนุษย์ที่แท้จริงที่มี "ปัญญา" เข้าใจจริงไม่เพียงแต่งง้างง้างเดียว ของชีวิต แต่เข้าใจความหมายสุดยอดของความเป็นคน ศักดิ์ศรีของคนของ การอยู่ร่วมกันเป็นสังคมที่มีความเสมอภาคและยุติธรรม¹⁰

และจากการประชุมอภิปรายเรื่อง สถานสังคมไทยในอนาคตกับคุณลักษณะของบัณฑิต วันที่ 20 เมษายน 2525 ณ สถาบัน เอ ไอ ที พอจะสรุปได้ดังนี้

1. บัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ควรรู้วิชาที่ตนศึกษาถึงแก่นแท้ของวิชา รู้ให้เป็นประโยชน์อย่างแท้จริง และมุ่งไปในภารกิจที่ปรับเปลี่ยนให้เข้าสถานของสังคมได้
2. เป็นผู้มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ต่อไปด้วยตนเองได้ และเป็น ผู้ที่ปรารถนาที่จะแสวงหาความรู้ต่อไปจนตลอดชีวิต
3. รู้ เข้าใจ และรับผิดชอบต่อปัญหาสังคม บัณฑิตจะต้องรู้ว่าเขาจะต้องมี ส่วนที่จะเข้าไปแก้ไขช่วยเหลือสังคม
4. เป็นผู้ที่พยายามลดความเห็นแก่ตัว มีคุณธรรม จริยธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะต้องมีจรรยาบรรณในวิชาชีพของตน
5. มีความคิดเห็นเป็นของตนเอง มีวิจาร์ญาณที่จะพิจารณาและตัดสินใจว่า สิ่งใดถูกสิ่งใดผิด และมีความกล้าที่จะคัดค้านในสิ่งที่ตนเห็นว่าผิด
6. บัณฑิตควรเป็นผู้รู้คุณค่าทางวัฒนธรรมของตนเอง รู้จักตนเอง รู้เรื่อง

ของไทยเป็นอย่างดี ไม่ยอมเป็นทาสทางปัญญาของวัฒนธรรมตะวันตก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. เป็นผู้ที่ย้ายมาละอบายมุข และหลีกเลี่ยงความชั่วทั้งหลาย
8. ในการจัดการเรียนการสอน ควรสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตให้เกิดขึ้นด้วยการให้มีการอยู่ร่วมกันบ้าง การที่นิสิตได้มีโอกาสอยู่ร่วมกัน จะทำให้ลดความเห็นแก่ตัวลงได้มากส่วนในด้านงบประมาณนั้น หากลดจำนวนหน่วยกิตลง บิตราสาขาที่มีเนื้อหาซ้ำซ้อนกัน คงจะทำให้มีกวันหยากรพอที่จะบริหารหลักสูตรได้ตรงตามวัตถุประสงค์มากขึ้น และการศึกษาของนิสิตก็คงจะเป็นไปตามความต้องการได้¹¹

ลักษณะของบัณฑิตไทยตามแนวคิดของนักวิชาการต่าง ๆ นั้นย่อมเป็นเครื่องบ่งชี้ได้ว่าสังคมต้องการบัณฑิตที่มีคุณลักษณะอย่างไร ซึ่งพอจะสรุปได้ว่า ลักษณะของบัณฑิตนั้นจะต้องหมายถึง

1. ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถในการแสวงหาความรู้ต่อไปด้วยตนเอง และเป็นผู้ที่ปรารถนาจะแสวงหาความรู้ต่อไปจนตลอดชีวิต
2. ผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในวิชาชีพนั้นอย่างแท้จริง
3. ผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจ และรับผิดชอบต่องานของสังคม และจะต้องมีส่วนที่จะเข้าไปแก้ไขช่วยเหลือสังคม รวมทั้งสามารถเป็นผู้นำและผู้ตามสังคมได้เป็นอย่างดี
4. ผู้ที่มีความคิดเห็นเป็นของตนเอง มีวิจารณ์งานที่จะพิจารณาและตัดสินใจได้ว่าสิ่งใดถูก สิ่งใดผิด และมีความกล้าที่จะคัดค้านสิ่งที่ตนเห็นว่าผิด
5. ผู้ที่มีความคิดริเริ่มและสร้างสรรค์ สามารถสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ให้แก่สังคมได้
6. ผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพของตน
7. ผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
8. ผู้ที่มีคุณค่าทางวัฒนธรรมของตนเอง ดำรงรักษาและถ่ายทอดวัฒนธรรมไทย

ตลอดจนดำรงไว้ซึ่งความเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้เฉพาะในโครงการวิจัยเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สมนึก สิงหนแพทย์ ได้กล่าวถึง คุณสมบัติของผู้ที่จะทำหน้าที่เป็นพนักงานใน
โรงแรมว่าควรจะต้องประกอบด้วยคุณลักษณะต่าง ๆ ดังนี้คือ

1. คุณลักษณะทางกาย ได้แก่ สุขภาพดี สายตาดูดี โสถสัมพันธ์ดี การปรากฏ
ตัวดูปร่ารงเป็นปกติ มีความเข้มแข็ง ท่าทางดี แขน นิ้ว แข็งแรงคล่องแคล่ว
ความสูงและน้ำหนักปานกลาง
2. คุณลักษณะทางการศึกษา ระดับสติปัญญาและความสามารถในการทำงาน
ได้แก่ มีความฉลาดและไหวพริบ หมั่นชวนขยายหาความรู้เพิ่มเติมให้ทันสมัยและทัน
เหตุการณ์ รู้จักเอาประสบการณ์มาให้ให้เป็นประโยชน์ มีความรู้ภาษาต่างประเทศ
สนใจในงานที่รับผิดชอบ รักษารูปร่างในโรงแรม การให้ความร่วมมือ
3. คุณลักษณะทางจิตใจ ได้แก่ สติพินดี มีความสำรวมเรียบร้อย มีความ
ทรงจำดี รู้จักกาลเทศะ เป็นคนริเริ่ม มีความอดทนต่อเหตุการณ์และบุคคล มี
ความซื่อสัตย์
4. การปรับปรุงตนเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม¹²

จากบทบาทของการศึกษาที่ผ่านมา มุ่งเน้นเฉพาะการให้ความรู้และทักษะต่าง ๆ
มากกว่าการปลูกฝังให้มีความศรัทธาในเรื่องคุณธรรมและจริยธรรม เนื่องจากความเชื่อที่
มุ่งให้คนมีความรู้และความเชี่ยวชาญ มีทักษะในวิชาชีพเป็นอย่างดีแล้ว จะช่วยให้เขาชน
เหล่านั้นไปประกอบอาชีพหรือหางานทำตามความรู้ความสามารถที่มีอยู่นั้นได้ แต่ปรากฏว่า
ตลาดแรงงานหรือนายจ้างมีความต้องการบุคคลที่มีคุณลักษณะในด้านความซื่อสัตย์ การตรงต่อ
เวลา มีความรับผิดชอบ มีความประพฤติมากกว่าคุณลักษณะด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ¹³

กรมอาชีวศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการศึกษา ด้วยเหตุที่การจัด
การศึกษาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ คือ การให้ผู้เรียนสามารถออกไปประกอบอาชีพได้จะต้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานี้เท่านั้น เมื่อผู้ใดได้พิมพ์ไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พิจารณาจากปัจจัย 2 ประการ คือ ระบบการศึกษาและตลาดแรงงาน โดยที่ทั้งสองระบบนี้ จะต้องเป็นไปด้วยกัน มีความสัมพันธ์และมีส่วนเกี่ยวพันกัน กล่าวคือเมื่อความต้องการของตลาดเปลี่ยนไป ในส่วนของระบบการศึกษาที่จะผลิตคนออกมาจะต้องแปรเปลี่ยนด้วย¹⁴ กรมอาชีวศึกษา โดยกองแผนงาน ได้สัมภาษณ์ผู้ประกอบการภาคเอกชนและรัฐวิสาหกิจในเรื่อง "คนอย่างไรที่นายจ้างต้องการ" จากคำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมดที่ได้ระบุคุณสมบัติของลูกจ้างหรือพนักงานที่ต้องการแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

คุณสมบัติด้านวิชาการและคุณสมบัติด้านจริยธรรมและคุณธรรม สำหรับคุณสมบัติด้านวิชาการบางตำแหน่งขึ้นอยู่กับลักษณะของตำแหน่งนั้น หลายแห่งเน้นเป็นพิเศษว่าคะแนนเฉลี่ยต้องได้ตั้งแต่ 2.5 ขึ้นไป และตรงกับสายงาน ที่สำคัญมากประการหนึ่งที่นายจ้างระบুক่อนจ้างเด่นชัดก็คือ ความรู้ภาษาอังกฤษ นายจ้างบางแห่งไม่คำนึงถึงผลการเรียน โดยให้เหตุผลว่า คนทำงานดีไม่จำเป็นต้องเรียนเก่ง คนเรียนเก่งไม่จำเป็นต้องทำงานดี ที่นายจ้างเน้นมากเป็นพิเศษคือเรื่องจริยธรรมและคุณธรรม ซึ่งคุณธรรมดังกล่าวนี้มีหลายลักษณะเช่น ความอดทน มีวินัย ซื่อสัตย์ มีน้ำใจ ยอมรับสภาพงาน รอบคอบ สุจริต มีเจตคติที่ถูกต้องต่องาน ตลอดจนคุณสมบัติเสริมด้านอื่น ๆ เช่น ความสามารถในการปรับตัวทำงานร่วมกับคนอื่นได้ บุคลิกภาพดี และมีความเป็นผู้นำ¹⁵

จำเนียร จวงตระกูล ได้กล่าวถึงบัญญัติ 10 ประการของการปฏิบัติงานที่ดีของลูกจ้างที่จะตอบสนองความคาดหวังของผู้บังคับบัญชา ดังนี้

1. ความซื่อสัตย์ เนิยรดี ผู้ปฏิบัติงานที่ดีย่อมมีความซื่อสัตย์ เนิยรดีใน

การปฏิบัติงานของตนอย่างสม่ำเสมอ ต้องเป็นคนเอาจริงเอาจังในเวลา

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนลิขสิทธิ์ของโรงเรียนการศึกษานานาชาติ

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทำงานตั้งใจทำงานให้เสร็จโดยไม่รีบก้าอึดอาด ไม่ปล่อยเวลาให้สิ้นเปลือง
ไปโดยไม่ได้ทำงานให้เป็นประโยชน์ ทั้งนี้โดยไม่ต้องให้ผู้อื่นหรือผู้บังคับบัญชา
คอยติดตามหรือกระตุ้นเตือน ทั้งงานที่ปฏิบัติเป็นผลสำเร็จนั้นต้องมีปริมาณ
มากเพียงพอ เป็นที่ยอมรับได้ตามมาตรฐานขององค์การหรือเกินกว่านั้น
การมาทำงานเป็นตรงต่อเวลาอย่างสม่ำเสมออีกด้วย

2. มีผลงานที่มีคุณภาพดี ผู้ปฏิบัติงานที่ดีไม่เพียงแต่จะมีความซื่อสัตย์สุจริต
สามารถในการปฏิบัติงานให้ได้ปริมาณตามมาตรฐานหรือเกินกว่านั้น งานที่
พนักงานปฏิบัติได้ผลสำเร็จออกมาด้วยความรวดเร็วนี้ยังจะต้องมีคุณภาพดีอีกด้วย
การพิจารณาเรื่องคุณภาพนั้นดูได้จากผลงานดี ย่อมพยายามไม่ให้มีข้อผิดพลาด
เกิดขึ้น ไม่มีความสะเพร่าหรือเผลอเรอ และไม่จำเป็นต้องให้ผู้อื่น หรือผู้
บังคับบัญชามาคอยตรวจสอบผลงาน

3. มีความรับผิดชอบเป็นที่ไว้วางใจได้ดี รับผิดชอบต่อตนเอง ต่อเพื่อน
ร่วมงาน ต่อผู้บังคับบัญชา และต่อบริษัท ซึ่งจะต้องรับผิดชอบทั้งทางด้านกาปฏิบัติงาน
งานและความประพฤติ

4. มีความเข้าใจงานเป็นอย่างดี ผู้ปฏิบัติงานที่ดีจะต้องรู้ขั้นตอนและ
ขอบเขตของกาปฏิบัติงานเป็นอย่างดีและสามารถทำได้อย่างดีด้วย

5. มีความสามารถในการเรียนรู้ดี ผู้ปฏิบัติงานที่ดีย่อมมีความสามารถที่
จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ทั้งนี้เพื่อที่จะได้ช่วยในการปรับปรุงกาปฏิบัติงานของตนให้ดี
อยู่เสมอ มีความสามารถเข้าใจรายละเอียดของงานได้อย่างรวดเร็ว สามารถ
เรียนรู้แนวความคิดและวิธีการใหม่ ๆ ได้รวดเร็วสามารถปรับตัวเข้ากับการ
เปลี่ยนแปลงในงานหรือสภาพการทำงานได้อย่างง่ายดายและรวดเร็วมีความ
พยายามเอาใจใส่ หมั่นคิดหมั่นไตร่ตรองเรื่องงานอยู่เสมอ พยายามฝึกฝนตนเอง

ในการทำงานในส่วนที่ตนไม่รู้ ให้รู้และทำได้ หมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมทั้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในงานและนอกงาน เป็นคนที่ทันต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ

6. มีความคิดริเริ่ม พยายามที่จะสร้างสรรค์และคิดค้นหาวิธีการทำงานที่ดีขึ้นสะดวกขึ้น ประหยัดและปลอดภัยมากขึ้น พนักงานที่มีความคิดริเริ่มจะสามารถตัดสินใจทำงานในสิ่งที่ควรทำไปได้เอง โดยไม่ต้องให้ผู้บังคับบัญชาคอยบอกกล่าว อยู่ทุกขณะ สิ่งใดไม่ควร มีความกล้าและมีความมั่นใจที่จะทำและกล้าแสดงความคิดเห็นของตนให้ปรากฏแก่ผู้อื่นและผู้บังคับบัญชา

7. มีคุณวิเศษและสามัญสำนึก มีไหวพริบ มีการคิดอย่างเป็นเหตุเป็นผล และตัดสินใจอย่างเป็นเหตุผลอีกด้วย

8. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี คำว่า มนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ความสามารถของพนักงานที่จะเข้ากับบุคคลอื่น ได้เป็นอย่างดี มีบุคลิกภาพที่เหมาะสม สามารถทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชาตลอดจนบุคคลอื่น ๆ ได้เป็นอย่างดี ได้รับความชอบพอกจากเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา ลูกค้ำและคนอื่น ๆ มีความรู้จักกาลเทศะความควรไม่ควร มีความขยันขันแข็งใฝ่รู้จักระงับอารมณ์เมื่อโกรธ มีความสุภาพอ่อนน้อมถ่อมตน ท่วงทำนองในการพูดการจา การวางตัวเหมาะสม ไม่ยกตนข่มท่าน หรือพูดจาหยาบค้ายจนเป็นที่รังเกียจของคนอื่น สร้างพนักงานที่ดีนั้นจะต้องสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้เป็นอย่างดี

9. มีความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องซึ่งเป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่งในการปฏิบัติงานประจำวันเห็นความสำคัญของการร่วมมือและประสานงานกัน การทำงานเป็นทีม

10. มีเจตคติที่ดีต่องานและองค์การ ซึ่งจะต้องมีต่อตนเอง ต่อเพื่อนร่วมงาน ต่อผู้บังคับบัญชา ต่อลูกค้ำและผู้อื่น ตลอดทั่วทั้งองค์การ¹⁶

นอกจากเป็นผู้ปฏิบัติงานที่ดี เป็นลูกจ้างที่ตอบสนองความคาดหวังของผู้บังคับ

บัญชาแล้วยังมีหน้าที่ของพนักงานที่มีต่อองค์การ ซึ่ง สุชาญ โกลิน กล่าวไว้ ดังนี้ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ทำงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล โดยไม่จำเป็นที่จะต้องมีการตรวจตราควบคุมกันจนเกินไป
2. มีความขยัน ตรงต่อเวลา ซื่อสัตย์ สุจริต และอดทน
3. ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด
4. สนองตอบนโยบายและวัตถุประสงค์ขององค์การ ด้วยความเข้าใจและให้ความร่วมมือด้วยดี
5. ยึดหลักสร้างผลผลิตที่มีคุณภาพ
6. ช่วยลดความสิ้นเปลืองและความสูญเปล่า
7. มีทัศนคติที่ดีในการทำงาน ยึดหลักการและเหตุผลเป็นที่ตั้ง
8. มีระเบียบวินัยที่ดี
9. รู้จักสายงาน และระบบการบังคับบัญชาตามลำดับ
10. ปรับตัวเองให้เข้ากับสภาพการทำงาน และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
ในองค์การ
11. ไม่นำความเสื่อมเสียใด ๆ มาสู่องค์การ ช่วยกันสร้างภาพพจน์ที่ดีให้เกิด
ต่อองค์การ¹⁷

จากแนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะต่าง ๆ ของผู้สำเร็จการศึกษาและคุณลักษณะของ
ผู้ใช้แรงงานที่ตลาดแรงงานหรือสถานประกอบการต้องการนั้น นำมาเป็นแนวคิดในทางกำหนด
กรอบของคุณลักษณะทั่วไปอันหนึ่งประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ตามความต้องการ
ของตลาดแรงงาน 5 ด้าน ดังนี้คือ

1. คุณลักษณะด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ
2. คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์
3. คุณลักษณะด้านความรับผิดชอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. คุณลักษณะด้านความผูกพัน
5. คุณลักษณะด้านความมีวินัยในตนเอง

คุณลักษณะด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ

คำว่า คุณลักษณะด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ มาจากคำในภาษาอังกฤษว่า "Professional Characteristic" คำว่า Professional หมายถึง ความรู้ และทักษะที่ได้จากการเรียนรู้ และนำไปใช้ได้ ในการทำงานให้ได้มาตรฐานของงานที่ได้ฝึกฝนมา¹⁸ คำว่า Characteristic หมายความว่า ลักษณะของความรู้ความสามารถ พฤติกรรม และทักษะที่สามารถคาดคะเนได้ตามความต้องการเพื่อที่จะใช้ในการทำงาน ตามตำแหน่งหน้าที่และความรับผิดชอบ เพื่อให้งานนั้นบรรลุผลสำเร็จ¹⁹ ดังนั้น "คุณลักษณะด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ" จึงหมายความว่า ความรู้และประสบการณ์ที่เกี่ยวกับวิชาชีพหรืองานที่จะทำ ซึ่งตรงกับความต้องการของลักษณะงานในตำแหน่งนั้น ๆ ไม่ว่าจะ เป็นความรู้ทางด้านวิชาการ หรือความสามารถทางด้านปฏิบัติ

คุณลักษณะความมีมนุษยสัมพันธ์

William G. Scott ได้ให้ความหมาย มนุษยสัมพันธ์ไว้ว่า คือ กระบวนการ จูงใจผู้ปฏิบัติงานในสถานการณ์ที่เป็นอยู่อย่าง ได้ผล และทำให้วัตถุประสงค์ของผู้ปฏิบัติงานและขององค์การ ได้ดูลัยกัน โดยเพิ่มความพอใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงานและช่วยให้เป้าหมายขององค์การ สำเร็จผล²⁰

Davis กล่าวว่า มนุษยสัมพันธ์ คือ วิธีการที่ก่อให้เกิดวัตถุประสงค์และแรงจูงใจในกลุ่มคน เพื่อให้กลุ่มคนร่วมกันทำงานอย่าง ได้ผลและมีประสิทธิภาพ โดยให้ได้รับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความพึงพอใจทั้งในด้านเศรษฐกิจ จิตใจ และสังคมทั่วทุกคน²¹

Dublin กล่าวว่า มนุษยสัมพันธ์ คือ ศิลปะ และการปฏิบัติในการใช้ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ เพื่อบรรลุจุดประสงค์ขององค์การและ/หรือจุดประสงค์ส่วนตัว²²

อรุณ รักธรรม กล่าวว่า มนุษยสัมพันธ์ เป็นวิชาที่ว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์เป็นการสร้างความเข้าใจอันดี เพื่อให้เกิดความรู้สึกที่ดี เกิดความพอใจ เกิดความรักใคร่ เมื่อเขารักและเข้าใจเราดีแล้วก็จะเกิดความรู้สึกอยากช่วยเหลือให้ความร่วมมือ สนับสนุนด้วยความเต็มใจและจริงใจ²³

ธรรมรส โชติกฤษกร กล่าวว่า มนุษยสัมพันธ์ คือ วิชาที่ว่าด้วยศาสตร์และศิลปะในการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีกับบุคคล เพื่อให้ได้มาซึ่งความรักใคร่ นบถือ ความจงรักภักดีและความร่วมมือ²⁴

สงบ แสงมณี กล่าวว่า มนุษยสัมพันธ์ เป็นศาสตร์และศิลป์ในการ เข้ากับคนอื่นหรือ มีปฏิสัมพันธ์ต่อคนในทางที่ดี เพื่อก่อให้เกิดความเคารพนับถือ รักใคร่ เอื้ออาทร ความจงรักภักดี ความสามัคคี มีขวัญกำลังใจ มีการร่วมมือประสานงานกันอย่างดี²⁵

พนัส หันนาคินทร์ กล่าวว่า มนุษยสัมพันธ์ หมายถึง

ความสามารถที่คน ๆ หนึ่งสามารถถ่ายทอดความรู้สึกหรือความคิดไปยังผู้อื่น และขณะเดียวกันก็สามารถที่จะเข้าใจความคิดและความรู้สึกจากอีกฝ่ายหนึ่งได้ด้วย ทั้งนี้ก็เพื่อที่จะก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในกิจการที่บุคคลทั้งสองฝ่ายมีความสนใจร่วมกันและมีจุดหมายปลายทางอันเดียวกัน²⁶

จากความหมายที่ได้รวบรวมมานี้ สามารถสรุปได้ว่า มนุษยสัมพันธ์ คือ ศาสตร์และศิลป์ในการติดต่อและเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับบุคคล เพื่อให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน เกิดความนับถือ ความรักใคร่ชอบพอ และความร่วมมืออันดีซึ่งต่อกัน ซึ่งจะส่งผลให้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การอยู่ร่วมกันมีความสุขและการทำงานของบุคคลหรือกลุ่มชนสำเร็จผลตามเป้าหมาย

คุณลักษณะด้านความรับผิดชอบ

Browne ได้สรุปองค์ประกอบของความรู้สึกรับผิดชอบต่อสังคมว่า มีดังนี้ ความไว้วางใจได้
ความคิดริเริ่ม ความไม่ท้อถอย ต่อสู้อุปสรรค ทำงานขั้นหนึ่ง มีความเชื่อมั่นในตัวเอง มีความ
ปรารถนาที่จะทำให้อีกดีกว่าเดิม²⁷

Smith ได้ให้คำจำกัดความของความรับผิดชอบต่อสังคมของบุคคลไว้ว่า ความ
รับผิดชอบต่อสังคมเป็นแนวโน้มของบุคคลที่จะรู้สึก หรือกระทำต่อสถานการณ์หรือบุคคลที่ได้รับมอบหมาย²⁸

Funk and Wagnell ได้นิยามความรู้สึกรับผิดชอบต่อ

เป็นความคาดคะเนว่าคนจะสามารถรับผิดชอบต่อสังคมได้อย่างไร ความ
รับผิดชอบต่อสังคม คือการแสดงออกถึงการรับผิดชอบและรับชอบในการกระทำของตน มีความ
ซื่อสัตย์ไว้วางใจได้ สามารถจัดการเงินและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ
ทั้งยังหมายถึงความสามารถในการตอบสนองต่อหน้าที่หรือข้อตกลงที่ตั้งไว้ตาม
อุดมคติ กฎของศีลธรรมและหลักธรรมอีกด้วย²⁹

ซวาล แพร์ตกุล ได้ให้ความหมายความรู้สึกรับผิดชอบต่อสังคมและแปลออกมาในรูป
พฤติกรรมไว้ว่า ความรู้สึกรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง

ความสนใจ ความตั้งใจที่จะทำงานและติดตามผลงานที่ได้ทำไปแล้ว เมื่อ
ปรับปรุงแก้ไขให้เป็นผลสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ยอมรับในสิ่งที่ตนกระทำลงไปทั้ง

ในด้านที่เป็นผลดีและผลเสีย โดยแสดงออกในรูปการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ขออนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้วยความเต็มใจ ปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังอย่างมีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้
บรรลุผลสำเร็จตามที่ได้รับงานมา^{๑๐}

ภิกษุโฏ สาธกร ได้ให้ความหมายความรู้สึกรับผิดชอบว่า คือ อำนาจชนิดหนึ่งใน
จิตใจของบุคคล ซึ่งสามารถควบคุมความประพฤติของตนเองได้ ความรู้สึกรับผิดชอบไม่อาจ
สร้างขึ้นด้วยเงิน แต่ขึ้นอยู่กับความรู้สึกทางจิตใจเป็นคุณสมบัติที่ก่อให้เกิดความเชื่อถือ แต่
ความรับผิดชอบมีขอบเขตจำกัด บุคคลหนึ่งอาจรับผิดชอบได้ไม่ทุกเรื่อง^{๑๑}

ยุพา อาเนทสิทธิ์ ได้ศึกษาลักษณะของบุคคลที่มีความสามารถในการรับผิดชอบสูง
คือบุคคลที่รับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความบากบั่นพากเพียร ถือศักดิ์ศรี ยึดมั่นในกฎเกณฑ์ ไม่
หลีกเลี่ยงข้อบังคับ^{๑๒}

จากความหมายที่ได้รวบรวมมานี้ สามารถสรุปได้ว่า ความรับผิดชอบ คือ
ลักษณะของบุคคลที่แสดงถึงความเอาใจใส่ จดจ่อ และรับเป็นภาระต่อหน้าที่การงาน การ
ดำเนินชีวิตและความเป็นอยู่ของตนและผู้อยู่ในความดูแลตลอดจนสังคม พยายามทำหน้าที่
ต่าง ๆ อย่างเต็มความสามารถเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายโดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค

คุณลักษณะด้านความผูกพัน

Good ได้ให้ความหมายของความผูกพัน คือ ความรู้สึกของบุคคลที่แสดงถึงความ
รักความเอาใจใส่ พร้อมทั้งจะสนับสนุนและช่วยเหลือการปฏิบัติงานให้ได้รับผลสำเร็จตามเป้า
ประสงค์ที่วางไว้ โดยไม่หวังผลตอบแทน^{๑๓} ซึ่งในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.
2493 ได้ให้ความหมายของความผูกพัน หมายถึง ความเอาใจใส่ ความไม่ใส่ใจ หรือ
ความรักใคร่

ในขณะที่ Aronfreed ได้ให้ความหมายว่า ความผูกพัน เป็นพฤติกรรมที่แสดง
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นับญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ออกให้เห็นถึงความเอาใจใส่ ความรักใคร่และมีความสุขที่ได้ร่วมกันกระทำหรือปฏิบัติให้สำเร็จ ล่วงตามวัตถุประสงค์^{๓๔}

Macaulay ให้ความหมายว่า ความผูกพันเป็นพฤติกรรมที่มุ่งจะแสดงออกถึงความเอาใจใส่ ความเอื้ออาทร โดยไม่หวังจะได้รับรางวัลตอบแทน^{๓๕}

Rosenhen นักจิตวิทยาชาวอเมริกัน ที่ศึกษาในเรื่องนี้อย่างกว้างขวาง ได้สรุปความผูกพันในทัศนะของนักจิตวิทยา โดยแบ่งความผูกพันเป็น 2 ประเภท คือ

1. ความผูกพันที่ผู้กระทำต้องการผลตอบแทน เป็นการทำตามมาตรฐานของสังคมซึ่งผู้กระทำจะได้รับรางวัลทางสังคม เช่น การยกย่องชมเชย
2. ความผูกพันที่ผู้กระทำทำโดยไม่ได้หวังผลตอบแทน เป็นการกระทำเพราะความเห็นใจทำด้วยความเต็มใจ เพื่อความดีในแง่ของจริยธรรม ความผูกพันประเภทนี้ถือว่า เป็นความผูกพันที่แท้จริง^{๓๖}

จากความหมายที่ได้รวบรวมมาสามารถสรุปได้ว่า ความผูกพัน หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่แสดงถึงความเอาใจใส่ ความรัก ความเอื้ออาทร และพร้อมที่จะสนับสนุนผู้อื่น หรือ การปฏิบัติงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์โดยไม่หวังผลตอบแทน

คุณลักษณะความมีวินัยในตนเอง

Good ได้กล่าวถึง วินัยในตนเองว่า หมายถึง

การบังคับควบคุมพฤติกรรมของบุคคล ไม่ใช่บังคับโดยอำนาจภายนอก แต่บังคับ

โดยอำนาจภายในตัวบุคคลและเป็นอำนาจที่เกิดจากการเรียนรู้ หรือการยอมรับในคุณค่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่ในสื่ออื่น

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อันใดอันหนึ่ง ซึ่งทำให้บุคคลสามารถบังคับพฤติกรรมของตนให้เป็นไปตามนั้นได้³⁷

Vincent ได้กล่าวถึง วินัยในตนเองว่า หมายถึง

การที่บุคคลไม่กระทำการใด ๆ อันจะเป็นผลให้เกิดความยุ่งยากต่อตนเอง ในอนาคต หรือการไม่เข้ายุ่งเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัว และสิทธิของบุคคลอื่น รวมทั้งหมายถึง การที่บุคคลกระทำสิ่งที่ตนไม่อยากทำแต่การกระทำนั้นช่วยให้ความต้องการและสิทธิของบุคคลอื่นได้รับการตอบสนอง หรือกระทำสิ่งอันเป็นผลให้ผู้อื่นประสบผลสำเร็จในอนาคต³⁸

Sheviakov ได้ศึกษาถึงประเภทของวินัยที่ปลูกฝังให้แก่เด็กว่า

ควรเป็นวินัยในตนเองมากกว่าที่จะเป็นวินัยที่อยู่บนรากฐานของการปฏิบัติ ตามคำสั่งและควรเป็นเรื่องของความเต็มใจ นั่นคือการปลูกฝังให้เกิดวินัยในตนเองซึ่งตั้งอยู่บนรากฐานแห่งความชื่นชอบและความรักในอุดมคติหรือการยึดมั่น ในอุดมมุ่งหมายที่ตนสร้างขึ้น³⁹

และ Ausubel ได้ให้ความเห็นสอดคล้องกับ Sheviakov ว่า

แบบของวินัยที่ได้ผลและมีแรงซึ่งเราต้องการให้เกิดในตัวเด็ก คือ วินัยในตนเองที่มีรากฐานมาจากการควบคุมภายในและภายนอกตน การควบคุมภายในตน เช่น การอบรมเลี้ยงดูอย่างสม่ำเสมอ แต่การบังคับและการลงโทษซึ่งเป็นการควบคุมภายนอกจะช่วยให้ปลูกฝังวินัยในตนเองได้เพียงเล็กน้อย⁴⁰

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พรหมิล เฟ็งศรีทอง กล่าวไว้ว่า วินัยในตนเอง หมายถึง ความสามารถในตัวของบุคคลที่สามารถควบคุมตนเองได้ ทั้งในด้านอารมณ์และพฤติกรรม ผู้ที่มีวินัยในตนเองจะเป็นบุคคลที่รู้จักกาลเทศะ สนใจและเอาใจใส่ต่อสังคม เป็นผู้มีระเบียบและปฏิบัติตามกฎของสังคม⁴¹

จากความหมายที่ได้รวบรวมมานี้สามารถสรุปได้ว่า วินัยในตนเอง หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของบุคคลให้เป็นไปตามจุดมุ่งหวังโดยอำนาจภายในตนเอง และไม่เปลี่ยนแปลงความตั้งใจ แม้จะมีสิ่งเร้าอื่น ๆ ทั้งภายในหรือภายนอกมากระทบก็ตาม นอกจากนี้สิ่งที่ทำจะต้องไม่ขัดต่อกฎระเบียบของสังคมและไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาอาชีพต่าง ๆ และตลาดแรงงาน

ในการจัดการศึกษาต่าง ๆ ไม่ว่าจะป็นระดับมหาวิทยาลัยหรือระดับวิทยาลัย วัตถุประสงค์หลักประการหนึ่งของการผลิตบัณฑิตหรือผู้สำเร็จการศึกษา คือ การให้บัณฑิตหรือผู้สำเร็จการศึกษานั้นมีงานทำ ซึ่งในเรื่องนี้ เกษม สวรรณกุล กล่าวว่า ในการผลิตบัณฑิตจะต้องคำนึงถึงด้วยว่า บัณฑิตที่ผลิตออกไปมีลักษณะสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้หรือไม่⁴² จากคำกล่าวนี้แสดงให้เห็นว่า ผู้ใช้หรือตลาดแรงงานมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการที่สถาบันผลิตบัณฑิตหรือสถานศึกษาต่าง ๆ จะต้องนำมาพิจารณาในการจัดการเรียนการสอน การจัดหลักสูตร การถ่ายทอดความรู้ ตลอดจนการจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียน เพราะเมื่อผู้เรียนสำเร็จการศึกษาไปแล้วจะต้องไปประกอบอาชีพตามหน่วยงาน โรงงานอุตสาหกรรม และตลาดแรงงานทั่ว ๆ ไป หรืออาจกล่าวได้ว่า ต้องไปประกอบอาชีพตามความต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งในเรื่องนี้ มีผู้วิจัยได้ศึกษาอยู่หลายท่าน เช่น เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มัลลิกา บุนนาค และคณะ ได้ทำการวิจัยเรื่องทัศนคติของวงการธุรกิจต่อสถาบัน การศึกษาธุรกิจ โดยมีวัตถุประสงค์ประการหนึ่งเพื่อศึกษาความต้องการของวงการธุรกิจ เกี่ยวกับคุณลักษณะต่าง ๆ โดยถามความคิดเห็นของหัวหน้างานในสถานประกอบการธุรกิจ 7.116 แห่ง ซึ่งมีผู้ได้บังคับบัญชาสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ผลการวิจัยพบว่า

หัวหน้างานส่วนใหญ่มีความเห็นว่าบัณฑิตสำเร็จการศึกษาจากจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จะมีความสามารถในการ ปฏิบัติงาน ความสามารถในการศึกษาเพิ่มเติมด้วยตนเอง ความสามารถในการ ใช้ภาษาอังกฤษ ความสามารถในการริเริ่ม ความกล้าในการแสดง ความคิดเห็น ความสามารถในการวินิจฉัยปัญหา ความสามารถในการ ตัดสินใจ และความเชื่อมั่นในตนเองนั้น ทัดเทียมกันคือ อยู่ในระดับดีมาก และดี มีเปอร์เซ็นต์สูง คือ ประมาณร้อยละ 60 - 70 นอกจากนี้ยังพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นของวงการธุรกิจกับความสามารถด้าน ต่าง ๆ หลังจากได้รับบัณฑิตเข้าปฏิบัติงานแล้วพบว่า หัวหน้างานส่วนใหญ่มี ความเห็นว่า ความสามารถในด้านต่าง ๆ ของบัณฑิตรวมทุกสถาบันนั้นดี เท่าที่คิดไว้^{๑๖}

จากการสัมมนาเรื่องคุณลักษณะของบัณฑิต ตามความคาดหวังของผู้ใช้และผู้สอน เมื่อวันที่ 21 กันยายน 2525 ณ ห้องประชุมสภามหาวิทยาลัย สรุปรูป รุทบาทและคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ สาขาวิทยาศาสตร์และสาขาสังคมศาสตร์และ มนุษยศาสตร์ ในทัศนะของผู้ใช้ไว้ว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. มีความสามารถในการปฏิบัติงานได้ทันที มีความพยายาม ความขยัน ความรับผิดชอบ และความภูมิใจในการทำงาน
2. มีความสามารถในการเรียนรู้งานได้เร็ว การมีมนุษยสัมพันธ์ รู้จักปรับตัวในการทำงาน มีความกระตือรือร้น รู้จักศึกษาสถานการณ์การทำงานก่อนที่จะไปแก้ไขสิ่งที่มีอยู่เดิม
3. รู้จักขวนขวายความรู้ใส่ตัวด้วยตนเองได้ และสามารถก้าวทันวิทยาการใหม่ ๆ อยู่เสมอ
4. มีความริเริ่ม และความคิดคิดแปลงซึ่งสำคัญกว่าความคิดริเริ่ม เช่น รู้จักการลอกเลียนแบบและนำมาดัดแปลง ให้ให้ดีกว่าเดิม
5. รู้จักวินิจฉัยปัญหา และการตัดสินใจดี
6. ความสามารถในการแสดงความคิดเห็น ความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งจะช่วยให้ด้วยวิธีการสอนของอาจารย์
7. มีค่านิยม ศิลธรรมจรรยา การทำประโยชน์ต่อส่วนรวม และมีความรับผิดชอบต่อสังคม
8. มีจรรยาบรรณของวิชาชีพ¹⁴

นอกจากนี้ นายแพทย์บุญยงค์ วงศ์รักมิตร ยังได้กล่าวถึงคุณลักษณะที่คาดหวังของบัณฑิตที่เป็นบุคลากรทางการสาธารณสุขพึงมี ได้แก่

1. สำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม โดยเฉพาะชุมชนนอกเขตเมือง ซึ่งมีประชากรถึง 82 x ของประเทศชาติ
2. สามารถเรียนรู้และเข้าใจถึงปัญหา และวิธีการแก้ไขบนพื้นฐานของ

ความเป็นมนุษย์ของประชาชนในชนบท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. สามารถเรียนรู้และเข้าใจบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของตน ในฐานะผู้ร่วมทีมงานแก้ปัญหาสาธารณสุข ซึ่งประกอบด้วยบุคลากรอื่น ๆ อีกจำนวนมากต้องเรียนรู้ที่จะปฏิบัติงานร่วมกับคนอื่นอย่างมีเกียรติ มีความสุขต่อกัน และมีวิทยาการด้านการจัดการนี้ฐานพอสมควรที่จะปฏิบัติงานได้
4. สามารถเรียนรู้ เข้าใจ และปฏิบัติงานป้องกันโรค ส่งเสริมสุขภาพ ได้นอ ก กับการดำเนินการรักษาโรค และการฟื้นฟู และให้ความสนใจภาวะสุขภาพของบุคคล ครอบครัว และชุมชนอย่างต่อเนื่อง
5. สามารถเรียนรู้และปรับตัวให้มีความสามารถ บริหารทรัพยากรที่มี อยู่ให้ได้ผลสูงสุดและประหยัด
6. สามารถเรียนรู้และเข้าใจวิธีการแก้ปัญหาอย่างมีระบบ โดยวิธีที่เป็น วิทยาศาสตร์และการใช้วิจารณ์
7. สามารถเรียนรู้และปฏิบัติตน เพื่อการพัฒนาตนเองในด้านความรู้ คุณธรรมและมารยาทวิชาชีพ
8. สามารถที่จะเรียนรู้และเข้าใจในวิธีการสอนและการฝึกอบรม เพื่อ ถ่ายทอดวิทยาการ ประสบการณ์และสร้างทัศนคติที่เหมาะสมแก่บุคลากรระดับอื่น และประชาชน
9. สามารถที่จะให้การสนับสนุนงานสาธารณสุขมูลฐานได้เป็นอย่างดี
10. มีความรู้ เจตคติ และทักษะในด้านวิชาชีพ ด้านวิทยาการที่เหมาะสม กับงานในชนบท ตลอดจนสามารถที่จะบริหารหน่วยงานในชนบท ในฐานะหัวหน้า หน่วยงานได้⁴⁵

ในปีค.ศ. 1967 Nixon and Others ได้รวบรวมคุณสมบัติของครูพลศึกษาที่ดี

จากงานวิจัยของบุคคลต่าง ๆ สรุปได้ว่า ครูพลศึกษาที่ดีควรมีลักษณะดังนี้ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ปรับตัวได้
2. เฉลียวฉลาด อากรู้หรือยากเห็น และสนใจสิ่งต่าง ๆ
3. เป็นที่พึ่งของคนอื่น ๆ
4. ชื่อสัตย์
5. รอบรู้
6. สอรับความคิดเห็นของคนอื่น
7. ให้ความร่วมมือ
8. ตัดสินใจได้ดี
9. ต่อสู้
10. เป็นที่พึ่งชอบแก่บุคคลที่พบเห็น ⁴⁶

จากที่กล่าวมานั้น จะเห็นได้ว่ามีผู้ให้ความสำคัญต่อการกำหนดลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต และได้พยายามระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต โดยทั่ว ๆ ไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะ

เยาวนุช แสงยนต์ ได้วิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานทำในทัศนะของนายจ้าง และผู้หางานทำ ศึกษาเฉพาะกรณีผู้จบการฝึกเตรียมเข้าทำงานจากสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน ผลการวิจัยพบว่า

ปัญหาที่นายจ้างประสบอยู่ในการคัดเลือกบุคคลเข้าทำงานนั้นส่วนมากเป็น

เรื่องคุณสมบัติของผู้สมัครงานไม่ตรงกับความต้องการสำหรับลูกจ้างที่มีอยู่ในปัจจุบัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นำไปเผยแพร่ในเชิงพาณิชย์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นายจ้างส่วนมากเห็นว่ายังบกพร่องคุณสมบัติในเรื่องความมีระเบียบวินัยในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับสาเหตุส่วนใหญ่ที่นายจ้างให้ลูกจ้างของตนออกจากงาน คือ สาเหตุมาจากการฝ่าฝืนระเบียบวินัยหรือบังคับในการทำงาน สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อการมีงานทำในทัศนะของนายจ้าง และผู้หางานทำนั้น สรุปได้ว่า ทั้งนายจ้างและผู้หางานทำให้ทัศนะว่า ปัจจัยด้านคุณสมบัติส่วนตัว ด้านคุณสมบัติในการทำงานได้ให้ความสำคัญไว้ในลำดับต่างกัน กล่าวคือ ปัจจัยเฉพาะที่สำคัญ ๆ ที่นายจ้างให้ทัศนะว่ามีผลทำให้รับผู้หางานเข้าทำงานตามลำดับ คือ การมีอายุที่เหมาะสมกับการทำงาน เชื้อนึ่งคำสั่งของหัวหน้างาน ใจกว้างสุภาพ และแต่งกายสุภาพเรียบร้อย ส่วนผู้มีงานทำได้ให้ความสำคัญตามลำดับ คือ ความซื่อสัตย์สุจริต การเข้ากับเพื่อนร่วมงานได้ดี ตรงต่อเวลา มีความอดทน มีความรับผิดชอบ เชื้อนึ่งคำสั่งของหัวหน้างานและมีความซื่อสัตย์สุจริต⁴⁷

สุภาดา อินทรานุกูล ได้ศึกษาถึงความต้องการด้านกำลังคนของอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบเรื่องราวด้านกำลังคนอื่น ได้แก่ คุณสมบัติและปริมาณของกำลังคนที่อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์มีความต้องการ พบว่า

ความต้องการด้านคุณสมบัติของบุคลากรนั้น ประเภทคุณสมบัติที่สำคัญที่สุด คือ คุณสมบัติด้านความสามารถ และสติปัญญาในการปฏิบัติงานของพนักงาน คุณวุฒิที่ต้องการมากที่สุดสำหรับพนักงานระดับบริหาร คือ คุณวุฒิปริญญาตรีและสำหรับพนักงานระดับปฏิบัติการ คือ คุณวุฒิปริญญาตรีหรือวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ซึ่งพบว่าคุณสมบัติด้านความสามารถและสติปัญญาของพนักงานระดับปฏิบัติการซึ่งจบ ปวส. นี้ยังมีประสิทธิภาพไม่อยู่ในระดับมาตรฐานที่อุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ต้องการ⁴⁸

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โกลินทร์ น้ำใจทหาร ได้ศึกษาถึงลักษณะของอาจารย์ที่พึงประสงค์ในวิทยาลัย
พลศึกษา พบว่า ลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ในวิทยาลัยพลศึกษาในแต่ละด้าน ควรจะมี
ดังต่อไปนี้

1. ด้านการสอน ต้องเป็นผู้มีความสามารถในการเลือกกิจกรรมเพื่อการฝึก
ทักษะที่สอน เข้าสอนสม่ำเสมอและตรงเวลา มีความยุติธรรมในการวัดและประเมิน
ผลผู้เรียน มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของการเรียนในแต่ละวิชาชัดเจน
2. ด้านวิชาการ ต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในทักษะวิชาเฉพาะอย่าง
ฝึกและปรับปรุงความสามารถทางทักษะอยู่เสมอ แสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เป็นนิจ
มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชากว้างขวาง แม่นยำ ถูกต้อง ทันสมัย
3. ด้านสุขภาพทางกายและทางจิต ควรเป็นผู้มีความสนใจในการออกกำลังกายหรือ
เล่นกีฬาเป็นประจำ ต้องมีอารมณ์เยือกเย็น สุขุม มีเหตุผล
มีความภาคภูมิใจในวิชาชีพของตน งดเว้นจากสิ่งเสียดสีให้โทษทุกชนิด
4. ด้านมนุษยสัมพันธ์ ควรเป็นผู้มีความสนใจให้ความร่วมมือช่วยเหลือ
งานส่วนรวม วางตนให้เหมาะสมกับกาลเทศะบุคคลและสังคมให้ความเคารพต่อ
ผู้บังคับบัญชา เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น มีอัตราค้อยไมตรีกับคน
ทั่วไป และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน
5. ด้านบุคลิกภาพทั่วไป ควรเป็นผู้มีบุคลิกภาพที่ดี มีความเชื่อมั่นในตนเองมีความ
รับผิดชอบในหน้าที่การงานสูง กระตือรือร้นในการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ร่าเริง ยิ้ม
แย้มแจ่มใส มีความตรงไปตรงมาและจริงจัง พุดจาจะฉานใช้ภาษาได้ถูกต้อง
6. ด้านการมีคุณธรรมและน้ำใจนักกีฬา ควรมีคุณธรรมสูง มีระเบียบวินัย
และปฏิบัติอย่างเคร่งครัด รู้จักใช้วิจารณญาณในการไตร่ตรองอย่างมีเหตุผล

มีความสำคัญสูงต่อการรับใช้ ฐานะ รู้จัก ยึด เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. ด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย ควรยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ รู้จักเคารพและปฏิบัติตามหน้าที่และสิทธิของตนเองและผู้อื่น ซอมรับและให้ความร่วมมือตามมติของส่วนรวมและสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ที่อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวน ปรากฏว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาเกี่ยวกับด้านการสอน ด้านสุขภาพทางกายและทางจิต ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านบุคลิกภาพทั่วไป ด้านการมีคุณธรรมและน้ำใจนักกีฬา และด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ⁴⁹

สปีดี ชุณภักดี ได้ศึกษาถึงลักษณะที่พึงประสงค์ของศึกษานิเทศก์ ตามความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์ อำเภอบึงสามพัน ผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารที่เกี่ยวข้องในภาคกลาง ผลการวิจัยพบว่า

ความคิดเห็นของกลุ่มประชากรทั้ง 3 กลุ่มที่มีต่อลักษณะที่พึงประสงค์ของศึกษานิเทศก์ อำเภอบึงสามพัน ทั้งด้านคุณลักษณะส่วนตัวและด้านวิชาชีพ ลำดับแรก คือ มีร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ ไม่เป็นโรคติดต่อที่สังคมรังเกียจหรือมีการใด ๆ ส่วนข้อที่อยู่ในลำดับสุดท้าย คือ มีความสามารถในการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีทางการศึกษาได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้การจัดลำดับความสำคัญ กลุ่มประชากรได้ให้ความสำคัญในข้อลักษณะที่พึงประสงค์ของศึกษานิเทศก์ อำเภอบึงสามพัน ในส่วนที่เกี่ยวกับความประพฤติเป็นลำดับแรก รองลงมา คือ ภาวะผู้นำ มนุษยสัมพันธ์ บุคลิกภาพ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความสามารถในการปฏิบัติงาน และความรู้ทางวิชาการ ⁵⁰

อนงค์ดี เกตุศิริ ได้ศึกษาถึงลักษณะของครูที่เอื้อต่อการพัฒนาชนบทตามความคิดเห็น เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาตให้เผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของคณะกรรมการสภาตำบลในเขตรับผิดชอบของวิทยาลัยครูอุบลราชธานี ซึ่งผลจากการวิจัยพบว่า

ประธานกรรมการ สภาตำบล นักการเมืองและเลขานุการสภาตำบล ส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่า ครูควรจะมีลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาชนบท ในด้านความรู้ความ เป็นผู้นำ มนุษยสัมพันธ์ ความซื่อตรงต่อหน้าที่ และความอดทนในระดับมากที่สุด ในด้านความเชื่อมั่นในตนเอง และด้านการบำรุงรักษา สุขภาพอนามัย ประธาน กรรมการสภาตำบล และเลขานุการสภาตำบล มีความเห็นว่า ครูควรมีลักษณะ นี้ในระดับมากที่สุด ส่วนนักการเมืองมีความคิดเห็นว่า ครูควรมีลักษณะเหล่านี้ใน ระดับมาก สำหรับในด้านการยอมรับวิทยาการใหม่ ประธานกรรมการสภา ตำบลและนักการเมือง มีความคิดเห็นว่าครูควรมีลักษณะนี้มาก ส่วนเลขาสภา ตำบลมีความคิดเห็นว่าครูควรมีลักษณะเหล่านี้มากที่สุด ⁵¹

ในปี 2532 เจลิมศักดิ์ นามเชียงใต้ ได้วิจัยในเรื่อง ความต้องการแรงงาน ช่างก่อสร้างของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้ประกอบการที่ดำเนินกิจการเกี่ยวกับการก่อสร้างจำนวน 69 คน และแรงงาน ช่างก่อสร้าง จำนวน 58 คน ผลการวิจัย พบว่า

ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ต้องการความซื่อสัตย์จากแรงงานช่างก่อสร้างใน ระดับมากที่สุด ต้องการแรงงานที่มีประสบการณ์ ความรู้ ความสามารถ ความ รับผิดชอบ ความตรงต่อเวลา ความซื่อสัตย์ ความคิดสร้างสรรค์ ประสบการณ์ ทางอาชีพ และการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าอยู่ในระดับมาก ความต้องการของ ผู้ประกอบการที่มีต่อสถาบันที่ผลิตแรงงานช่างก่อสร้าง ได้แก่ ต้องการให้เพิ่ม ระยะเวลาฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการ เน้นการฝึกอบรมมารยาท ความ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญญาติเห็นว่าไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประพฤติ และเน้นการเผยแพร่ความรู้และวิทยาการที่ทันสมัย . ระดับการศึกษา
ของแรงงานช่างก่อสร้างที่ผู้ประกอบการต้องการเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย
คือ ระดับ ปวช. ปวท. ปวส.

เบญจมาศ เล็กก้อย ได้ศึกษาถึงแนวโน้มของการจ้างงาน กำลังงาน และ
การว่างงานในช่วงแผนฯ 6 ถึง แผนฯ 8 พบว่า

ในช่วงนี้ การจ้างงานและกำลังแรงงานจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราที่
ลดลง โดยส่วนของอัตราเน้นการจ้างงานที่ลดลงอาจเนื่องจากความก้าวหน้าทาง
เทคโนโลยีที่เน้นการใช้น้อยลง ซึ่งจำกัดด้านทรัพยากรจนถึงภาวะเศรษฐกิจ
ของประเทศที่เปลี่ยนไป และผลการศึกษาชี้พบว่ากำลังแรงงานจะมีมากกว่า
การจ้างงาน ตลอดช่วง 15 ปี ซึ่งจะเกิดการว่างงานในประเทศขึ้น ส่วนใน
การวิเคราะห์ ด้านศักยภาพผลผลิตนั้น ระดับศักยภาพการผลิต (Potential
Output) ที่ก่อให้เกิดการจ้างงานเพิ่มขึ้น นับว่าสูงมากโดยเฉพาะสาขา
เกษตรกรรม อุตสาหกรรม การค้าและการบริการ ดังนั้นการที่จะให้บรรลุนโยบาย
จ้างงานเต็มที่ รัฐควรมีนโยบายส่งเสริมการจ้างงานเพิ่มขึ้นในระดับที่จะได้
ศักยภาพในการผลิต แทนที่จะมุ่งเน้นการให้เครื่องจักรกลและสินค้าทุนซึ่งจะก่อ
ให้เกิดปัญหาการว่างงานมากขึ้น^{๕๖}

นอกจากนี้แล้ว สันธะวา ความดิษฐ์ ได้ศึกษาถึงแนวทางการพัฒนาบัณฑิตศึกษา
สาขามนุษย์ศาสตร์ โดยได้ใช้วิธีเดลฟายเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และอุปสรรค รวม
ทั้งคุณลักษณะและแนวทางในการพัฒนาบัณฑิตศึกษา สาขามนุษย์ศาสตร์ พบว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาที่มุ่งประสงค์ในอนาคต ควรเป็น
 ความรู้ความสามารถเหมาะสมกับคุณวุฒิและมีคุณธรรมเป็นสำคัญส่วนคุณลักษณะ
 อื่น ๆ ควรประกอบด้วยความมีจิตใจไม่รู้จักที่จะศึกษา ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
 ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการอย่างสม่ำเสมอ ชยัน คิด ทำ และ
 มีความรับผิดชอบสูง มีความรู้จริงและรู้ลึกในศาสตร์สาขาของตน และมี
 ความเห็นตัวของตัวเองในทางวิชาการ นอกจากนี้ควรจะเป็นผู้มีศักยภาพ
 ในการศึกษา ค้นคว้า วิจัยประกอบกับเป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์งานด้วย
 ตนเองเป็นและมีมนุษยสัมพันธ์⁵⁴

ในปี 2533 จินตนา บุญบงการ และสุธรรม จิตรานุเคราะห์ ได้ทำการวิจัย
 เรื่อง ลักษณะผู้ประกอบการอาชีพทางเรือ เพื่อหาลักษณะทั่วไปของบุคคลที่เหมาะสมจะประกอบ
 อาชีพทางเรือ หาข้อมูลที่จะพัฒนาลักษณะนิสัยของคนไทยให้เหมาะสมในการประกอบอาชีพ
 โดยศึกษาจากเอกสาร และการสัมภาษณ์ผู้บริหารของกิจการเดินเรือทะเล ซึ่งจากผลการวิจัย
 สามารถระบุคุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพทางเรือที่สำคัญได้ 5 ข้อ คือ

1. มีคุณสมบัติทางร่างกาย คือ มีร่างกายแข็งแรง อุดมทุน
2. มีความรู้เฉพาะด้าน คือ การได้รับการศึกษามาทางด้านนี้โดยตรง
 หรือทางอ้อมหรือเรียนรู้จากประสบการณ์
3. ความมีระเบียบวินัย คือ ทำงานถูกต้องตามกฎเกณฑ์ที่วางไว้
4. มีมนุษยสัมพันธ์ คือ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
5. มีความชอบในอาชีพ⁵⁵

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มันส์ ภาคภูมิและคณะ ทำการวิจัยเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาการศึกษาอาชีพ และอุดมศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์ผลิต และความต้องการกำลังคนกับการวิจัยและพัฒนาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และเพื่อหาแนวทางการจัดการศึกษาในการพัฒนาากำลังคน งานวิจัยและพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ ผลการวิจัยพบว่า

ในด้านคุณภาพกำลังคนสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีนี้ ทางด้านความสามารถพื้นฐานสามารถนำไปประกอบอาชีพได้เป็นอย่างดี แต่ที่ควรปรับปรุง คือ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านจริยธรรมคุณธรรม มนุษยสัมพันธ์ ความอดทน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ นอกจากนี้ควรปรับปรุงเรื่องภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะกำลังคนในระดับต่ำกว่าปริญญา ส่วนในด้านสภาพความต้องการกำลังคนสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในอนาคตพบว่า สถานประกอบการมีความต้องการกำลังคนสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพิ่มขึ้นร้อยละ 59 โดยต้องการกำลังคนสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีระดับการศึกษา ปวส. สูงสุดร้อยละ 24 นอกจากนี้ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของกำลังคนสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่สถานประกอบการต้องการพบว่า ความขยัน ความอดทนในการปฏิบัติงาน เป็นคุณลักษณะที่ต้องการของสถานประกอบการสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 75 รองลงมา ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ การ มีวินัยและการมีประสบการณ์ ตามลำดับ ส่วนการมีทักษะเกี่ยวกับด้านช่าง ภาษาคอมพิวเตอร์ ก็เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการต้องการเช่นกัน ⁵⁶

และสุดท้ายในปี 2535 ปิยดา ดิลกปริชากร ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาความ
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์อื่นใด
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต้องการกำลังคนด้านช่างเทคนิคของโรงงานอุตสาหกรรม มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบความต้องการกำลังคนช่างเทคนิค สถานภาพความขาดแคลนกำลังคนช่างเทคนิค การจัดหาและการศึกษาอบรมช่างเทคนิคของโรงงานอุตสาหกรรม เพื่อให้สถาบันการศึกษาได้ใช้เป็นแนวทางในการวางแผนผลิตกำลังคนด้านช่างเทคนิคและแก้ปัญหาความขาดแคลนกำลังคนช่างเทคนิค ผลการศึกษา พบว่า

โรงงานอุตสาหกรรมต่างประเภทกัน โรงงานอุตสาหกรรมที่มีการใช้เครื่องจักรกลอัตโนมัติระดับต่างกัน และโรงงานที่มีการจ้างงานต่างกัน มีความต้องการกำลังคนด้านช่างเทคนิคแตกต่างกันทั้งในด้านปริมาณ สาขาวิชาชั้น ในระดับ ปวช. และปวส. และ คุณสมบัติบางประการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่น ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ การผ่านงานและการใช้คอมพิวเตอร์ ส่วนสถานภาพความขาดแคลนกำลังคนช่างเทคนิคของโรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่จะขาดแคลนช่างเทคนิคในระดับ ปวช. และ ปวส. ในสาขาช่างกลโรงงาน ช่างไฟฟ้า ช่างยนต์ และช่างอิเล็กทรอนิกส์ ตามลำดับ ถึงแม้ว่าโรงงานอุตสาหกรรม จะได้จัดให้มีการฝึกอบรมช่างเทคนิคเพื่อยกระดับความสามารถภายในระบบของตนเองถึงร้อยละ 85 แต่ความขาดแคลนก็ยังเกิดขึ้น ทั้งนี้อาจเกิดจากอัตราการเข้า-ออกงานของช่างเทคนิคในโรงงานอุตสาหกรรมมีมาก นอกจากนี้ยังพบว่า โรงงานส่วนใหญ่ไม่มีแผนการเตรียมกำลังคนไว้ล่วงหน้าและขาดการประสานงานในเรื่องของความต้องการกำลังคนระหว่างโรงงานกับสถาบันการศึกษา⁵⁷

ในต่างประเทศพบว่า ในปี ค.ศ. 1984 Cowan ได้วิจัยเรื่อง การประเมินความพึงพอใจของนายจ้างและลูกจ้าง ซึ่งอบรมที่โรงเรียนเทคนิค

ในหนังสือที่เขาแคนาเดียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความพึงพอใจของนาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญตเห็นไปไซ้ประเษยนด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จ้างและลูกจ้างเกี่ยวกับโครงการอาชีพด้านอุตสาหกรรม ความสามารถ 8 ด้าน คือ ทักษะงานฝีมือ ความรู้ทางช่างเทคนิค ความสามารถทางคณิตศาสตร์ ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร ความสามารถในการอ่าน การตีความความสามารถในการทำความเข้าใจและแก้ปัญหา ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นและความสามารถในการแนะนำ ผลการวิจัยพบว่า นายจ้างและลูกจ้างได้ให้ความสำคัญของความสามารถ 8 ด้าน ในลักษณะเดียวกัน ความรู้ทางช่าง ทักษะในการฝีมือและมนุษยสัมพันธ์ ได้รับความสนใจมากเป็นพิเศษทั้งนายจ้างและลูกจ้าง^{๕๖}

Ruth Elaine Mears Free ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการรับรู้ของนายจ้างที่มีต่อลูกจ้างที่เข้าห้องทดลองปฏิบัติงานประจำห้องปฏิบัติการและลูกจ้างที่จบการศึกษาจากอาชีวศึกษาและที่ผ่านการฝึกงานอาชีพมาแล้ว โดยศึกษาจากนายจ้างของลูกจ้างที่จบการศึกษาจากอาชีวศึกษา 121 คน และนายจ้างของลูกจ้างที่ทดลองปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการจำนวน 64 คน ผลปรากฏว่า

นายจ้างทั้ง 2 กลุ่ม มีการรับรู้ต่อลูกจ้างทั้ง 2 กลุ่มแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังพบอีกว่า คุณสมบัติที่สำคัญของลูกจ้างตามการรับรู้ของนายจ้างคือ

1. มีความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างถูกต้อง
2. มีความรู้ด้านการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี
3. มีความรู้ด้านทฤษฎีเกี่ยวกับงานเป็นอย่างดี
4. มีทักษะในการติดต่อสื่อสาร
5. มีทักษะในการอ่านและตีความหมายคำชี้แจงและเรื่องราวต่าง ๆ

เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารทบทวนวิธีสำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. มีทักษะในการคำนวณ
7. มีทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น
8. มีเจตคติที่ดีต่องานที่ตนปฏิบัติ ^{๕๑}

กล่าวโดยสรุปแล้ว การพัฒนาคุณภาพแรงงานและการส่งเสริมการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษา เป็นเรื่องที่ควรจะได้รับสนใจและนำไปใช้เป็นแนวทางในการลดปัญหาของการว่างงาน ซึ่งการศึกษาเป็นขบวนการพัฒนาคุณภาพแรงงาน ผลผลิตของการศึกษา คือ ผู้สำเร็จการศึกษาจะต้องมีงานทำ หลังสำเร็จการศึกษาแล้ว จึงจะไม่เกิดความสูญเปล่า และควรคำนึงถึงความต้องการของตลาดแรงงานทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ ดังที่ สวัสดิ์ สุวรรณอักษร ได้กล่าวไว้ว่า

การรับคนเข้าทำงานด้านต่าง ๆ จึงต้องจ้างแต่คนเดิมมีมาตรฐาน เช่น ดีเยี่ยม ด้านทักษะประสบการณ์ ดีเยี่ยมด้านคุณธรรมที่สำคัญ ก็จำเป็นต้องดีเลิศประเสริฐสุด มีกลยุทธ์ปรับตนได้หลายชนิดขึ้น มีศรัทธาต่องานจริงทุกสิ่งอัน คิดสร้างสรรค์และ นวัตกรรมทำงาน ^{๕๐}

เชิงอรรถ

¹ราชบัณฑิตสถาน, พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 (กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์ พ.ศ. 2525) หน้า 899.

²Carter V.Good, Dictionary of Education (New York : McGraw Hill Book Company, 1973), p. 645.

³กัญญา สาร, การบริหารการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : ศ.ส. ไทรนิมพ์, 2526), หน้า 311.

⁴บุศรินทร์ ปัทมคม, "แนวนโยบายอาชีวศึกษากับภาวะการณ์ของประเทศไทย," ศูนย์ศึกษา 20 : 34 (กรกฎาคม - กันยายน, 2527), หน้า 34.

⁵วิรัช กุพตมาศ. "โครงการเงินกู้ยืมจากธนาคารโลกเพื่อปรับปรุงการอาชีวศึกษา," อาชีวศึกษา (ธันวาคม 2527), หน้า 49-60.

⁶กระทรวงศึกษาธิการ กรมอาชีวศึกษา กองแผนงาน, อนุจสรพจนานุกรมอาชีวศึกษา (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2535), หน้า 5-6.

⁷เรื่องเดียวกัน.

⁸กรมอาชีวศึกษา, ข่าวตลาดแรงงานอาชีวศึกษา (เมษายน 2530), หน้า 3.
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่ขึ้นด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

⁹ลีปนันท์ เกตุทัต, "แนวคิดในการสร้างบัณฑิต," ใน**การนันทนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา** (กรุงเทพมหานคร : หน่วยพัฒนาคณาจารย์ ฝ่ายวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524), หน้า 78.

¹⁰เสรี พงศ์พิศ, "คุณสมบัตินักศึกษาระดับปริญญาตรีที่พึงปรารถนา," ใน**การนันทนาการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา** (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525), หน้า 88-98.

¹¹ปนัดดา ไสยมวงศ์, **คุณลักษณะของบัณฑิตตามความคาดหวังของผู้ใช้และผู้สอน** (กรุงเทพมหานคร : หน่วยพัฒนาคณาจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525), หน้า 10.

¹²สมนึก สิงหนาทย์, **การบรรยายวิชาการธุรกิจโรงแรม (บางส่วน) เล่มที่หนึ่ง ภาคที่หนึ่ง**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุฒวิทยาลัย, 2521), หน้า 6-25.

¹³สมเกียรติ ชอบผล, "การนันทนาอาชีวศึกษา : โอกาสและความเป็นไปได้ที่ควรคำนึง," **การศึกษาเอกชน** 1,3 (มิถุนายน 2531), หน้า 15.

¹⁴เรื่องเดียวกัน.

¹⁵ประมวล เสนาฤทธิ์, "เมื่อนายจ้างเปิดใจ : มีอะไรให้คิดบ้าง,"

คนอย่างไรที่นายจ้างต้องการ (กรุงเทพมหานคร : บรรณการพิมพ์, 2530), หน้า 12-16.
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

¹⁶จำเนียร จวงตระกูล, **ลักษณะของลูกจ้างที่นายจ้างต้องการ** (กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2530), หน้า 58-61.

¹⁷สุชาญ โกสิน, "สันติสุขในธุรกิจอุตสาหกรรม," **โครงการสร้างเสริมจัดการยุคใหม่รุ่นที่ 2** (กรุงเทพมหานคร : คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี, 2528), หน้า 1-2.

¹⁸Carter V. Good, **Dictionary of Education** 1 rd. ed. (New York : McGraw-Hill Book Company, 1973), p.84.

¹⁹Ibid, p. 464.

²⁰William G. Scott, **Human Relations in Management : A Behavioral Science Approach** (Illinois : Richard D. Irwin Inc., 1962), p.3.

²¹เสถียร เหลืองอร่าม, **หลักมนุษยสัมพันธ์ต่อการบริหารในองค์การ** (กรุงเทพมหานคร : แพร่พิทยา, 2519), หน้า 2.

²²Dubrin A.T., **Human Relations : A Job oriented approach** (Virginia : Reston Publishing, 1981), p. 4.

²³อรุณ วัชรธรรม, **หลักมนุษยสัมพันธ์กับการบริหาร** (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2517), หน้า 35.
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

²⁴ จรรยาพร ไซติคุณุช, มนุษย์สัมพันธ์ (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิมพ์เนต, 2519), หน้า 6.

²⁵ สงบ แสงมณี, "บัญญัติสิบประการของมนุษย์สัมพันธ์," วารสารคณะศึกษาศาสตร์ มศว. บางแสน 3 (กันยายน 2521), หน้า 90.

²⁶ พันธุ์ หันนาคินทร์, หลักการบริหารโรงเรียน (กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช, 2524), หน้า 120.

²⁷ Browne C.G., *The Study of Leadership* (The Interstate Illinois : Printers and Publishers, Inc., 1958), p. 58.

²⁸ Clay, Henry Smith, *Personality Development* (New York : McGraw - Hill Books Company, 1968), p.426.

²⁹ วรณี รักธรรม, "การศึกษาเปรียบเทียบความวิตกกังวล ความต้องการผลสัมฤทธิ์และความรู้สึกรับผิดชอบของเด็กไทยเชื้อชาติไทย และเด็กไทยเชื้อชาติจีน," (ปริกฏยานิพนธ์ (กศ.ม.) วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2515), หน้า 4.

³⁰ ชวาล แพ้วัดกุล และคณะ, *หลักสูตรอบรมพิเศษวิชาการวัดผลการศึกษาระยะสั้น* (สำนักงานทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร : ศึกษาสัมพันธ์, 2514), หน้า 33.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

^{๓๑} วิทยุ สาร, **หลักบริหารการศึกษา** (กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช, 2519), หน้า 134.

^{๓๒} ยุกา อานันท์สิทธิ์, "การศึกษาผลการสอนแบบสืบสวนสอบสวน ในวิชาวิทยาศาสตร์ที่มีผลต่อความคิดแบบสอบสวน ความถนัดทางการเรียนและความรู้สึกรับผิดชอบ," (ปริญญาณิพนธ์ (กศ.ม.) วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2515), หน้า 27.

^{๓๓} Carter V. Good, **Dictionary of Education** (New York : McGraw Hill Book Company, 1973), p. 112.

^{๓๔} Aronfreed Joseph, "Altruism, Empathy and the Condition of Positive Affect," **Conduct and Conscience** (New York : Academic Press, 1970), pp. 2-8.

^{๓๕} J. Macaulay and Berkowitz L., **Altruism and Helping Behavior** (New York : Academic Press, 1970), p. 3.

^{๓๖} David Rosenhan, "Preaching and Practicing : Effect of Channel Discrepancy on Norm Internalization," **Child Development** 5, 1970, pp. 424-431.

^{๓๗} Cater V. Good, **Dictionary of Education** (New York : McGraw Hill Press, 1973), p. 176.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

³⁹Elizabeth Lee. Vincent, **Human Psychological Development** (New York : The Ronal Press Company, 1961), pp. 42-43.

³⁹Sheviakov, G.V. and R. Fritz, **Discipline for Today's Children and Youth** (Washington, D.C. : National Education Association, 1955), pp. 8-14.

⁴⁰David P. Ausubel, **Ego Development and the Personality** (New York : Grune and Stration, Inc., Inc., 1965), pp. 189-190.

⁴¹พรนิมล เฝิงศรีทอง, "การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูกับนักวิทยาศาสตร์," (ปริภวนานิพนธ์ (กศ.ม.) วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสาสมัคร, 2515), หน้า 247.

⁴²เกษม สุวรรณกุล, คำกล่าวเปิดสัมมนาเรื่องคุณลักษณะของบัณฑิตตามความคาดหวังของผู้ใช้และผู้สอน, วันที่ 21 กันยายน 2525 ณ ศูนย์สารนิเทศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, (อัดสำเนา)

⁴³มัลลิกา บุเนาค และคณะ, รายงานการวิจัยเรื่องทัศนคติของวงการธุรกิจที่มีต่อสถาบันการศึกษาด้านธุรกิจ (กรุงเทพมหานคร : คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519), หน้า 213 - 225.

⁴⁴ปนัดดา โสมาวงศ์, **สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว**, หน้า 10 - 44.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

⁴⁵ เรื่องเดียวกัน หน้า 24 - 25.

⁴⁶ John E. Nixon, Lance Flanagan, and Florince S. Frederickson, *An Introduction to Physical Education* (Philadephia W. B. : Sundera Co., 1967), p. 5.

⁴⁷ เขาวนุช แสงยนต์, "ปัจจัยที่มีผลต่อการมีงานทำในทัศนะของนายจ้างและผู้หางานทำ : ศึกษาเฉพาะกรณีผู้จบการฝึกเตรียมเข้าทำงานจากสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน กรมแรงงาน," (ปริญญาโท สค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2525), หน้า ก-จ.

⁴⁸ สุพาดา อินทรานุกูล, "การศึกษาความต้องการด้านกำลังคนของอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ในประเทศไทย," (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, ภาควิชาพาณิชยศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525), หน้า จ.

⁴⁹ โกสินทร์ น้ำใจทหาร, "ลักษณะของอาจารย์ที่พึงประสงค์ในวิทยาลัยพลศึกษา," (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526), หน้า 1-2.

⁵⁰ สุปิติ ชูภักดิ์, "ลักษณะที่พึงประสงค์ของศึกษานิเทศก์อำเภอตามความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์อำเภอ ผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารที่เกี่ยวข้องในภาคกลาง," (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529), หน้า 114-125.

^{๕๑} อนุศักดิ์ เกตุสิริ, "ลักษณะของครูที่เอื้อต่อการพัฒนาชนบทตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสภาตำบลในเขตรับผิดชอบของวิทยาลัยครูอุบลราชธานี," (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526), หน้า ๖-๗.

^{๕๒} เฉลิมศักดิ์ นามเชียงใต้, "ความต้องการแรงงานช่างก่อสร้างของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (กรุงเทพมหานคร : วิทยาลัยเทคนิคกาฬสินธุ์, 2532), หน้า 50-55.

^{๕๓} บุญจมาศ เล็กอุทัย, "แบบจำลองมหภาคสำหรับตลาดแรงงานในประเทศไทย," (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, ภาควิชาเศรษฐศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530), หน้า ๖ - ๗.

^{๕๔} สันธะวา ความดิษฐ์, "แนวทางการพัฒนาบัณฑิตศึกษาศาขามนุษยศาสตร์," (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, ภาควิชาอุดมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531), หน้า 104.

^{๕๕} จินตนา บุญบังการ และสุธรรม จิตรานุเคราะห์, "สรุปผลการวิจัย : ลักษณะผู้ประกอบการอาชีพทางเรือ," *จุฬาลงกรณ์ธุรกิจปริทัศน์* 9, 33 (มิถุนายน 2532), หน้า 5 - 6.

^{๕๖} มนัส ภาควงุมิและคณะ, "โครงการวิจัยเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาการศึกษาอาชีพและและอุดมศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี," *ข่าวสารวิจัยการศึกษา* (เมษายน-พฤษภาคม 2535), หน้า 21-25.

⁵⁷ บียดา ดิลกปรีชากุล, "การศึกษาความต้องการกำลังคนด้านช่างเทคนิคของโรงงานอุตสาหกรรม," (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2535), หน้า 265-277.

⁵⁸ Cowan William, Earl Assessing Employer-Employee Satisfaction with Training at Canadian Valley Area (Canada : Oklahoma University, 1984), pp. 57 - 65.

⁵⁹ Ruth Elaine Miers Free, "Employer Perceptions of job performance of Vocational Pre-Employment Laboratory Education Graduates and Vocational Cooperative Education Graduates," Dissertation Abstract International Vol. 44 No.10 (April 1984), p. 3040A.

⁶⁰ สวัสดิ์ สุวรรณอักษร, วารสารแนะแนว ปีที่ 23, ฉบับที่ 120 (ธันวาคม 31 - มกราคม 32), หน้า 40.

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะศึกษาถึง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จ
อาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมที่สถานประกอบการในจังหวัด
สมุทรปราการต้องการและเพื่อเปรียบเทียบความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จ
อาชีวศึกษา ระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม จำแนกตามขนาดของสถานประกอบ
การ เป็นการศึกษาเชิงบรรยาย (Descriptive Research) โดยดำเนินการดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ
ที่มีผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ปฏิบัติงานในสถานประกอบ
การนั้น ๆ จำนวน 1,214 แห่ง

กลุ่มตัวอย่าง

ได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จสำหรับหาขนาดของ
กลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane¹ ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 286 แห่ง
2. วิธีการสุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified
Random Sampling) โดยแบ่งสถานประกอบการออกเป็น 3 ขนาด คือ

2.1 สถานประกอบการขนาดใหญ่ ได้แก่ สถานประกอบการที่มีจำนวน

พนักงาน/ คนงาน มากกว่า 300 คนขึ้นไป ซึ่งมีจำนวน 34 แห่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารทสจวนไวสำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 สถานประกอบการขนาดกลาง ได้แก่ สถานประกอบการที่มีจำนวน พนักงาน/ คนงาน ระหว่าง 100-300 คน ซึ่งมีจำนวน 48 แห่ง

2.3 สถานประกอบการขนาดเล็ก ได้แก่ สถานประกอบการที่มีจำนวน พนักงาน/ คนงาน น้อยกว่า 100 คน ซึ่งมีจำนวน 204 แห่ง

ดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายตามสัดส่วน ซึ่งได้แก่กลุ่มตัวอย่างตาม รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1

จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างสถานประกอบการ

จำแนกตามขนาดของสถานประกอบการ

หน่วย : แห่ง

ขนาดของสถานประกอบการ	จำนวน		
	สถานประกอบการ	สถานประกอบการที่มี นักศึกษาปฏิบัติงาน ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ขนาดเล็ก	2,099	866	204
ขนาดกลาง	244	205	48
ขนาดใหญ่	143	143	34
รวม	2,486 ²	1,214	286

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยโครงสร้างของแบบสอบถามครอบคลุมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จ

อาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของตลาดแรงงาน เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นำไปเผยแพร่บนสื่อออนไลน์ การค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5 ด้าน คือ คุณลักษณะด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความผูกพัน และด้านความมีวินัยในตนเอง โดยมีลำดับขั้นในการดำเนินงานดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ จากบทความ เอกสาร ตำราและผลงานการวิจัยเกี่ยวข้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบอาชีพในสาขาอาชีพต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
2. สัมภาษณ์เจ้าของสถานประกอบการ ผู้จัดการฝ่ายบุคคล หรือหัวหน้างาน โดยแบ่งตามขนาดของสถานประกอบการ คือ สถานประกอบการขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก สถานประกอบการละ 5 แห่ง
3. นำข้อมูลมาจากการสัมภาษณ์และจากการศึกษาเอกสาร รวบรวมและสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงในเนื้อหา (Content Validity) เพื่อพิจารณาให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ประกอบด้วย

1. นายอาทร	จันทวิมล	รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
2. นายเกษม	พันธุ์ศิริ	ผู้ตรวจราชการกรมแรงงาน
3. นายถวัลย์	ชมประสพ	ผู้จัดการฝ่ายบุคคลและธุรการ บริษัท ไทยอีโน อุตสาหกรรม จำกัด
4. นายเสนีย์	แดงวัง	ผู้จัดการฝ่ายบุคคลและธุรการ บริษัท เมโทรแมชชีนเนอร์ จำกัด
5. ผศ.ดร. วราภรณ์	บวรศิริ	อาจารย์ภาควิชาอุดมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (TRY-OUT) กับสถานประกอบการ จำนวน 30 แห่ง นำผลที่ได้มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของแบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (α Coefficient) ของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85 นำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยนี้แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและสภาพทั่วไปของสถานประกอบการ มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist)

ตอนที่ 2 ความต้องการเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม 5 ด้าน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

- คุณลักษณะด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ
- คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์
- คุณลักษณะด้านความรับผิดชอบ
- คุณลักษณะด้านความผูกพัน
- คุณลักษณะด้านความมีวินัยในตนเอง

แบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

มีทางเลือก 4 ระดับ โดยกำหนดค่าความต้องการแต่ละระดับดังนี้ คือ

- 3 หมายถึง ต้องการมาก
- 2 หมายถึง ต้องการปานกลาง
- 1 หมายถึง ต้องการน้อย
- 0 หมายถึง ไม่ต้องการ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ตามรายชื่อสถานประกอบการที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้เจ้าของสถานประกอบการหรือผู้จัดการฝ่ายบุคคลหรือหัวหน้าหน่วยงาน หรือผู้จัดการฝ่ายผลิต บุคคลใดบุคคลหนึ่ง เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแนบหนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามของนายกสมาคมการบริหารงานบุคคลสมุทรปราการไปด้วย และให้สถานประกอบการที่ตอบแบบสอบถามนั้น ส่งกลับมายังผู้วิจัยทางไปรษณีย์ สำหรับบางรายที่ส่งกลับมาช้า ผู้วิจัยได้ทวงถามทางโทรศัพท์ ผลจากการเก็บรวบรวมข้อมูล ปรากฏว่าแบบสอบถามที่แจกไปทั้งสิ้นจำนวน 286 แห่ง ๓ ละ 1 ฉบับ ได้รับคืนจำนวน 273 แห่ง หรือ 273 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.45 ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2
จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและ ได้รับคืนจำนวนตาม
ขนาดของสถานประกอบการ

ขนาดของสถานประกอบการ	จำนวนแบบสอบถาม		
	ที่ส่งไป	ได้รับคืน	คิดเป็นร้อยละ
ขนาดเล็ก	204	191	93.63
ขนาดกลาง	48	48	100.00
ขนาดใหญ่	34	34	100.00
รวม	286	273	95.45

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS* (Statistical Package for the Social Sciences *) ซึ่งใช้วิธีการทางสถิติดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและสภาพทั่วไปของสถาน

ประกอบการ วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละของแต่ละข้อกระทง แล้วนำเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่ขึ้นด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เสนอในรูปตารางและแปลผลด้วยการบรรยาย

2. ข้อมูลความต้องการของตลาดแรงงานที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจาย (Coefficient of Variation) รายข้อในแต่ละด้าน ซึ่งจากการคำนวณค่าเฉลี่ยดังกล่าว ผู้วิจัยได้ตั้งเกณฑ์ในการคิดน้ำหนักค่าเฉลี่ยของแต่ละช่วงความต้องการดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 - 3.00 แสดงว่า ต้องการมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 - 2.49 แสดงว่า ต้องการปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 0.50 - 1.49 แสดงว่า ต้องการน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 0.00 - 0.49 แสดงว่า ไม่ต้องการ

แล้วนำเสนอข้อมูลเป็นส่วนรวมแต่ละด้านในรูปตารางและแปลผลด้วยการบรรยาย

3. การเปรียบเทียบความต้องการของสถานประกอบการที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม จำแนกตามขนาดของสถานประกอบการ คือ สถานประกอบการขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ วิเคราะห์โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) และเมื่อพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่างกัน จึงนำไปทดสอบหาความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีทดสอบของ Scheffe' แล้วนำเสนอในรูปตารางและแปลผลด้วยการบรรยาย โดยเสนอเฉพาะตารางความแปรปรวนทางเดียว ส่วนการทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่ที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะนำเสนอในภาคผนวก

เชิงอรรถ

¹Taro Yamane, **Statistics – An Introductory Analysis**
(Tokyo : John Weatherhill, Inc, 1970), p. 887.

² กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ,
โรงงานอุตสาหกรรมจังหวัดสมุทรปราการ 2532. (อัดสำเนา)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อจะศึกษาถึงเรื่อง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมตามความต้องการของสถานประกอบการ และเพื่อเปรียบเทียบความต้องการของสถานประกอบการที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม จำแนกตามขนาดของสถานประกอบการ เพื่อเป็นการสนองวัตถุประสงค์ดังกล่าว ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์สภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและสภาพทั่วไปของสถานประกอบการ วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่และจำนวนร้อยละ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความต้องการของสถานประกอบการที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม โดยรวมเป็นรายชื่อและรายด้าน วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจาย (Coefficient of Variation) แล้วนำเสนอในรูปของตารางและแปลผลด้วยการบรรยาย

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความต้องการของสถานประกอบการที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม จำแนกตามขนาดของสถานประกอบการ คือ สถานประกอบการขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) เมื่อพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความต้องการแตกต่างกัน จึงทำการทดสอบหาคู่ของความแตกต่างด้วยวิธีของ Scheffe' แล้วนำเสนอในรูปของตารางและแปลผลด้วยการบรรยาย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของสถานประกอบการที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์จากค่าเฉลี่ยดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50-3.00	แสดงว่า	ต้องการมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50-2.49	แสดงว่า	ต้องการปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 0.50-1.49	แสดงว่า	ต้องการน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 0.00-0.49	แสดงว่า	ไม่ต้องการ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและสภาพทั่วไปของสถานประกอบการ

ตารางที่ 3

จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานประกอบการ

หน่วย : คน

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. เจ้าของกิจการ	32	11.7
2. ผู้จัดการฝ่ายบุคคล	182	66.7
3. หัวหน้าผู้ควบคุมงาน (ผู้จัดการฝ่ายผลิต)	59	21.6
รวม	273	100.0

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นถึงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามว่าจากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 278 คน ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเจ้าของกิจการ 32 คน คิดเป็นร้อยละ 11.7 ผู้จัดการฝ่ายบุคคล 182 คน คิดเป็นร้อยละ 66.7 และหัวหน้าผู้ควบคุมคนงาน (ผู้จัดการฝ่ายผลิต) 59 คน คิดเป็นร้อยละ 21.6

ตารางที่ 4

จำนวนและค่าร้อยละของสถานประกอบการจำแนกตามขนาดของสถานประกอบการ

หน่วย : แห่ง

พนักงาน/ คนงานในสถานประกอบการ	จำนวน	ร้อยละ
1. ขนาดเล็ก	191	70.0
2. ขนาดกลาง	48	17.6
3. ขนาดใหญ่	34	12.4
รวม	273	100.0

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นถึงจำนวนของสถานประกอบการที่ตอบแบบสอบถาม 273 แห่ง มีสถานประกอบการที่มีจำนวนของพนักงาน/ คนงานที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานประกอบการน้อยกว่า 100 คน ซึ่งเป็นสถานประกอบการขนาดเล็ก มีจำนวน 191 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 70.0 มีพนักงาน/ คนงาน ระหว่าง 100-300 คน เป็นสถานประกอบการขนาดกลาง จำนวน 48 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 17.6 และมีพนักงาน/ คนงานมากกว่า 300 คนขึ้นไป เป็นสถานประกอบการขนาดใหญ่ 34 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 12.4

ตารางที่ 5

จำนวนและค่าร้อยละของสถานประกอบการจำแนกตามผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส.
ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมในสถานประกอบการ

หน่วย : คน

พนักงาน/ คนงานที่สำเร็จอาชีวศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1. น้อยกว่า 25 คน	169	61.9
2. ระหว่าง 26-50 คน	58	21.2
3. ระหว่าง 51-75 คน	21	7.7
4. ระหว่าง 76-100 คน	10	3.7
5. มากกว่า 100 คนขึ้นไป	15	5.5
รวม	273	100.0

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นถึงจำนวนของสถานประกอบการที่ตอบแบบสอบถาม 273 แห่ง มีสถานประกอบการที่มีจำนวนของพนักงาน/ คนงานที่สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมในสถานประกอบการน้อยกว่า 25 คน มีจำนวน 169 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 61.9 ระหว่าง 26-50 คน มีจำนวน 58 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 21.2 ระหว่าง 51-75 คน มีจำนวน 21 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 7.7 ระหว่าง 76-100 คน มีจำนวน 10 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 3.7 และมากกว่า 100 คนขึ้นไป มีเพียง 15 แห่งเท่านั้นที่มีพนักงาน/ คนงานที่สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมปฏิบัติหน้าที่ในสถานประกอบการนั้น คิดเป็นร้อยละ 5.5 ของจำนวนสถานประกอบการที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความต้องการของตลาดแรงงานที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม

ตารางที่ 6

ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย ความต้องการคุณลักษณะ
อันพึงประสงค์ด้านความรู้และทักษะวิชาชีพของสถานประกอบการขนาดเล็ก

คุณลักษณะด้านความรู้ และทักษะวิชาชีพ	N = 191			ระดับความต้องการ
	\bar{X}	S.D.	C.V.	
1. ความปลอดภัยในโรงงาน	2.82	.41	14.54	มาก
2. การประมาณการ	2.19	.57	26.03	ปานกลาง
3. การควบคุมการผลิต	2.68	.47	17.54	มาก
4. การประเมินผลงาน	2.36	.56	23.73	ปานกลาง
5. การจัดระบบงาน(การเรียนรู้ และการจัดระบบงาน)	2.48	.59	23.79	ปานกลาง
6. การวิเคราะห์ข้อมูล	2.37	.61	25.74	ปานกลาง
7. การเลือกสรรเครื่องมือเครื่องจักร	2.52	.63	25.00	มาก
8. การพัฒนาเครื่องมือเครื่องจักร	2.64	.63	23.86	มาก
9. การบำรุงรักษาเครื่องมือเครื่องจักร	2.77	.49	17.69	มาก
10. การออกแบบผลิตภัณฑ์	1.45	1.07	33.79	น้อย
11. การอ่านแบบและปฏิบัติตามแบบ	2.28	.76	33.33	ปานกลาง
12. การเลือกใช้วัสดุ	2.37	.70	29.54	ปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำหรับเรื่องที่สถานประกอบการต้องการต่ำสุดในด้านนี้ คือ การออกแบบผลิตภัณฑ์ ซึ่งเป็นความต้องการในระดับน้อย ด้วยค่าเฉลี่ย 1.45 ส่วนในรายละเอียดเรื่องอื่น ๆ เป็นความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 7

ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจาย ความต้องการคุณลักษณะ
อันพึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบต่อสถานประกอบการขนาดเล็ก

คุณลักษณะด้านความรับผิดชอบต่อ	N = 191			ระดับความต้องการ
	\bar{X}	S.D.	C.V.	
1. มีความละเอียดรอบคอบ ในการทำงาน	2.94	.23	7.82	มาก
2. มีความตั้งใจทำงานในหน้าที่ อย่างตรงไปตรงมา	2.94	.24	8.16	มาก
3. กล้าตัดสินใจในเรื่องที่ตนเอง รับผิดชอบ	2.77	.42	15.16	มาก
4. ดูแลรักษาเครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์ที่อยู่ในความรับผิดชอบได้ เป็นอย่างดี	2.86	.35	12.24	มาก
5. รู้จักใช้วัสดุอย่างประหยัด	2.82	.39	13.83	มาก
6. รักษาชื่อเสียงและความลับของ สถานประกอบการ	2.83	.44	15.55	มาก
7. ติดตามและสนใจงานที่ได้รับ มอบหมาย	2.90	.31	10.69	มาก
8. ใช้วัสดุ เครื่องมือ เครื่องจักร ด้วยความระมัดระวัง	2.88	.33	11.46	มาก
9. ไม่ละทิ้งหน้าที่	2.92	.29	9.93	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 7 (ต่อ)

คุณลักษณะด้านความรับผิดชอบ	N = 191			ระดับความต้องการ
	\bar{X}	S.D.	C.V.	
10. ระมัดระวังอันตรายที่จะทำความเสียหายให้แก่สถานประกอบการ	2.92	.27	9.25	มาก
รวม	2.88	.19	6.60	มาก

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่าสถานประกอบการขนาดเล็กมีความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยภาพรวมในด้านความรับผิดชอบอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 2.88 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อปรากฏว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อเช่นกัน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยความต้องการสูงสุด ดังนี้คือ

- มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน ค่าเฉลี่ย 2.94
- มีความตั้งใจทำงานในหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา ค่าเฉลี่ย 2.94
- ไม่ละทิ้งหน้าที่ ค่าเฉลี่ย 2.92
- ระมัดระวังอันตรายที่จะทำความเสียหายแก่สถานประกอบการ ค่าเฉลี่ย 2.92

ตารางที่ 8

ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจาย ความต้องการคุณลักษณะ
อันพึงประสงค์ด้านมนุษยสัมพันธ์ของสถานประกอบการขนาดเล็ก

คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์	N = 191			ระดับความต้องการ
	\bar{X}	S.D.	C.V.	
1. รู้จักปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และบุคคลอื่นได้อย่างเหมาะสม	2.66	.47	11.67	มาก
2. ให้ความร่วมมือและเต็มใจทำงานกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี	2.80	.40	14.29	มาก
3. ให้คำแนะนำ ตักเตือนผู้ร่วมงานได้อย่างเหมาะสมกับสภาพการณ์	2.47	.52	21.05	ปานกลาง
4. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นได้อย่างเต็มใจ	2.61	.50	19.16	มาก
5. ยอมรับฟังคำแนะนำ ตักเตือนของผู้อื่นได้เมื่อทำงานบกพร่องหรือผิดพลาด	2.88	.33	11.46	มาก
6. ให้เกียรติแก่ผู้ร่วมงาน	2.59	.50	1.93	มาก
7. สามารถทำความคุ้นเคยกับบุคคลอื่นได้	2.46	.50	20.33	ปานกลาง
8. สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ทุกโอกาส	2.60	.49	18.85	มาก
9. รู้จักวางตัวอย่างเหมาะสม	2.51	.51	20.32	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 8 (ต่อ)

คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์	N = 191			ระดับความต้องการ
	\bar{X}	S.D.	C.V.	
10. ยอมรับและเข้าใจนิสัยของผู้ร่วมงาน	2.37	.59	22.36	ปานกลาง
รวม	2.59	.30	1.16	มาก

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่าสถานประกอบการขนาดเล็กมีความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยภาพรวมในด้านมนุษยสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 2.59 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อปรากฏดังนี้

สถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะด้านนี้สูงสุดในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับ 1-3 คือ

- การยอมรับฟังคำแนะนำตักเตือนของผู้อื่นได้เมื่อทำงานบกพร่องหรือผิดพลาด ค่าเฉลี่ย 2.88
- ให้ความร่วมมือและเต็มใจทำงานกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี ค่าเฉลี่ย 2.80
- รู้จักปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และบุคคลอื่นได้อย่างเหมาะสม ค่าเฉลี่ย 2.66

สำหรับเรื่องที่สถานประกอบการต้องการต่ำสุดในด้านนี้ คือ การยอมรับและเข้าใจนิสัยของผู้ร่วมงาน ซึ่งเป็นความต้องการอยู่ในระดับปานกลางด้วยค่าเฉลี่ย 2.37

ตารางที่ 9

ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจาย ความต้องการคุณลักษณะ
อันพึงประสงค์ด้านความผูกพันของสถานประกอบการขนาดเล็ก

คุณลักษณะด้านความผูกพัน	N = 191			ระดับความต้องการ
	\bar{X}	S.D.	C.V.	
1. ยินดีทำงานพิเศษและงานล่วงเวลา เมื่อจำเป็น	2.77	.45	16.25	มาก
2. มีทัศนคติที่ดีต่องานและองค์กร	2.92	.30	10.27	มาก
3. เสนอความคิดและเหตุผลที่เป็น ประโยชน์ต่องาน	2.80	.44	15.71	มาก
4. กระตือรือร้นที่จะให้ความร่วมมือ และช่วยเหลืองาน	2.84	.38	13.38	มาก
5. มีความสามารถในการควบคุมงาน แทนผู้อื่นได้	2.51	.51	20.32	มาก
6. สามารถให้คำปรึกษาแก่ผู้ร่วมงาน เมื่อมีปัญหา	2.49	.54	21.69	ปานกลาง
7. สามารถชักจูงกระตุ้นเตือนให้ ผู้ร่วมงานร่วมมือกันทำงานจน สำเร็จตามวัตถุประสงค์	2.75	.48	17.45	มาก
8. รู้จักเสียสละส่วนตนเพื่อสถาน ประกอบการ	2.74	.49	17.88	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 9 (ต่อ)

คุณลักษณะด้านความผูกพัน	N = 191			ระดับความต้องการ
	\bar{X}	S.D.	C.V.	
9. ให้ความร่วมมือกับสถานประกอบการ ในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี	2.87	.41	14.29	มาก
รวม	2.74	.29	10.58	มาก

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่าสถานประกอบการขนาดเล็กมีความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยภาพรวมในด้านความผูกพันอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 2.74 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อแล้วปรากฏว่า

สถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะด้านนี้ในระดับมากเกือบทุกเรื่อง ยกเว้น ในเรื่อง สามารถให้คำปรึกษาแก่ผู้ร่วมงานเมื่อมีปัญหาซึ่งเป็นความต้องการต่ำสุดในระดับปานกลางด้วยค่าเฉลี่ย 2.49

สำหรับเรื่องที่สถานประกอบการต้องการสูงสุดในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับ 1-3 ดังนี้คือ

- มีทัศนคติที่ดีต่องานและองค์กร ค่าเฉลี่ย 2.92
- ให้ความร่วมมือกับสถานประกอบการในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี ค่าเฉลี่ย 2.87
- กระตือรือร้นที่จะให้ความร่วมมือและช่วยเหลืองาน ค่าเฉลี่ย 2.84

ตารางที่ 10

ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจาย ความต้องการคุณลักษณะ
อันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยในตนเองของสถานประกอบการขนาดเล็ก

คุณลักษณะด้านความมีวินัยในตนเอง	N = 191			ระดับความต้องการ
	\bar{X}	S.D.	C.V.	
1. มีความมานะบากบั่นและอดทนในการปฏิบัติงาน	2.89	.34	11.76	มาก
2. มีความตั้งใจในการทำงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง	2.93	.25	8.53	มาก
3. ไม่ท้อจريتต่อหน้าที่เพื่อหาประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่น	2.95	.22	7.46	มาก
4. รักษาเวลาและให้ความสำคัญของเวลาในการปฏิบัติงาน	2.90	.34	11.72	มาก
5. ปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับและคำสั่งอย่างเคร่งครัด	2.86	.36	12.59	มาก
6. เอาใจใส่ในความปลอดภัยในสถานประกอบการ	2.88	.34	11.81	มาก
7. รู้จักรักษาสุขอนามัยและความสะอาดในสถานประกอบการ	2.72	.46	16.91	มาก
8. แต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบสถานประกอบการ	2.71	.50	18.45	มาก
9. ทำงานได้ดี โดยไม่ต้องมีผู้ควบคุม	2.75	.51	18.55	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 10 (ต่อ)

คุณลักษณะด้านความมีวินัยในตนเอง	N = 191			ระดับความต้องการ
	\bar{X}	S.D.	C.V.	
10. มีความสุขุมและควบคุมตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี	2.81	.42	14.95	มาก
รวม	2.84	.26	9.15	มาก

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่าสถานประกอบการขนาดเล็กมีความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยภาพรวมในด้านความมีวินัยในตนเอง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 2.84 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อปรากฏว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อเช่นกัน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยความต้องการสูงสุด 1-3 ดังนี้คือ

- ไม่ทุจริตต่อหน้าที่ เพื่อหาประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่น ค่าเฉลี่ย 2.95
- ความตั้งใจในการทำงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ย 2.93
- รักษาเวลาและให้ความสำคัญของเวลาในการปฏิบัติงาน ค่าเฉลี่ย 2.90

ตารางที่ 11

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์
5 ด้าน ของสถานประกอบการขนาดเล็ก

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้าน	N = 191		ระดับความต้องการ
	\bar{X}	S.D.	
ความรู้และทักษะวิชาชีพ	2.33	.35	ปานกลาง
ความรับผิดชอบ	2.88	.19	มาก
ความมีมนุษยสัมพันธ์	2.59	.30	มาก
ความผูกพัน	2.74	.29	มาก
ความมีวินัยในตนเอง	2.84	.26	มาก

จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่า สถานประกอบการขนาดเล็กมีความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 5 ด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยความต้องการสูงสุด ดังนี้คือ

1. ความรับผิดชอบ ค่าเฉลี่ย 2.88
2. ความมีวินัยในตนเอง ค่าเฉลี่ย 2.84
3. ความผูกพัน ค่าเฉลี่ย 2.74
4. การมีมนุษยสัมพันธ์ ค่าเฉลี่ย 2.59
5. ความรู้และทักษะวิชาชีพ ค่าเฉลี่ย 2.39

ตารางที่ 12

ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย ความต้องการคุณลักษณะ
อันพึงประสงค์ด้านวิชาชีพของสถานประกอบการขนาดกลาง

คุณลักษณะด้านความรู้ และทักษะวิชาชีพ	N = 48			ระดับความต้องการ
	\bar{X}	S.D.	C.V.	
1. ความปลอดภัยในโรงงาน	2.77	.42	15.16	มาก
2. การประมาณการ	1.88	.61	32.45	ปานกลาง
3. การควบคุมการผลิต	2.69	.55	20.45	มาก
4. การประเมินผลงาน	2.31	.62	26.84	ปานกลาง
5. การจัดระบบงาน(การเรียนรู้ และการจัดระบบงาน)	2.40	.68	28.33	ปานกลาง
6. การวิเคราะห์ข้อมูล	2.13	.67	31.46	ปานกลาง
7. การเลือกสรรเครื่องมือเครื่องจักร	2.00	.88	44.00	ปานกลาง
8. การพัฒนาเครื่องมือเครื่องจักร	2.40	.68	28.33	ปานกลาง
9. การบำรุงรักษาเครื่องมือเครื่องจักร	2.75	.53	19.27	มาก
10. การออกแบบผลิตภัณฑ์	1.46	.82	56.16	น้อย
11. การอ่านแบบและปฏิบัติตามแบบ	2.33	.63	27.04	ปานกลาง
12. การเลือกใช้วัสดุ	2.15	.68	31.63	ปานกลาง
13. การควบคุมเครื่องจักรระบบ อิเล็กทรอนิกส์	2.35	.73	31.06	ปานกลาง
14. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการใช้ คอมพิวเตอร์	2.08	.71	34.13	ปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 13

ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจาย ความต้องการคุณลักษณะ
อันพึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบต่อสถานประกอบการขนาดกลาง

คุณลักษณะด้านความรับผิดชอบต่อ	N = 48			ระดับความต้องการ
	\bar{X}	S.D.	C.V.	
1. มีความละเอียดรอบคอบ ในการทำงาน	2.90	.31	10.69	มาก
2. มีความตั้งใจทำงานในหน้าที่ อย่างตรงไปตรงมา	2.83	.43	15.19	มาก
3. กล้าตัดสินใจในเรื่องที่ตนเอง รับผิดชอบ	2.67	.52	19.48	มาก
4. ดูแลรักษาเครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์ที่อยู่ในความรับผิดชอบได้ เป็นอย่างดี	2.81	.44	15.66	มาก
5. รู้จักใช้วัสดุอย่างประหยัด	2.75	.48	17.45	มาก
6. รักษาชื่อเสียงและความลับของ สถานประกอบการ	2.73	.54	19.78	มาก
7. ติดตามและสนใจงานที่ได้รับ มอบหมาย	2.81	.45	16.01	มาก
8. ใช้วัสดุ เครื่องมือ เครื่องจักร ด้วยความระมัดระวัง	2.75	.44	16.00	มาก
9. ไม่ละทิ้งหน้าที่	2.90	.31	10.69	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 13 (ต่อ)

คุณลักษณะด้านความรับผิดชอบ	N = 48			ระดับความต้องการ
	\bar{X}	S.D.	C.V.	
10. ระมัดระวังอันตรายที่จะทำความเสียหายให้แก่สถานประกอบการ	2.83	.43	15.19	มาก
รวม	2.80	.32	11.43	มาก

จากตารางที่ 13 แสดงให้เห็นว่า สถานประกอบการขนาดกลางมีความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยภาพรวมในด้านความรับผิดชอบอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 2.80 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อปรากฏว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อเช่นกัน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยความต้องการสูงสุด ดังนี้คือ

- มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน ค่าเฉลี่ย 2.90
- ไม่ละทิ้งหน้าที่ ค่าเฉลี่ย 2.90
- มีความตั้งใจทำงานในหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา ค่าเฉลี่ย 2.83
- ระมัดระวังอันตรายที่จะทำความเสียหายแก่

สถานประกอบการ

ตารางที่ 14

ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจาย ความต้องการคุณลักษณะ
อันพึงประสงค์ด้านมนุษยสัมพันธ์ของสถานประกอบการขนาดกลาง

คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์	N = 48			ระดับความต้องการ
	\bar{X}	S.D.	C.V.	
1. รู้จักปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และบุคคลอื่นได้อย่างเหมาะสม	2.69	.47	17.47	มาก
2. ให้ความร่วมมือและเต็มใจทำงานกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี	2.79	.46	16.49	มาก
3. ให้คำแนะนำ ตักเตือนผู้ร่วมงานได้อย่างเหมาะสมกับสภาพการณ์	2.44	.58	23.77	ปานกลาง
4. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นได้อย่างเต็มที่	2.54	.58	22.83	มาก
5. ยอมรับฟังคำแนะนำ ตักเตือนของผู้อื่นได้เมื่อทำงานบกพร่องหรือผิดพลาด	2.71	.46	16.97	มาก
6. ให้เกียรติแก่ผู้ร่วมงาน	2.49	.55	22.00	ปานกลาง
7. สามารถทำความคุ้นเคยกับบุคคลอื่นได้	2.52	.55	21.83	มาก
8. สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ทุกโอกาส	2.65	.48	18.11	มาก
9. รู้จักวางตัวอย่างเหมาะสม	2.38	.53	22.27	ปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 14 (ต่อ)

คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์	N = 48			ระดับความต้องการ
	\bar{X}	S.D.	C.V.	
10. ยอมรับและเข้าใจนิสัยของผู้ร่วมงาน	2.38	.57	23.95	ปานกลาง
รวม	2.56	.37	14.45	มาก

จากตารางที่ 14 แสดงให้เห็นว่า สถานประกอบการขนาดกลาง มีความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยภาพรวมในด้านมนุษยสัมพันธ์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 2.56 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อปรากฏดังนี้

สถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะด้านนี้สูงสุดในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับ 1-3 ดังนี้คือ

- ให้ความร่วมมือและเต็มใจทำงานกับผู้อื่น ได้เป็นอย่างดี ค่าเฉลี่ย 2.79
- ยอมรับฟังคำแนะนำตักเตือนของผู้อื่น ได้เมื่อทำงาน
บกพร่องและผิดพลาด ค่าเฉลี่ย 2.71
- รู้จักปรับตัว เข้ากับสถานการณ์และบุคคลอื่น ได้อย่างเหมาะสม ค่าเฉลี่ย 2.69

สำหรับเรื่องที่สถานประกอบการต้องการต่ำสุดในด้านนี้ คือ ยอมรับและเข้าใจนิสัยของผู้ร่วมงาน ซึ่งเป็นความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง ด้วยค่าเฉลี่ย 2.38

ตารางที่ 15

ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจาย ความต้องการคุณลักษณะ
อันพึงประสงค์ด้านความผูกพันของสถานประกอบการขนาดกลาง

คุณลักษณะด้านความผูกพัน	N = 48			ระดับความต้องการ
	\bar{X}	S.D.	C.V.	
1. ยินดีทำงานพิเศษและงานล่วงเวลา เมื่อจำเป็น	2.63	.49	18.63	มาก
2. มีทัศนคติที่ดีต่องานและองค์กร	2.83	.43	15.19	มาก
3. เสนอความคิดและเหตุผลที่เป็น ประโยชน์ต่องาน	2.71	.50	18.45	มาก
4. กระตือรือร้นที่จะให้ความร่วมมือ และช่วยเหลืองาน	2.81	.39	13.88	มาก
5. มีความสามารถในการควบคุมงาน แทนผู้อื่นได้	2.40	.61	25.42	ปานกลาง
6. สามารถให้คำปรึกษาแก่ผู้ร่วมงาน เมื่อมีปัญหา	2.38	.57	23.95	ปานกลาง
7. สามารถชักจูงกระตุ้นเตือนให้ ผู้ร่วมงานร่วมมือกันทำงานจน สำเร็จตามวัตถุประสงค์	2.63	.53	20.15	มาก
8. รู้จักเสียสละส่วนตนเพื่อสถาน ประกอบการ	2.56	.62	24.22	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 15 (ต่อ)

คุณลักษณะด้านความผูกพัน	N = 48			ระดับความต้องการ
	\bar{X}	S.D.	C.V.	
9. ให้ความร่วมมือกับสถานประกอบการ ในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี	2.69	.51	18.96	มาก
รวม	2.63	.34	12.93	มาก

จากตารางที่ 15 แสดงให้เห็นว่า สถานประกอบการขนาดกลาง มีความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยภาพรวมในด้านความผูกพัน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 2.63 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อปรากฏดังนี้

สถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะด้านนี้สูงสุดในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับ 1-3 ดังนี้คือ

- มีทัศนคติที่ดีต่องานและต่อองค์กร ค่าเฉลี่ย 2.83
- กระตือรือร้นที่จะให้ความร่วมมือและช่วยเหลืองาน ค่าเฉลี่ย 2.81
- เสนอความคิดและเหตุผลที่เป็นประโยชน์ต่องาน ค่าเฉลี่ย 2.71

สำหรับเรื่องที่สถานประกอบการต้องการต่ำสุดในด้านนี้ คือ สามารถให้คำปรึกษาแก่ผู้อื่น เมื่อมีปัญหา มีค่าเฉลี่ย 2.38 และมีความสามารถในการควบคุมงานแทนผู้อื่นได้ มีค่าเฉลี่ย 2.40 ซึ่งเป็นความต้องการอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 2 เรื่อง

ตารางที่ 16

ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจาย ความต้องการคุณลักษณะ
อันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยในตนเองของสถานประกอบการขนาดกลาง

คุณลักษณะด้านความมีวินัยในตนเอง	N = 48			ระดับความต้องการ
	\bar{X}	S.D.	C.V.	
1. มีความมานะบากบั่นและอดทนใน การปฏิบัติงาน	2.77	.42	15.16	มาก
2. มีความตั้งใจในการทำงานอย่าง จริงจังและต่อเนื่อง	2.88	.33	11.46	มาก
3. ไม่ทุจจริตต่อหน้าที่เพื่อบุลาประโยชน์ แก่ตนเองและผู้อื่น	2.90	.37	12.76	มาก
4. รักษาเวลาและให้ความสำคัญของ เวลาในการปฏิบัติงาน	2.88	.39	13.54	มาก
5. ปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับและ คำสั่งอย่างเคร่งครัด	2.81	.39	13.88	มาก
6. เอาใจใส่ในความปลอดภัยใน สถานประกอบการ	2.81	.39	13.88	มาก
7. รู้จักรักษาสุขอนามัยและความ สะอาดในสถานประกอบการ	2.63	.53	20.15	มาก
8. แต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบ สถานประกอบการ	2.71	.46	16.97	มาก
9. ทำงานได้ดี โดยไม่ต้องมีผู้ควบคุม	2.63	.49	18.63	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 16 (ต่อ)

คุณลักษณะด้านความมีวินัยในตนเอง	N = 48			ระดับความต้องการ
	\bar{X}	S.D.	C.V.	
10. มีความสุขุมและควบคุมตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี	2.58	.54	20.93	มาก
รวม	2.76	.29	10.51	มาก

จากตารางที่ 16 แสดงให้เห็นว่า สถานประกอบการขนาดกลาง มีความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยภาพรวมในด้านความมีวินัยในตนเองอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 2.76 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ ปรากฏว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อเช่นกัน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยความต้องการสูงสุด 1-3 ดังนี้คือ

- ไม่ทุจริตต่อหน้าที่เพื่อหาประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่น ค่าเฉลี่ย 2.90
- ความตั้งใจในการทำงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ย 2.88
- ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและคำสั่งอย่างเคร่งครัด ค่าเฉลี่ย 2.81

ตารางที่ 17

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการคุณลักษณะ
อันพึงประสงค์ 5 ด้าน ของสถานประกอบการขนาดกลาง

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้าน	N = 48		ระดับความต้องการ
	\bar{X}	S.D.	
ความรู้และทักษะวิชาชีพ	2.33	.33	ปานกลาง
ความรับผิดชอบ	2.80	.32	มาก
ความมีมนุษยสัมพันธ์	2.56	.37	มาก
ความผูกพัน	2.63	.34	มาก
ความมีวินัยในตนเอง	2.76	.29	มาก

จากตารางที่ 17 แสดงให้เห็นว่า สถานประกอบการขนาดกลาง มีความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 5 ด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยความต้องการสูงสุด ดังนี้คือ

1. ความรับผิดชอบ	ค่าเฉลี่ย	2.80
2. ความมีวินัยในตนเอง	ค่าเฉลี่ย	2.76
3. ความผูกพัน	ค่าเฉลี่ย	2.63
4. ความมีมนุษยสัมพันธ์	ค่าเฉลี่ย	2.56
5. ความรู้และทักษะวิชาชีพ	ค่าเฉลี่ย	2.33

ตารางที่ 18

ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย ความต้องการคุณลักษณะ
อันพึงประสงค์ด้านความรู้และทักษะวิชาชีพของสถานประกอบการขนาดใหญ่

คุณลักษณะด้านความรู้ และทักษะวิชาชีพ	N = 34			ระดับความต้องการ
	\bar{X}	S.D.	C.V.	
1. ความปลอดภัยในโรงงาน	2.82	.39	13.83	มาก
2. การประมาณการ	2.09	.38	18.18	ปานกลาง
3. การควบคุมการผลิต	2.68	.53	19.78	มาก
4. การประเมินผลงาน	2.29	.53	23.14	ปานกลาง
5. การจัดระบบงาน(การเรียนรู้ และการจัดระบบงาน)	2.35	.69	29.36	ปานกลาง
6. การวิเคราะห์ข้อมูล	2.29	.68	29.69	ปานกลาง
7. การเลือกสรรเครื่องมือเครื่องจักร	2.29	.80	34.93	ปานกลาง
8. การพัฒนาเครื่องมือเครื่องจักร	2.62	.60	22.90	มาก
9. การบำรุงรักษาเครื่องมือเครื่องจักร	2.85	.36	12.63	มาก
10. การออกแบบผลิตภัณฑ์	2.06	.81	39.32	ปานกลาง
11. การอ่านแบบและปฏิบัติตามแบบ	2.56	.50	19.53	มาก
12. การเลือกใช้วัสดุ	2.41	.61	25.31	ปานกลาง
13. การควบคุมเครื่องจักรระบบ อิเล็กทรอนิกส์	2.35	.69	29.36	ปานกลาง
14. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการใช้ คอมพิวเตอร์	2.15	.70	32.56	ปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 19

ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจาย ความต้องการคุณลักษณะ
อันพึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบของสถานประกอบการขนาดใหญ่

คุณลักษณะด้านความรับผิดชอบ	N = 34			ระดับความต้องการ
	\bar{X}	S.D.	C.V.	
1. มีความละเอียดรอบคอบ ในการทำงาน	2.88	.33	11.46	มาก
2. มีความตั้งใจทำงานในหน้าที่ อย่างตรงไปตรงมา	2.88	.33	11.46	มาก
3. กล้าตัดสินใจในเรื่องที่ตนเอง รับผิดชอบ	2.79	.41	14.70	มาก
4. ดูแลรักษาเครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์ที่อยู่ในความรับผิดชอบได้ เป็นอย่างดี	2.85	.36	12.63	มาก
5. รู้จักใช้วัสดุอย่างประหยัด	2.76	.50	18.12	มาก
6. รักษาชื่อเสียงและความลับของ สถานประกอบการ	2.71	.52	19.19	มาก
7. ติดตามและสนใจงานที่ได้รับ มอบหมาย	2.71	.50	18.12	มาก
8. ใช้วัสดุ เครื่องมือ เครื่องจักร ด้วยความระมัดระวัง	2.76	.50	18.12	มาก
9. ไม่ละทิ้งหน้าที่	2.82	.46	16.31	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 20

ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจาย ความต้องการคุณลักษณะ
อันพึงประสงค์ด้านมนุษยสัมพันธ์ของสถานประกอบการขนาดใหญ่

คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์	N = 34			ระดับความต้องการ
	\bar{X}	S.D.	C.V.	
1. รู้จักปรับตัว เข้ากับสถานการณ์และบุคคลอื่นได้อย่างเหมาะสม	2.65	.49	18.49	มาก
2. ให้ความร่วมมือและเต็มใจทำงานกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี	2.74	.45	16.42	มาก
3. ให้ความสำคัญ ตักเตือนผู้ร่วมงานได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์	2.53	.56	22.13	มาก
4. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นได้อย่างเต็มที่	2.65	.54	20.38	มาก
5. ยอมรับฟังคำแนะนำ ตักเตือนของผู้อื่นได้เมื่อทำงานบกพร่องหรือผิดพลาด	2.76	.43	15.58	มาก
6. ให้เกียรติแก่ผู้ร่วมงาน	2.44	.56	22.95	ปานกลาง
7. สามารถทำความคุ้นเคยกับบุคคลอื่นได้	2.44	.50	20.49	ปานกลาง
8. สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ทุกโอกาส	2.65	.49	18.49	มาก
9. รู้จักวางตัวอย่างเหมาะสม	2.41	.50	20.49	ปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 20 (ต่อ)

คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์	N = 34			ระดับความต้องการ
	\bar{X}	S.D.	C.V.	
10. ยอมรับและเข้าใจนิสัยของผู้ร่วมงาน	2.53	.51	20.16	มาก
รวม	2.58	.32	12.40	มาก

จากตารางที่ 20 แสดงให้เห็นว่า สถานประกอบการขนาดใหญ่ มีความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยภาพรวมในด้านมนุษยสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 2.58 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อปรากฏดังนี้

สถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะด้านนี้สูงสุดในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเรียงตามลำดับ 1-3 ดังนี้คือ

- ยอมรับฟังคำแนะนำ ตักเตือนของผู้อื่นได้เมื่อทำงาน
บกพร่องหรือผิดพลาด ค่าเฉลี่ย 2.76
- ให้ความร่วมมือและเต็มใจทำงานกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี ค่าเฉลี่ย 2.74
- รู้จักปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และบุคคลอื่นได้อย่าง
เหมาะสม ค่าเฉลี่ย 2.65

สำหรับเรื่องที่สถานประกอบการต้องการต่ำสุดในด้านนี้ คือ รู้จักวางตัว
อย่างเหมาะสม ซึ่งเป็นความต้องการในระดับปานกลาง ด้วยค่าเฉลี่ย 2.41

ตารางที่ 21

ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจาย ความต้องการคุณลักษณะ
อันพึงประสงค์ด้านความผูกพันของสถานประกอบการขนาดใหญ่

คุณลักษณะด้านความผูกพัน	N = 34			ระดับความต้องการ
	\bar{X}	S.D.	C.V.	
1. ยินดีทำงานพิเศษและงานล่วงเวลา เมื่อจำเป็น	2.62	.60	22.90	มาก
2. มีทัศนคติที่ดีต่องานและองค์กร	2.85	.44	15.44	มาก
3. เสนอความคิดและเหตุผลที่เป็น ประโยชน์ต่องาน	2.62	.55	20.99	มาก
4. กระตือรือร้นที่จะให้ความร่วมมือ และช่วยเหลืองาน	2.76	.50	18.12	มาก
5. มีความสามารถในการควบคุมงาน แทนผู้อื่นได้	2.56	.50	19.53	มาก
6. สามารถให้คำปรึกษาแก่ผู้ร่วมงาน เมื่อมีปัญหา	2.47	.51	20.65	ปานกลาง
7. สามารถชักจูงกระตุ้นเตือนให้ ผู้ร่วมงานร่วมมือกันทำงานจน สำเร็จตามวัตถุประสงค์	2.68	.47	17.54	มาก
8. รู้จักเสียสละส่วนตนเพื่อสถาน ประกอบการ	2.68	.59	22.01	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 22

ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจาย ความต้องการคุณลักษณะ
อันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยในตนเองของสถานประกอบการขนาดใหญ่

คุณลักษณะด้านความมีวินัยในตนเอง	N = 34			ระดับความต้องการ
	\bar{X}	S.D.	C.V.	
1. มีความมานะบากบั่นและอดทนใน การปฏิบัติงาน	2.74	.51	18.61	มาก
2. มีความตั้งใจในการทำงานอย่าง จริงจังและต่อเนื่อง	2.94	.34	11.56	มาก
3. ไม่ท้อถอยต่อหน้าที่เพื่อหาประโยชน์ แก่ตนเองและผู้อื่น	2.88	.41	14.24	มาก
4. รักษาเวลาและให้ความสำคัญของ เวลาในการปฏิบัติงาน	2.85	.44	15.44	มาก
5. ปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับและ คำสั่งอย่างเคร่งครัด	2.82	.46	16.31	มาก
6. เอาใจใส่ในความปลอดภัยใน สถานประกอบการ	2.79	.48	17.20	มาก
7. รู้จักรักษาสุขอนามัยและความ สะอาดในสถานประกอบการ	2.56	.61	23.83	มาก
8. แต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบ สถานประกอบการ	2.59	.50	19.31	มาก
9. ทำงานได้ดี โดยไม่ต้องมีผู้ควบคุม	2.71	.52	19.19	มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 22 (ต่อ)

คุณลักษณะด้านความมีวินัยในตนเอง	N = 34			ระดับความต้องการ
	\bar{X}	S.D.	C.V.	
10. มีความสุขุมและควบคุมตนเองใน สถานการณ์ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี	2.62	.55	20.99	มาก
รวม	2.75	.36	13.09	มาก

จากตารางที่ 22 แสดงให้เห็นว่า สถานประกอบการขนาดใหญ่ มีความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยภาพรวมในด้านความมีวินัยในตนเองอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 2.75 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อปรากฏว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อเช่นกัน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยความต้องการสูงสุด ดังนี้คือ

- มีความตั้งใจในการทำงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ย 2.94
- ไม่ทุจริตต่อหน้าที่ เพื่อหาประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่น ค่าเฉลี่ย 2.88
- รักษาเวลาและให้ความสำคัญของเวลาในการปฏิบัติการ ค่าเฉลี่ย 2.85

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความต้องการของสถานประกอบการที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม
จำแนกตามขนาดของสถานประกอบการ

ตารางที่ 24

**การเปรียบเทียบความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านวิชาชีพ
จำแนกตามสถานประกอบการ**

คุณลักษณะด้านความรู้และ ทักษะวิชาชีพ	X̄ ของระดับความต้องการ ของสถานประกอบการ			F
	เล็ก	กลาง	ใหญ่	
1. ความปลอดภัยในโรงงาน	2.82	2.77	2.82	.2597
2. การประมาณการ	2.19	1.88	2.09	6.3585 [*]
3. การควบคุมการผลิต	2.68	2.69	2.68	.0117
4. การประเมินผลงาน	2.36	2.31	2.29	.2428
5. การจัดระบบงาน (การเรียนรู้ และการจัดระบบงาน)	2.48	2.40	2.35	.7768
6. การวิเคราะห์ข้อมูล	2.37	2.13	2.29	2.9781
7. การเลือกสรรเครื่องมือ เครื่องจักร	2.52	2.00	2.29	11.1648 [*]
8. การพัฒนาเครื่องมือเครื่องจักร	2.64	2.40	2.68	2.9378
9. การบำรุงรักษาเครื่องมือเครื่องจักร	2.77	2.75	2.85	.4942
10. การออกแบบผลิตภัณฑ์	1.45	1.46	2.06	5.4619 [*]
11. การอ่านแบบและปฏิบัติตามแบบ	2.28	2.33	2.56	2.1589

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 24 (ต่อ)

คุณลักษณะด้านความรู้และ ทักษะวิชาชีพ	X̄ ของระดับความต้องการ ของสถานประกอบการ			F
	เล็ก	กลาง	ใหญ่	
12. การเลือกใช้วัสดุ	2.37	2.15	2.41	2.3148
13. การควบคุมเครื่องจักรระบบ อิเล็กทรอนิกส์	2.23	2.35	2.35	.7817
14. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการใช้ คอมพิวเตอร์	2.00	2.08	2.15	.7141
15. ภาษาอังกฤษเทคนิคเพื่อการ อ่านคู่มือ	2.20	2.33	2.26	.0318
16. ภาษาอังกฤษเพื่อการสนทนา	1.83	1.81	1.85	.0318
รวม	2.33	2.24	2.37	1.6651

* P < .05

จากตารางที่ 24 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ จำแนกตามขนาดของสถานประกอบการ พบว่า โดยภาพรวมแล้วสถานประกอบการที่มีขนาดต่างกัน มีความต้องการคุณลักษณะด้านนี้แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจกล่าวได้ว่าไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า สถานประกอบการที่มีขนาดต่างกันมีความต้องการในเรื่องนี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ตั้งไว้ในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

คุณลักษณะด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ ในเรื่อง "การประมาณการ" เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe' แล้วพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 1 คู่ คือ สถานประกอบการขนาดเล็กมีความต้องการ ในข้อนี้มากกว่าสถานประกอบการขนาดกลาง ดังแสดงในตารางที่ 1 ในภาคผนวก

"การเลือกสรรเครื่องมือเครื่องจักร" เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe' แล้วพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 1 คู่ คือ สถานประกอบการขนาดเล็กมีความต้องการในข้อนี้มากกว่าสถานประกอบการขนาดกลาง ดังแสดงในตารางที่ 2 ในภาคผนวก

"การออกแบบผลิตภัณฑ์" ซึ่งเมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe' แล้วพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 2 คู่ คือ สถานประกอบการขนาดใหญ่มีความต้องการในข้อนี้มากกว่าสถานประกอบการขนาดเล็กและขนาดกลาง ดังแสดงในตารางที่ 3 ในภาคผนวก

ตารางที่ 25

การเปรียบเทียบความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ

จำแนกตามสถานประกอบการ

คุณลักษณะด้านความรับผิดชอบ	\bar{X} ของระดับความต้องการ ของสถานประกอบการ			F
	เล็ก	กลาง	ใหญ่	
1. มีความละเอียดรอบคอบ ในการทำงาน	2.94	2.90	2.88	1.1735
2. มีความตั้งใจทำงานในหน้าที่ อย่างตรงไปตรงมา	2.94	2.83	2.88	2.5797
3. กล้าตัดสินใจในเรื่องที่ตนเองรับผิดชอบ	2.77	2.67	2.79	1.2114
4. ดูแลรักษาเครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์ที่อยู่ในความรับผิดชอบได้ เป็นอย่างดี	2.86	2.81	2.85	.3013
5. รู้จักใช้วัสดุอย่างประหยัด	2.82	2.75	2.74	.9022
6. รักษาชื่อเสียงและความลับของ สถานประกอบการ	2.83	2.73	2.76	1.1013
7. ติดตามและสนใจงานที่ได้รับ มอบหมาย	2.90	2.81	2.71	4.2851 [*]
8. ใช้วัสดุ เครื่องมือ เครื่องจักร ด้วยความระมัดระวัง	2.88	2.75	2.76	3.1776 [*]
9. ไม่ละทิ้งหน้าที่	2.92	2.90	2.82	1.3949

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 25 (ต่อ)

คุณลักษณะด้านความรับผิดชอบ	X̄ ของระดับความต้องการ ของสถานประกอบการ			F
	เล็ก	กลาง	ใหญ่	
10. ระมัดระวังอันตรายที่จะทำความเสียหาย ให้แก่สถานประกอบการ	2.92	2.83	2.82	2.2458
รวม	2.88	2.80	2.80	3.0856*

* $P < .05$

จากตารางที่ 25 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ จำแนกตามขนาดของสถานประกอบการ พบว่า โดยภาพรวมแล้ว สถานประกอบการที่มีขนาดต่างกันมีความต้องการคุณลักษณะด้านความรับผิดชอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า สถานประกอบการที่มีขนาดต่างกันมีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

คุณลักษณะด้านความรับผิดชอบ ในเรื่อง "ติดตามและสนใจงานที่ได้รับมอบหมาย" และได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe' แล้วพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 1 คู่ คือ สถานประกอบการขนาดเล็กมีความต้องการในข้อนี้มากกว่าสถานประกอบการขนาดใหญ่ ดังแสดงในตารางที่ 4 ในภาคผนวก

"การใช้วัสดุ เครื่องมือ เครื่องจักร ด้วยความระมัดระวัง" เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe' แล้วไม่พบความแตกต่างระหว่างรายคู่

ตารางที่ 26

การเปรียบเทียบความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านมนุษยสัมพันธ์
จำแนกตามสถานประกอบการ

คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์	X̄ ของระดับความต้องการ ของสถานประกอบการ			F
	เล็ก	กลาง	ใหญ่	
1. รู้จักปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และบุคคลอื่นได้อย่างเหมาะสม	2.66	2.69	2.65	.0768
2. ให้ความร่วมมือและเต็มใจทำงานกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี	2.80	2.80	2.74	.3028
3. ให้คำแนะนำ ตักเตือนผู้ร่วมงานได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์	2.47	2.44	2.53	.2934
4. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นได้อย่างเต็มใจ	2.61	2.54	2.65	.4586
5. ยอมรับฟังคำแนะนำ ตักเตือนของผู้อื่นได้เมื่อทำงานบกพร่องหรือผิดพลาด	2.88	2.71	2.76	4.9050 [*]
6. ให้เกียรติแก่ผู้ร่วมงาน	2.59	2.49	2.44	1.4351
7. สามารถขำความคืบเคยกับบุคคลอื่นได้	2.46	2.52	2.44	.3255
8. สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ทุกโอกาส	2.60	2.65	2.65	.2932
9. รู้จักวางตัวอย่างเหมาะสม	2.51	2.38	2.41	1.6925

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 26 (ต่อ)

คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์	\bar{X} ของระดับความต้องการ ของสถานประกอบการ			F
	เล็ก	กลาง	ใหญ่	
10. ยอมรับและเข้าใจนิสัยของ ผู้ร่วมงาน	2.37	2.38	2.53	1.3425
รวม	2.59	2.59	2.58	.2456

* $p < .05$

จากตารางที่ 26 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านมนุษยสัมพันธ์ จำแนกตามขนาดของสถานประกอบการ พบว่า โดยภาพรวมแล้วสถานประกอบการที่มีขนาดต่างกัน มีความต้องการคุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจกล่าวได้ว่าไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า สถานประกอบการที่มีขนาดต่างกันมีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่อง "ยอมรับฟังคำแนะนำ ตักเตือนของผู้อื่นได้เมื่อทำงานบกพร่องหรือผิดพลาด" และได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe' พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 1 คู่ คือ สถานประกอบการขนาดเล็กมีความต้องการในข้อนี้มากกว่าสถานประกอบการขนาดกลาง ดังแสดงในตารางที่ 5 ในภาคผนวก

ตารางที่ 27

การเปรียบเทียบความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความผูกพัน
จำแนกตามสถานประกอบการ

คุณลักษณะด้านความผูกพัน	X̄ ของระดับความต้องการ ของสถานประกอบการ			F
	เล็ก	กลาง	ใหญ่	
1. ยินดีทำงานพิเศษและงานล่วงเวลา เมื่อจำเป็น	2.77	2.63	2.62	2.8955
2. มีทัศนคติที่ดีต่องานและองค์กร	2.92	2.83	2.85	1.4032
3. เสนอความคิดและเหตุผลที่เป็น ประโยชน์ต่องาน	2.80	2.71	2.62	2.6311
4. กระตือรือร้นที่จะให้ความร่วมมือ และช่วยเหลืองาน	2.84	2.81	2.76	.6015
5. มีความสามารถในการควบคุมงาน แทนผู้อื่นได้	2.51	2.40	2.56	1.1465
6. สามารถให้คำปรึกษาแก่ผู้ร่วมงาน เมื่อมีปัญหา	2.49	2.38	2.47	.8946
7. สามารถชักจูงกระตุ้นเตือนให้ ผู้ร่วมงานร่วมมือกันทำงานจน สำเร็จตามวัตถุประสงค์	2.75	2.63	2.68	1.3655
8. รู้จักเสียสละส่วนตนเพื่อสถาน ประกอบการ	2.74	2.56	2.68	2.2904

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 27 (ต่อ)

คุณลักษณะด้านความผูกพัน	X̄ ของระดับความต้องการ ของสถานประกอบการ			F
	เล็ก	กลาง	ใหญ่	
9. ให้ความร่วมมือกับสถานประกอบการ ในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี	2.87	2.69	2.65	5.7465 [*]
รวม	2.74	2.63	2.65	3.6465 [*]

* P < .05

จากตารางที่ 27 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความผูกพัน จำแนกตามขนาดของสถานประกอบการ พบว่า โดยภาพรวมแล้ว สถานประกอบการที่มีขนาดต่างกัน มีความต้องการคุณลักษณะด้านความผูกพันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า สถานประกอบการที่มีขนาดต่างกันมีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

คุณลักษณะด้านความผูกพัน ในเรื่อง "ให้ความร่วมมือกับสถานประกอบการในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี" และเมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe แล้วพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2 คู่ คือ สถานประกอบการขนาดเล็กมีความต้องการในเรื่องนี้มากกว่าสถานประกอบการขนาดกลางและขนาดใหญ่ ดังแสดงในตารางที่ 6 ในภาคผนวก

ตารางที่ 28

การเปรียบเทียบความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยในตนเอง

จำแนกตามสถานประกอบการ

คุณลักษณะด้านความมีวินัยในตนเอง	\bar{X} ของระดับความต้องการ ของสถานประกอบการ			F
	เล็ก	กลาง	ใหญ่	
1. มีความมานะบากบั่นและอดทนใน การปฏิบัติงาน	2.88	2.77	2.74	3.4156 [*]
2. มีความตั้งใจในการทำงานอย่าง จริงจังและต่อเนื่อง	2.93	2.88	2.94	.8710
3. ไม่ทุจริตต่อหน้าที่เพื่อหาประโยชน์ แก่ตนเองและผู้อื่น	2.95	2.90	2.88	.8710
4. รักษาเวลาและให้ความสำคัญของ เวลาในการปฏิบัติงาน	2.90	2.88	2.85	.2264
5. ปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับและ คำสั่งอย่างเคร่งครัด	2.86	2.81	2.82	.4464
6. เอาใจใส่ในความปลอดภัยใน สถานประกอบการ	2.88	2.81	2.79	1.3870
7. รู้จักรักษาสุขอนามัยและความ สะอาดในสถานประกอบการ	2.72	2.63	2.56	2.0127
8. แต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบ สถานประกอบการ	2.71	2.71	2.59	.8641

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 28 (ต่อ)

คุณลักษณะด้านความมีวินัยในตนเอง	\bar{x} ของสถานประกอบการ			F
	เล็ก	กลาง	ใหญ่	
9. ทำงานได้ดีโดยไม่ต้องมีผู้ควบคุม	2.75	2.63	2.71	1.1464
10. มีความสุขุมและควบคุมตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี	2.81	2.58	2.62	6.2835*
รวม	2.84	2.76	2.75	2.6800

* $P < .05$

จากตารางที่ 28 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านความมีวินัยในตนเอง จำแนกตามขนาดของสถานประกอบการ พบว่า โดยภาพรวมแล้ว สถานประกอบการที่มีขนาดต่างกันมีความต้องการคุณลักษณะด้านความมีวินัยในตนเองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจกล่าวได้ว่าไม่แตกต่างกันซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า สถานประกอบการที่มีขนาดต่างกันมีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

คุณลักษณะด้านความมีวินัยในตนเอง ในเรื่อง "มีความสุขุมและควบคุมตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี" และได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe' แล้วพบว่า มีความแตกต่างกัน 1 คู่ คือ สถานประกอบการขนาดเล็กมีความต้องการในเรื่องนี้มากกว่าสถานประกอบการขนาดกลาง ดังแสดงในตารางที่ 7 ในภาคผนวก เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 29

การเปรียบเทียบความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์

จำแนกตามขนาดของสถานประกอบการ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์	\bar{X} ของระดับความต้องการ ของสถานประกอบการ			F
	เล็ก	กลาง	ใหญ่	
1. ด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ	2.33	2.24	2.37	1.6651
2. ด้านความรับผิดชอบ	2.88	2.80	2.80	3.0856*
3. ด้านมนุษยสัมพันธ์	2.59	2.56	2.58	.2456
4. ด้านความผูกพัน	2.74	2.63	2.65	3.6465*
5. ด้านความมีวินัยในตนเอง	2.84	2.76	2.75	2.6835
รวม	2.64	2.56	2.60	2.3255

* $P < .05$

จากตารางที่ 29 เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบรายด้านแล้ว พบว่า สถานประกอบการที่มีขนาดต่างกัน มีความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้จบอาชีวศึกษา ระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านการมีวินัยในตนเอง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจกล่าวได้ว่าไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สำหรับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้าน ความรับผิดชอบและด้านความผูกพัน มีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe' แล้ว พบว่า ไม่มีคู่ใด
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

เนื้อหาของบทนี้จะกล่าวถึงสาระสำคัญของการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ที่สถานประกอบการ จังหวัดสมุทรปราการต้องการ โดยครอบคลุมสาระดังนี้ วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อจะศึกษา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของสถานประกอบการ และเพื่อเปรียบเทียบความต้องการของสถานประกอบการที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม จำแนกตามขนาดของสถานประกอบการ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ สถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ ที่มีผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ปฏิบัติหน้าที่ในสถานประกอบการนั้น 1,214 แห่ง โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จสำหรับหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane¹ ซึ่งได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยครั้งนี้ 286 แห่ง เมื่อแบ่งตามขนาดของสถานประกอบการ เป็นสถานประกอบการขนาดใหญ่ 34 แห่ง ขนาดกลาง 48 แห่ง และขนาดเล็ก 204 แห่ง เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ได้ส่งแบบสอบถามตามรายชื่อสถานประกอบการที่ตกเป็นตัวอย่างสถานประกอบการละ 1 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 273 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.45 ประกอบด้วยสถานประกอบการขนาดเล็ก 191 ฉบับ ขนาดกลาง 48 ฉบับ และขนาดใหญ่ 34 ฉบับ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยได้รับการแนะนำปรับปรุงแก้ไขจากผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สำหรับแบบสอบถามจัดแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและสภาพทั่วไปของสถานประกอบการ

ตอนที่ 2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามความต้องการของตลาดแรงงาน โดยกำหนดไว้ 5 ด้าน คือ คุณลักษณะด้านวิชาชีพ ความรับผิดชอบ ความมีมนุษยสัมพันธ์ ความผูกพัน และความมีวินัยในตนเอง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามและรับกลับคืนทางไปรษณีย์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและสภาพทั่วไปของสถานประกอบการวิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่และค่าร้อยละ ส่วนข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม วิเคราะห์โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับการเปรียบเทียบความต้องการของตลาดแรงงานที่มีต่อ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม จำแนกตามขนาดของสถานประกอบการวิเคราะห์โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และเมื่อพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่างกัน จึงนำไปทดสอบหาค่าความแตกต่างกันด้วยวิธีของ Scheffe' ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอในรูป ตารางและคำบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

ในการสรุปผลการวิจัยจะแยกกล่าวเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 บรรยายสรุปคุณลักษณะอันพึงประสงค์ฯ ส่วนที่ 2 ทดสอบสมมุติฐานของการวิจัย

ส่วนที่ 1 บรรยายสรุปคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ข้อมูลส่วนนี้ผู้วิจัยแบ่งสรุปเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและสภาพทั่วไปของสถานประกอบการ ตอนที่ 2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมที่สถานประกอบการต้องการ ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความต้องการของสถานประกอบการที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม จำแนกตามขนาดของสถานประกอบการดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและสภาพทั่วไปของสถานประกอบการ ในการวิจัยครั้งนี้ พบว่า จากจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 273 แห่ง เป็นเจ้าของกิจการ 32 คน ผู้จัดการฝ่ายบุคคล 182 คน และหัวหน้าผู้ควบคุมคนงาน (ผู้จัดการฝ่ายผลิต) 59 คน สถานประกอบการที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีพนักงาน / คนงานที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานประกอบการน้อยกว่า 100-คน มีจำนวน 191 แห่ง และจากจำนวนของพนักงาน/ คนงานที่สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานประกอบการ จะพบว่า มีสถานประกอบการที่มีจำนวนผู้สำเร็จอาชีวศึกษาปฏิบัติหน้าที่ในสถานประกอบการน้อยกว่า 25 คน มีจำนวนมากที่สุด คือ 169 แห่ง

ตอนที่ 2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมที่สถานประกอบการต้องการ พบว่า สถานประกอบการทั้ง 3 ขนาดมีเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 5 ด้านตรงกัน จำแนกได้ดังนี้คือ

1. สถานประกอบการขนาดเล็กมีความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 5 ด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับความต้องการมาก 4 ด้าน และต้องการปานกลาง 1 ด้าน เรียงตามลำดับ ดังนี้

ด้านความรับผิดชอบ	ระดับความต้องการมาก	มีค่าเฉลี่ยรวม 2.88
ด้านความมีวินัยในตนเอง	ระดับความต้องการมาก	มีค่าเฉลี่ยรวม 2.84
ด้านความผูกพัน	ระดับความต้องการมาก	มีค่าเฉลี่ยรวม 2.77
ด้านมนุษยสัมพันธ์	ระดับความต้องการมาก	มีค่าเฉลี่ยรวม 2.59
ด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ	ระดับความต้องการปานกลาง	มีค่าเฉลี่ยรวม 2.13

2. สถานประกอบการขนาดกลาง มีความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 5 ด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับความต้องการมาก 4 ด้าน และความต้องการปานกลาง 1 ด้าน เรียงตามลำดับดังนี้

ด้านความรับผิดชอบ	ระดับความต้องการมาก	มีค่าเฉลี่ยรวม 2.80
ด้านความมีวินัยในตนเอง	ระดับความต้องการมาก	มีค่าเฉลี่ยรวม 2.76
ด้านความผูกพัน	ระดับความต้องการมาก	มีค่าเฉลี่ยรวม 2.63
ด้านมนุษยสัมพันธ์	ระดับความต้องการมาก	มีค่าเฉลี่ยรวม 2.56
ด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ	ระดับความต้องการปานกลาง	มีค่าเฉลี่ยรวม 2.24

3. สถานประกอบการขนาดใหญ่ มีความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 5 ด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับความต้องการมาก 4 ด้าน และความต้องการปานกลาง 1 ด้าน เรียงตามลำดับดังนี้

ด้านความรับผิดชอบ	ระดับความต้องการมาก	มีค่าเฉลี่ยรวม 2.80
ด้านความมีวินัยในตนเอง	ระดับความต้องการมาก	มีค่าเฉลี่ยรวม 2.75
ด้านความผูกพัน	ระดับความต้องการมาก	มีค่าเฉลี่ยรวม 2.65

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านมนุษยสัมพันธ์ ระดับความต้องการมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 2.58

ด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ ระดับความต้องการปานกลาง มีค่าเฉลี่ยรวม 2.37

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความต้องการของสถานประกอบการที่มีต่อคุณลักษณะ

อันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมจำแนกตามขนาดของสถานประกอบการ พบว่า สถานประกอบการขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ มีความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ มนุษยสัมพันธ์ และความมีวินัยในตนเองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจกล่าวได้ว่าไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ สำหรับในลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ และด้านความผูกพันนั้นมีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ มีประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

1. คุณลักษณะด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ ปรากฏว่า สถานประกอบการที่มีขนาดต่างกันมีความต้องการคุณลักษณะ ในด้านนี้แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว พบว่า สถานประกอบการที่มีขนาดต่างกันมีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในเรื่องต่อไปนี้ "การประมาณการ และการเลือกสรรเครื่องมือ เครื่องจักร" โดยพบคู่ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ สถานประกอบการขนาดเล็กมีความต้องการทั้ง 2 เรื่องนี้มากกว่าสถานประกอบการขนาดกลาง และในเรื่องของ "การออกแบบผลิตภัณฑ์" พบคู่ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นกัน โดยพบคู่ที่มีความแตกต่างคือ สถานประกอบการขนาดใหญ่มีความต้องการในเรื่องนี้มากกว่าสถานประกอบการขนาดเล็กและขนาดกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. คุณลักษณะด้านความรับผิดชอบ ปรากฏว่า สถานประกอบการที่มีขนาดต่างกันมีความต้องการคุณลักษณะ ในด้านนี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่มีคู่ใดที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พบว่า สถานประกอบการที่มีขนาดต่างกันมีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้จำนวน 2 เรื่อง คือ "ติดตามและสนใจงานที่ได้รับมอบหมาย" โดยพบคู่ที่มีความแตกต่างคือ สถานประกอบการขนาดเล็กมีความต้องการในเรื่องนี้มากกว่าสถานประกอบการขนาดใหญ่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในเรื่องของ "ใช้วัสดุเครื่องมือ เครื่องจักรด้วยความระมัดระวัง" แต่ไม่มีคู่ใดมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ ปรากฏว่า สถานประกอบการที่มีขนาดต่างกันมีความต้องการคุณลักษณะด้านนี้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า สถานประกอบการที่มีขนาดต่างกันมีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในเรื่อง คือ "ยอมรับฟังคำแนะนำ ตักเตือนของผู้อื่นได้เมื่อทำงานบกพร่องหรือผิดพลาด" โดยพบคู่ที่มีความแตกต่าง คือ สถานประกอบการขนาดเล็กมีความต้องการในเรื่องนี้มากกว่าสถานประกอบการขนาดกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. คุณลักษณะด้านความผูกพัน ปรากฏว่า สถานประกอบการที่มีขนาดต่างกันมีความต้องการคุณลักษณะด้านนี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่มีคู่ใดที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า สถานประกอบการที่มีขนาดต่างกัน มีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในเรื่อง คือ "ให้ความร่วมมือกับสถานประกอบการในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี" โดยพบคู่ที่มีความแตกต่าง 2 คู่ คือ สถานประกอบการขนาดเล็กและขนาดกลางมีความต้องการในเรื่องนี้มากกว่าสถานประกอบการขนาดใหญ่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. คุณลักษณะด้านความมีวินัยในตนเอง ปรากฏว่า สถานประกอบการที่มีขนาดต่างกัน มีความต้องการคุณลักษณะด้านนี้แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พิจารณาเป็นรายชื่อแล้ว พบว่า สถานประกอบการที่มีขนาดต่างกันมีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในเรื่องต่อไปนี้ "มีความมานะบากบั่นและอดทนในการปฏิบัติงาน" แต่ไม่มีคู่มือที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ "มีความสุขุมและควบคุมตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี" ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบคู่ที่มีความแตกต่าง คือ สถานประกอบการขนาดเล็กมีความต้องการในเรื่องนี้มากกว่าสถานประกอบการขนาดกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนที่ 2 ตรวจสอบสมมติฐานของการวิจัย

สมมติฐาน สถานประกอบการที่มีขนาดแตกต่างกันมีความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความผูกพัน และด้านความมีวินัยในตนเองแตกต่างกัน

ผล จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า สถานประกอบการที่มีขนาดแตกต่างกันมีความต้องการคุณลักษณะด้านความรู้ทักษะวิชาชีพ ด้านมนุษยสัมพันธ์และด้านความมีวินัยในตนเองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่า

1. สถานประกอบการขนาดเล็ก มีความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 5 ด้าน เรียงตามลำดับ 1-5 คือ ลำดับที่ 1 คุณลักษณะด้านความรับผิดชอบ รองลงมาได้แก่ ด้านความมีวินัยในตนเอง ด้านความผูกพัน ด้านมนุษยสัมพันธ์ และ ลำดับสุดท้าย ด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ

2. สถานประกอบการขนาดกลางมีความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 5
 เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้าน เรียงตามลำดับ 1-5 คือ ลำดับที่ 1 คุณลักษณะด้านความรับผิดชอบ รองลงมา ได้แก่ ด้านความมีวินัยในตนเอง ด้านความผูกพัน ด้านมนุษยสัมพันธ์ และลำดับสุดท้าย ด้านความรู้ และทักษะวิชาชีพ

3. สถานประกอบการขนาดใหญ่มีความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 5 ด้าน เรียงตามลำดับ 1-5 คือ ลำดับที่ 1 คุณลักษณะด้านความรับผิดชอบ รองลงมา ได้แก่ ด้านความมีวินัยในตนเอง ด้านความผูกพัน ด้านมนุษยสัมพันธ์ และลำดับสุดท้าย ด้านความรู้ และทักษะวิชาชีพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยในที่นี้ผู้วิจัยจะกล่าวในประเด็นสำคัญจากการค้นพบดังนี้คือ

ความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 5 ด้านของสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ ที่มีต่อผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม

จากการวิจัยพบว่า สถานประกอบการขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ และความมีวินัยในตนเอง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจกล่าวได้ว่าไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่ในด้านความรับผิดชอบและด้านความผูกพันมีความต้องการแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อย่างไรก็ตาม คุณลักษณะด้านต่าง ๆ เหล่านี้ สถานประกอบการมีความต้องการอยู่ในระดับมากเกือบทั้งสิ้น ทั้งนี้เพราะสถานประกอบการได้ตระหนักถึงความสำคัญของคุณลักษณะข้างต้นที่ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาคควรมี เนื่องจากคุณลักษณะเหล่านี้เป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญที่ผู้ปฏิบัติงานในสถานประกอบการจะได้แสดงออกเป็นผลงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การได้เป็นอย่างดี และเมื่อจัดลำดับความต้องการของสถานประกอบการเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 5 ด้าน พบว่า สถานประกอบการทั้ง 3 ขนาด คือ ขนาดเล็ก-ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 5 ด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยแล้วตรงกันทุกด้าน กล่าวคือ ลำดับที่ 1 ได้แก่ คุณลักษณะด้านความรับผิดชอบ รองลงมาได้แก่ ด้านความมีวินัยในตนเอง ด้านความผูกพัน ด้านมนุษยสัมพันธ์ และลำดับสุดท้ายคือ ด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสถานประกอบการเห็นความสำคัญของคุณลักษณะดังกล่าวข้างต้นว่า เป็นองค์ประกอบและคุณสมบัติที่สำคัญที่ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาคควรมี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จะมี ในเรื่องนี้ จำเนียร จวงตระกูล ได้กล่าวไว้ในบัญชี 10 ประการ ของการปฏิบัติ งานที่ดีของลูกจ้างที่จะตอบสนองความคาดหวังของผู้บังคับบัญชาคือ

ลูกจ้างจะต้องมีความรับผิดชอบ เป็นที่ไว้วางใจได้ดี รับผิดชอบต่อตนเองต่อเพื่อนร่วมงาน ต่อผู้บังคับบัญชาและต่อบริษัท ซึ่งจะต้องรับผิดชอบต่อด้านการปฏิบัติงานและความประพฤติ หมั่นคิดไตร่ตรองเรื่องงานอยู่เสมอ มีความซื่อสัตย์เป็นตรงต่อเวลาอย่างสม่ำเสมอ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตนาที่ดีต่องานและองค์กร²

และยังสอดคล้องกับสาขา โกลิน ที่กล่าวว่า

หน้าที่ของพนักงานที่มีต่อองค์กร คือ พนักงานจะต้องมีความซื่อตรงต่อเวลา ซื่อสัตย์ สุจริตและอดทน มีระเบียบวินัยที่ดี ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด ทำงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผล โดยไม่จำเป็นต้องมีการตรวจตราควบคุมจนเกินไป ซึ่งได้แก่ ความรับผิดชอบนั่นเอง³

ผู้วิจัยจะกล่าวในรายละเอียดของแต่ละด้านเรียงตามลำดับความต้องการกล่าวคือ

1. คุณลักษณะด้านความรับผิดชอบ ในด้านนี้พบว่า สถานประกอบการมีความต้องการ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ จากข้อคำถาม 10 ข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและ มีค่าใกล้เคียงกัน โดยเฉพาะเมื่อจัดลำดับที่แล้ว พบว่า ลำดับความต้องการที่มีค่าเฉลี่ยสูง ลำดับ 1-5 เป็น คุณลักษณะที่สถานประกอบการทั้ง 3 ขนาด ต้องการเหมือนกัน ในเรื่อง

"มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน" "มีความตั้งใจทำงานในหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา"

เอกสารนี้เป็นเอกสารทูลสวนโหวตสำหรับการแข่งขันเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาดเห็นนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

"ไม่ละทิ้งหน้าที่" "ระมัดระวังอันตรายที่ทำความเสียหายให้แก่สถานประกอบการ" และ "ดูแลรักษาเครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์ที่อยู่ในความรับผิดชอบได้เป็นอย่างดี" ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ สันธะวา ความดิษฐ์ ที่พบว่า คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาที่พึงประสงค์ใน อนาคตประการหนึ่งคือ จะต้องมีความรับผิดชอบสูง⁴ เช่นเดียวกับนายแพทย์บุญยงค์ วงศ์รักมิตร ที่กล่าวถึงคุณลักษณะที่คาดหวังของบัณฑิตที่เป็นบุคลากรทางการสาธารณสุขมีอย่างหนึ่ง คือ สำนึกในความรับผิดชอบของหน้าที่ต่อสังคมและการปฏิบัติหน้าที่การงาน⁵ อนึ่งคุณลักษณะด้าน ความรับผิดชอบเป็นคุณลักษณะที่มีความสำคัญอย่างมาก ดังที่ Browne ได้กล่าวถึงคุณลักษณะ ของความรับผิดชอบว่าจะต้องมีองค์ประกอบเหล่านี้คือ ความไว้วางใจ ความคิดริเริ่ม ความ ไม่ทอดยถ่ต่อผู้อุปสรรค ทำงานขันแข็ง มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความปรารถนาที่จะทำใหดี กว่าเดิม⁶ เช่นเดียวกับที่ Funk and Wagnell ได้กล่าวว่า ความรับผิดชอบ คือ การแสดง ออกถึงการรับผิดชอบและรับชอบในการกระทำของตน และทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมี ประสิทธิภาพ และยังหมายถึงความสามารถในการตอบสนองต่อหน้าที่หรือข้อตกลงที่ตั้งไว้⁷ ด้วยเหตุนี้สถานประกอบการจึงมีความต้องการที่จะให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษามีคุณลักษณะในด้านนี้ มาก ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานให้กับสถานประกอบการ หากผู้ปฏิบัติงานขาด ความรับผิดชอบในงานของตนก็จะทำให้เกิดผลเสียหายแก่สถานประกอบการได้ ซึ่งความรับ รับผิดชอบนี้จะรวมถึง ความสนใจ ความตั้งใจ ที่จะทำงานและติดตามผลงานที่ได้ทำไปแล้ว เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เป็นผลสำเร็จจลล่งไปได้ด้วยดี ยอมรับในสิ่งที่ตนกระทำลงไปทั้งในด้าน ที่เป็นผลดีและผลเสีย โดยแสดงออกในรูปการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจ ปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังอย่างมีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามที่ได้รับงานมา⁸ ด้วยเหตุที่ว่าในปัจจุบันนี้ สถานประกอบการจะคัดเลือกคนเข้าไปทำงาน สถานประกอบการ ต้องการคนที่รับผิดชอบเพราะความรับผิดชอบทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำ งานและจะส่งผลไปถึงผลผลิตของสถานประกอบการนั้น ด้วย⁹ โดยเฉพาะถ้าผู้ปฏิบัติงาน มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน มีความตั้งใจทำงานในหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา ไม่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ละทิ้งหน้าที่ ระมัดระวังอันตรายที่ทำความเสียหายให้แก่สถานประกอบการ และดูแลรักษา เครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์ที่อยู่ในความรับผิดชอบได้เป็นอย่างดี จะก่อให้เกิดประโยชน์ สูงสุดแก่สถานประกอบการเป็นอย่างมาก ดังนั้นสถานศึกษาจะต้องฝึกและอบรมสั่งสอนให้ นักศึกษามีความสำนึกในเรื่อง ความรับผิดชอบ ระเบียบวินัย การตรงต่อเวลาให้มาก ดังที่ ชาญวิทย์ สิงหเสนี กล่าวว่า

นักศึกษาที่จบจากสถานศึกษาของกรมอาชีวศึกษา จะมีความรู้ในวิชาชีพอยู่ใน เกณฑ์ให้ได้ มีคุณภาพในระดับหนึ่งแล้ว แต่ยังขาดจริยธรรมโดยสิ้นเชิง ซึ่งใน เรื่องคุณลักษณะเหล่านี้จะให้สถานประกอบการฝึกตรงปลายทางไม่ได้ แต่ควร จะเริ่มจากสถานศึกษา โดยให้ทางสถานศึกษาช่วยเสริมสร้าง อบรม สั่งสอน ปลูกฝัง คุณลักษณะเหล่านี้ให้เกิดกับนักศึกษา รวมทั้งจัดให้มีกิจกรรม การ เตรียมตัวเพื่อเข้าสู่โลกอาชีพให้กับนักศึกษาให้มาก¹⁰

ทั้งนี้เพราะสถานศึกษามีหน้าที่สำคัญในการให้การศึกษ่า สั่งสอนอบรมให้นักเรียน นักศึกษาเป็นพลเมืองดีของชาติ มีคุณภาพ มีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย ก่อปรกัับให้ นักศึกษาสามารถประพฤติตนได้ถูกต้องเหมาะสมกับสภาพของนักศึกษา และ เสริมสร้าง คุณลักษณะนิสัยที่ดีมีจรรยาบรรณในการประกอบอาชีพต่อไป

2. คุณลักษณะด้านความมีวินัยในตนเอง ในด้านนี้พบว่า สถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จากข้อคำถาม 10 ข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และมีค่าใกล้เคียงกัน โดยเฉพาะเมื่อจัดลำดับที่ความต้องการแล้ว พบว่า สถานประกอบการ ขนาดเล็กและขนาดกลาง มีความต้องการคุณลักษณะด้านความมีวินัยในตนเอง ในเรื่อง "ไม่ทุจริตต่อหน้าที่เพื่อหาประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่น" และ "มีความตั้งใจในการทำงาน อย่างจริงจังและต่อเนื่องเป็นลำดับที่ 1 และ 2 ตรงกัน ในขณะที่สถานประกอบการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขนาดใหญ่ต้องการคุณลักษณะด้านความมีวินัยในตนเอง ในเรื่อง "มีความตั้งใจในการทำงานอย่างจริงจังและต่อเนื่องเป็นลำดับที่ 1 และ "ไม่ทุจริตต่อหน้าที่เพื่อหาประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่น" เป็นลำดับที่ 2 ส่วนลำดับที่ 3 นั้น สถานประกอบการทั้ง 3 ขนาดมีความต้องการคุณลักษณะในเรื่อง "รักษาเวลาและให้ความสำคัญของเวลาในการปฏิบัติงาน" เหมือนกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากคุณลักษณะดังกล่าวข้างต้นเป็นสิ่งที่สำคัญมาก จากการที่สถานประกอบการขนาดเล็กและขนาดกลางต้องการให้ผู้สำเร็จจากชีวิตศึกษามีคุณลักษณะในเรื่อง "ไม่ทุจริตต่อหน้าที่เพื่อหาประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่น" เป็นอันดับแรกนั้น แสดงให้เห็นว่า สถานประกอบการต้องการผู้ที่มีความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติงานถ้าหากผู้ปฏิบัติงานขาดคุณลักษณะในข้อนี้ก็จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่สถานประกอบการได้ ความซื่อสัตย์ ความไม่ทุจริตต่อหน้าที่เป็นลักษณะสำคัญประการหนึ่ง que แสดงให้เห็นถึงความเป็นพลเมืองดีในสังคม ดังที่ Robert Lee McLaughlin ได้กล่าวสรุปไว้ในการศึกษาว่า "ลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งที่นักศึกษาสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม ควรจะมีคือ มีบุคลิกภาพและพฤติกรรมตามที่สังคมต้องการโดยเฉพาะความซื่อสัตย์ อดทน และความมีวินัยในตนเอง"¹¹ ในเรื่องของการมีวินัยนี้เป็นเรื่องที่สำคัญมาก เพราะเป็น เรื่องที่ควบคุมความประพฤติ ควบคุมการทำงาน ควบคุมทุกสิ่งทุกอย่าง ความมีวินัยจะรวมถึง วินัยต่อตนเอง วินัยต่อหมู่คณะ วินัยต่อหน้าที่ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญ มากในการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ¹² ส่วนในเรื่อง "มีความตั้งใจในการทำงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง" และ "รักษาเวลาและให้ความสำคัญของเวลาในการปฏิบัติ" นั้น

เนื่องมาจากในกระบวนการผลิตในสถานประกอบการ ผู้ปฏิบัติงานจะต้องมีหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมาย หากผู้ปฏิบัติงานมาสายก็จะต้องทำให้งานในหน่วยอื่นหรือเครื่องจักรจะต้องรอผู้ควบคุม คือ ผู้ปฏิบัติงานนั่นเอง หากผู้ปฏิบัติงานในหน่วยนี้หรือในงานนี้ไม่มา ก็จะทำให้งานในอีกส่วนหนึ่งทำอะไรไม่ได้

ซึ่งในการปฏิบัติงานในสถานประกอบการต้องเป็นกระบวนการเป็นช่วง ๆ ไป¹³

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดังนั้นหากผู้ปฏิบัติงานในสถานประกอบการขาดคุณลักษณะเหล่านี้ก็จะก่อให้เกิดปัญหาแก่สถานประกอบการ เช่น ปัญหาในการผลิตไม่สามารถผลิตสินค้าได้ตามกำหนด ความลับของสถานประกอบการรั่วไหล ไม่มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยในสถานประกอบการ ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับนโยบายของกรมอาชีวศึกษา ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพนักศึกษาให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการทำงานที่นายจ้างต้องการ ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ซын อุดทน มีทัศนคติและค่านิยมที่ดีในการทำงาน รวมทั้งการทำงานเป็นทีม เป็นต้น ¹⁴ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับคำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์ในเรื่อง "คนอย่างไรที่นายจ้างต้องการ" ซึ่งได้เน้นคุณลักษณะด้านความมีวินัย ความซื่อสัตย์ ความอดทน มีน้ำใจ รอบคอบ สุ้งาน มากกว่าด้านวิชาการ ¹⁵ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จินตนา บุขงการ และสุธรรม จิตรานุเคราะห์ ที่พบว่าคุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพทางเรือที่สำคัญอย่างหนึ่ง คือ ความมีระเบียบวินัย ทำงานถูกต้องตามกฎเกณฑ์ที่วางไว้ ¹⁶

3. คุณลักษณะด้านความผูกพัน ในด้านนี้พบว่า สถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จากข้อคำถาม 9 ข้อ ส่วนใหญ่แล้วจะมีค่าเฉลี่ยความต้องการอยู่ในระดับมาก ยกเว้นบางข้อมีค่าเฉลี่ยความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง คุณลักษณะด้านความผูกพันที่สถานประกอบการขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่มีความต้องการตรงกัน ลำดับแรก ได้แก่ "มีทัศนคติที่ดีต่องานและองค์กร" เนื่องจากสถานประกอบการอาจเห็นว่าหากผู้ที่จะปฏิบัติหน้าที่ในสถานประกอบการ มีทัศนคติที่ดีต่องานและต่อสถานประกอบการ ก็จะทำให้งานนั้นสามารถลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยเหตุผลที่ว่าหากบุคคลมีทัศนคติที่ดีต่องานและต่อสถานประกอบการแล้ว ก็จะมีพฤติกรรมที่แสดงออกให้เห็นถึงความเอาใจใส่ ความรักใคร่และมีความสุขที่ได้ร่วมกันกระทำหรือปฏิบัติให้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ ¹⁷ ส่วนลำดับที่ 2 พบว่า สถานประกอบการขนาดใหญ่มีความต้องการตรงกับสถานประกอบการขนาดกลาง ในเรื่อง "กระตือรือร้นที่จะให้ความร่วมมือและช่วยเหลืองาน" ในขณะที่สถานประกอบการขนาดเล็ก

ต้องการคุณลักษณะด้านความผูกพันในเรื่อง "ให้ความร่วมมือกับสถานประกอบการในการ
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตให้เข้าไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี" เป็นลำดับที่ 2 ซึ่งในเรื่องนี้สถานประกอบการขนาดเล็กมีความต้องการมากกว่าสถานประกอบการขนาดกลาง และขนาดใหญ่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการผลิตผลผลิตของสถานประกอบการขนาดเล็กนั้นจำเป็นต้องใช้แรงงานคนมากกว่าใช้เครื่องจักรกล ดังนั้นจึงจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ปฏิบัติงานในการปฏิบัติหน้าที่เป็นอย่างมาก เพราะหากผู้ปฏิบัติงานไม่ให้ความร่วมมือในการทำงานก็จะทำให้เกิดความล่าช้าและไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในการผลิตของสถานประกอบการนั้น ๆ ได้ อนึ่งสถานประกอบการขนาดเล็ก จะมีผู้ปฏิบัติงานน้อย การรับผิดชอบงานในส่วนต่าง ๆ การแบ่งงานตามสายงานนั้นมีน้อย ผู้ปฏิบัติงานอาจต้องปฏิบัติงานในหลายหน้าที่ ดังนั้นทุกคนต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อให้ได้ผลผลิตออกมาตามต้องการคุณลักษณะด้านความผูกพันที่สถานประกอบการทั้ง 3 ขนาด มีความต้องการและมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางตรงกัน คือ "สามารถให้คำปรึกษาแก่ผู้ร่วมงานเมื่อมีปัญหา" ทั้งนี้อาจเนื่องจากสถานประกอบการแต่ละแห่งจะมีหัวหน้างาน หัวหน้าฝ่าย หรือ หัวหน้าส่วน เป็นผู้รับผิดชอบในงานแต่ละงานของตน เมื่อเกิดปัญหาขึ้นผู้ปฏิบัติงานอาจสามารถปรึกษาหัวหน้าของตนซึ่งสามารถแก้ปัญหาได้มากกว่าผู้ปฏิบัติงานด้วยกัน

4. คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ ในด้านนี้ พบว่า สถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์จากข้อคำถาม 10 ข้อ ส่วนใหญ่แล้วจะมีค่าเฉลี่ยความต้องการอยู่ในระดับมาก ยกเว้นบางข้อมีค่าเฉลี่ยความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ที่สถานประกอบการขนาดเล็กและขนาดใหญ่มีความต้องการตรงกันเป็นลำดับที่ 1 ในเรื่อง "ยอมรับฟังคำแนะนำตักเตือนของผู้อื่นได้ เมื่อทำงานบกพร่องหรือผิดพลาด" และลำดับที่ 2 "ให้ความร่วมมือและเต็มใจทำงานกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี ในขณะที่สถานประกอบการขนาดกลางต้องการคุณลักษณะในเรื่อง "ให้ความร่วมมือและเต็มใจทำงานกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี" เป็นลำดับที่ 1 และ "ยอมรับฟังคำแนะนำตักเตือนของผู้อื่นได้เมื่อทำงานบกพร่องหรือผิดพลาด" เป็นลำดับที่ 2 แต่สถานประกอบการทั้ง 3 ขนาดมีเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาตเห็นนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความต้องการคุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ ลำดับที่ 3 ตรงกันคือ "รู้จักปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และบุคคลอื่นได้อย่างเหมาะสม" ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Cowan ที่พบว่า นายจ้างให้ความสนใจในเรื่องความมีมนุษยสัมพันธ์ของลูกจ้างมากเท่ากับความรู้ทางช่างและทักษะในการฝีมือ¹⁹ สถานประกอบการอาจตระหนักถึงความสำคัญของคุณลักษณะในด้านนี้ ด้วยเหตุที่หากผู้ปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในกิจการที่บุคคลทั้งสองฝ่ายมีความสนใจและกระทำร่วมกัน เพื่อบรรลุจุดประสงค์ขององค์การนั้น ๆ²⁰ และผลการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับ สุขชาย โกสิน ที่กล่าวว่า ในการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์นั้น ผู้ปฏิบัติงานจะต้องมีลักษณะในการที่จะทำงานร่วมกับคนอื่นอยู่กับคนอื่นได้ รู้จักปรับตัวเอง²⁰

5. คุณลักษณะด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ ในด้านนี้พบว่าสถานประกอบการทั้ง 3 ขนาดมีความต้องการตรงกัน โดยมีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับสุดท้ายของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 5 ด้าน และเมื่อจัดลำดับที่ความต้องการแล้ว พบว่า สถานประกอบการขนาดเล็ก ขนาดกลาง มีความต้องการคุณลักษณะในเรื่อง "ความปลอดภัยในโรงงาน" "การบำรุงรักษาเครื่องมือ เครื่องจักร" "การควบคุมการผลิต" ตรงกันเป็นลำดับที่ 1-3 ในขณะที่สถานประกอบการขนาดใหญ่มีความต้องการ คุณลักษณะในเรื่อง "การบำรุงรักษาเครื่องมือ เครื่องจักร" เป็นลำดับที่ 1 "ความปลอดภัยใน โรงงาน" เป็นลำดับที่ 2 และ "การควบคุมการผลิต" เป็นลำดับที่ 3 และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยแล้วพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับความต้องการมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก ปัจจุบันสถานประกอบการมีการตื่นตัวในเรื่องความปลอดภัยมากขึ้น กล่าวคือ

1. เพื่อที่จะบรรเทาให้ลดอุบัติเหตุลงมา และป้องกันอุบัติเหตุไม่ให้เกิดขึ้นได้
2. มีกฎหมายออกมาบังคับใช้ในเรื่องความปลอดภัยในสถานประกอบการ 19

ฉบับ ถึงแม้จะใช้เฉพาะกิจการที่มีคนร้อยคนขึ้นไป กิจการขนาดกลางและขนาดเล็ก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลงมาก็ได้รับผลกระทบ คือ พนักงานหรือผู้ปฏิบัติงานเกิดความมั่นใจและเกิดขวัญ
กำลังใจดีขึ้น ซึ่งจะทำให้ผลของการทำงานก็จะตามมาในทางที่ดีขึ้น ²¹

3. สถานประกอบการจะต้องส่งผู้ปฏิบัติงานส่งคนไปอบรมในเรื่องของความ
ปลอดภัย โดยเฉพาะวิศวกรที่ควบคุมเรื่องความปลอดภัยจะมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง และมี
อำนาจในการที่จะไปบริหารโดยการที่จะบังคับหรือขอร้องให้ผู้ปฏิบัติงานหรือผู้ได้บังคับบัญชา
เน้นเรื่องความปลอดภัยให้มาก ²² สาเหตุส่วนใหญ่ของการเกิดอุบัติเหตุ เกิดจากการกระทำ
ของมนุษย์โดยตรง และเนื่องจากความบกพร่องของสิ่งอื่น ๆ ซึ่งนอกเหนือจากการกระทำ
ของมนุษย์โดยตรง เมื่อได้ทราบสาเหตุแล้วก็สมควรที่จะต้องหามาตรการป้องกัน สำหรับ
อุบัติเหตุที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์โดยตรงแล้วสามารถหาวิธีที่จะป้องกันได้ ²³ ส่วนใน
เรื่อง "การบำรุงรักษาเครื่องมือ เครื่องจักร" จะเกี่ยวโยงไปถึงเรื่องวินัยในตนเองและ
ความผูกพัน

ซึ่งถ้าหากผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ ความสามารถในเรื่องเหล่านี้เป็นอย่างดี
ก็จะเป็นการลดต้นทุนและทำให้สถานประกอบการประหยัดเวลาในการซ่อมแซม
เมื่อเกิดความเสียหายเล็ก ๆ น้อย ๆ ขึ้นได้ ซึ่งจะทำให้งานนั้นมีประสิทธิภาพ
มากขึ้น หากไม่สามารถบำรุงรักษาให้ทำงานอยู่ได้ตลอดเวลาจะทำให้
หยุดชะงัก ซึ่งจะก่อให้เกิดความสูญเสียและต้นทุนในการผลิตสูงขึ้น ดังนั้น
การจัดระบบการบำรุงรักษาอุปกรณ์และเครื่องมือ เครื่องจักร เพื่อความปลอดภัย
อย่างต่อเนื่อง จะทำให้มั่นใจว่า อุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้มีความปลอดภัย
ไม่เสื่อมคุณภาพ หรือได้มีการปรับปรุงแก้ไขอยู่ในสถานพร้อมที่จะให้ใช้ได้เสมอ ²⁴

นอกจากนั้นในเรื่อง "การควบคุมการผลิต" ซึ่งสถานประกอบการทั้ง 3 ขนาดมีความ
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต้องการในระดับมากเช่นกัน ทั้งนี้เนื่องมาจากในกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ที่สถานประกอบการผลิตขึ้นมาจะต้องมีคุณภาพ มีมาตรฐานค่อนข้างสูง ถ้าสินค้าไม่ได้คุณภาพ ไม่ได้มาตรฐาน ก็จะทำให้เกิดความเสียหายแก่สถานประกอบการเป็นอย่างมาก เนื่องจากในวงการธุรกิจจะต้องแข่งขันกันด้วยคุณภาพ²⁵ เพราะฉะนั้นเรื่องการควบคุมการผลิตจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมากประการหนึ่งเช่นกัน

จากการที่สถานประกอบการเห็นความสำคัญของคุณลักษณะด้านวิชาชีพเป็นลำดับสุดท้ายนั้น อาจเนื่องมาจากสถานประกอบการบางแห่งไม่คำนึงถึงผลการเรียนหรือความรู้ทางวิชาชีพ โดยให้เหตุผลว่าคนทำงานดีไม่จำเป็นต้องเรียนเก่ง คนเรียนเก่งไม่จำเป็นต้องทำงานดี²⁶ ความรู้ทางวิชาชีพนั้นสถานประกอบการอาจจัดให้มีการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มความรู้ให้แก่ผู้ปฏิบัติงานได้ ตลาดแรงงานหรือนายจ้างมีความต้องการบุคคลที่มีคุณลักษณะด้านความซื่อสัตย์ การตรงต่อเวลา มีความประพฤติชอบ มีความประพฤติดีมากกว่าคุณลักษณะด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ²⁷

จากผลงานวิจัยครั้งนี้ พบว่า สถานประกอบการขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ มีความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ และด้านการมีวินัยในตนเองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ อาจกล่าวได้ว่าไม่แตกต่างกัน ยกเว้นในรายละเอียดบางเรื่องของแต่ละด้านที่สถานประกอบการทั้ง 3 ขนาดมีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับในด้านความรับผิดชอบ และด้านความผูกพัน สถานประกอบการมีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในรายละเอียดบางเรื่องของแต่ละด้านก็มีความต้องการแตกต่างกันด้วย และเมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe' พบว่า มีคู่ของความแตกต่างในแต่ละเรื่อง ซึ่งจะนำมากล่าวในรายละเอียดแต่ละด้านดังนี้คือ

1. คุณลักษณะด้านความรับผิดชอบ พบว่า สถานประกอบการขนาดเล็กมีความต้องการให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษามีคุณลักษณะในเรื่อง "ติดตามและสนใจงานที่ได้รับมอบหมาย"

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มากกว่าสถานประกอบการขนาดใหญ่

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานประกอบการขนาดเล็กมีจำนวนคนงานหรือผู้ปฏิบัติงานไม่มาก การบริหารงานเป็นระบบครอบครัว การแบ่งงานตามสายงาน มีน้อยผู้ปฏิบัติงานต้องทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ต้องเป็นผู้รับผิดชอบในงานของตน ติดตามงานและประเมินผลงานด้วยตัวของผู้ปฏิบัติงานเองทั้งสิ้น²⁹

ซึ่งแตกต่างจากสถานประกอบการขนาดใหญ่ที่มีการบริหารเป็นระบบ มีฝ่ายควบคุมคุณภาพ ฝ่ายติดตามผล ซึ่งจะมีหน้าที่ที่จะต้องติดตามดูแลการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้

2. คุณลักษณะด้านความมีวินัยในตนเอง พบว่า สถานประกอบการขนาดเล็กมีความต้องการให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษามีคุณลักษณะในเรื่อง "มีความสุขุมและควบคุมตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี" มากกว่าสถานประกอบการขนาดกลาง อาจเนื่องมาจากการปฏิบัติงานของสถานประกอบการขนาดเล็ก ผู้ปฏิบัติงานจะต้องทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และรับผิดชอบในงานของตน ดังได้กล่าวไว้ในข้อ 1 ซึ่งถ้าหากผู้ปฏิบัติงานขาดความสุขุมและควบคุมตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่สถานประกอบการได้ เนื่องจากผู้ปฏิบัติงานในสถานประกอบการขนาดเล็กมีการทำงานร่วมกัน และทุกคนที่ปฏิบัติงานต้องรับผิดชอบร่วมกันและสามารถให้สำเร็จได้ด้วยตัวของตัวเอง ซึ่งในเรื่องนี้ พรนิมล เฟ็งศรีทอง ได้กล่าวว่า วินัยในตนเองหมายถึงความสามารถในตัวของบุคคลที่สามารถควบคุมตนเองได้ ทั้งในด้านอารมณ์และพฤติกรรม³⁰ ดังนั้น ผู้ปฏิบัติงานในสถานประกอบการขนาดเล็กจำเป็นต้องสามารถควบคุมตนเองได้แม้จะมีสิ่งเร้าอื่น ๆ ไม่ว่าจะ เป็นภายในหรือภายนอกมากกระทบก็ตาม

3. คุณลักษณะด้านความผูกพัน พบว่า สถานประกอบการขนาดเล็กมีความต้องการในเรื่อง "ให้ความร่วมมือกับสถานประกอบการในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี" มากกว่าสถานเอกสาร์นี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกอบการขนาดกลางและขนาดใหญ่ เนื่องจากสถานประกอบการขนาดกลางและขนาดใหญ่ ที่ฝ่ายควบคุมคุณภาพและหัวหน้างานมาควบคุมดูแลในการปฏิบัติงานทุกขั้นตอน ในขณะที่สถานประกอบการขนาดเล็กไม่มีกำลังพอที่จะไปจ้างคนให้มาทำหน้าที่นี้โดยตรง ทุกคนต้องทำงานเอง^{๑๐} อึ่งในด้านกำลังเงินในแง่ของการลงทุนของสถานประกอบการขนาดเล็กมีจำกัด จำนวนคนก็จำกัด ตลอดจนทำให้ขีดความสามารถจำกัดไปด้วย ดังนั้นถ้ามองในแง่ของการบริหารงาน สถานประกอบการขนาดเล็กจะ用人จำนวนน้อยแต่จำเป็นต้องทำงานหลายด้าน^{๑๑} ด้วยเหตุนี้สถานประกอบการขนาดเล็กจึงต้องการให้ผู้ปฏิบัติงานให้ความร่วมมือกับสถานประกอบการในการปฏิบัติงานเพื่อให้งานนั้นบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ได้

4. คุณลักษณะด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ พบว่า สถานประกอบการขนาดเล็กมีความต้องการในเรื่อง "ยอมรับฟังคำแนะนำ ตักเตือนของผู้อื่นได้ เมื่อทำงานบกพร่องหรือผิดพลาด" มากกว่าสถานประกอบการขนาดกลาง ดังได้กล่าวในข้างต้นแล้วว่าในการบริหารงานของสถานประกอบการขนาดเล็กจะแตกต่างจากการบริหารงานของสถานประกอบการขนาดกลางและขนาดใหญ่ ดังนั้นผู้ปฏิบัติงานจะต้องมีคุณลักษณะในเรื่องนี้เป็นอย่างมาก เพราะสถานประกอบการขนาดเล็ก ผู้บังคับบัญชาส่วนมากจะเป็นเจ้าของหรือผู้จัดการใหญ่คุมตัวเอง เวลาที่จะมาดูแล ควบคุมกำกับจะมีน้อยมาก ดังนั้นสถานประกอบการขนาดเล็กจึงต้องการคนที่มีคุณสมบัติเช่นนี้เข้าทำงาน^{๑๒} เพื่อมิให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น และก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในกิจการที่บุคคลทั้งสองฝ่ายมีความสนใจร่วมกันและมีจุดหมายปลายทางเดียวกัน^{๑๓}

5. คุณลักษณะด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ พบว่า สถานประกอบการขนาดเล็กขนาดกลาง ขนาดใหญ่ มีความต้องการให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษามีคุณลักษณะในเรื่องต่างกัน ดังนี้ คือ "การประมาณการ" และ "การเลือกสรรเครื่องมือ เครื่องจักร" พบว่า สถานประกอบการขนาดเล็กมีความต้องการคุณลักษณะใน 2 เรื่องนี้ มากกว่าสถานประกอบการขนาดกลาง และเรื่อง "การออกแบบผลิตภัณฑ์" สถานประกอบการขนาดใหญ่มีความต้องการเอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งวนไว้สำหรับใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มากกว่าสถานประกอบการขนาดเล็กและขนาดกลาง ซึ่งในเรื่องดังกล่าวข้างต้นนี้เป็นความต้องการในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ อาจเนื่องมาจากการประมาณราคาในปัจจุบันส่วนใหญ่จะทำกันเป็นระบบ การตั้งราคาขายมาจากแผนงาน ซึ่งมาจากฝ่ายบริหารเริ่มมาจากทางด้านการตลาด แล้วจึงกำหนดปริมาณการผลิตเข้ามากำหนดราคา แล้วจึงกำหนดต้นทุนออกมาได้ ดังนั้นในปัจจุบันเรื่องของต้นทุนจะเกี่ยวข้องกับการบัญชี อาจกล่าวได้ว่าต้นทุนหรือราคานั้นจะกำหนดโดยแผนงาน โดยงบประมาณ โดยฝ่ายบริหารที่จะต้องกำหนดมา จึงมีการจัดตั้งแผนบัญชีต้นทุนเพื่อทำหน้าที่ในการคิดคำนวณต้นทุนในแง่ของการควบคุมต้นทุนในการผลิต ซึ่งเป็นตัวหลัก ต้องรู้ต้นทุนที่แน่นอนว่าเป็นต้นทุนต่อหน่วยเท่าไร แล้วจึงจะไปตั้งราคาขายได้ ซึ่งจะสามารถแข่งขันกับคู่แข่งในตลาดได้และมีกำไรเพียงพอที่จะดำเนินกิจการ และสามารถพัฒนากิจการให้เจริญก้าวหน้าต่อไปได้ ด้วยเหตุนี้ความต้องการคุณลักษณะในเรื่องการประเมินหรือการประมาณราคาของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา จึงมีความจำเป็นน้อยลงในแง่ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ออกไปสู่ตลาดแรงงานอาจมีความจำเป็นอยู่บ้างที่จะต้องรู้เกี่ยวกับด้านต้นทุนด้านราคา เพราะหน้าที่ของช่างที่สำคัญก็คือ ทำอย่างไรให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ทำอย่างไรถึงจะลดต้นทุนในการผลิตลงมาได้และต้นทุนการผลิตที่กำหนดมานั้น เมื่อผลิตออกมาแล้วก็ให้อยู่ในระดับตามที่กำหนดไม่ให้สูงกว่านั้นหรือให้น้อยกว่านั้นยิ่งดี ส่วนในเรื่องของการเลือกสรรเครื่องมือ เครื่องจักรนั้น ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาควรจะมีความรู้ความสามารถในเรื่องดังกล่าว เพื่อที่จะสามารถเลือกใช้เครื่องมือเครื่องจักรให้ถูกต้องและเหมาะสมกับงาน ตลอดจนถึงความสามารถในการดัดแปลงเครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องจักรกลให้มีความสามารถที่จะผลิตให้ดีขึ้น มีประสิทธิภาพมากขึ้น หรือการดูแลกระบวนการผลิตเพื่อที่จะสามารถลดขั้นตอนโดยไม่ทำให้เกิดอันตรายและไม่ทำให้คุณภาพเสียไป ดังที่ Dale S. Beach ได้กล่าวว่าในการปฏิบัติงานตามกระบวนการผลิตที่มีคุณภาพและการประหยัดนั้น

ผู้บริหารหรือผู้ปฏิบัติงานจะต้องรู้จักหาวัสดุ อุปกรณ์ที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**ของเครื่องมือ รับรองผลงานหรือผลผลิตว่ามีมาตรฐานตามที่ต้องการหรือไม่
ตลอดจนตรวจสอบว่าเครื่องมือแต่ละอย่างใช้ปฏิบัติงานตามหน้าที่หรือไม่
และรับรองผลงานหรือผลผลิตว่ามีมาตรฐานตามที่ต้องการ³⁴**

ส่วนในเรื่องของ "การออกแบบผลิตภัณฑ์" .สถานประกอบการทั้ง 3 ขนาดมีความต้องการแตกต่างกัน คือ สถานประกอบการขนาดใหญ่มีความต้องการในเรื่องนี้มากกว่าสถานประกอบการขนาดเล็กและขนาดกลางและเป็นความต้องการในระดับปานกลาง ในขณะที่ความต้องการของสถานประกอบการขนาดเล็กและขนาดกลางเป็นความต้องการในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในปัจจุบันเทคโนโลยีเป็นตัวกำหนดเกือบทุกขั้นตอนของกระบวนการผลิต ไม่ว่าจะเป็นการออกแบบ การดำเนินการต่าง ๆ ในด้านการผลิต เทคโนโลยีจะเข้ามาควบคุม เช่น คอมพิวเตอร์จะมีบทบาทในการช่วยการออกแบบหรือมีแบบสำเร็จมาให้เลือกมากมาย อนึ่งสถานประกอบการขนาดใหญ่จะมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ออกแบบโดยเฉพาะผู้ซึ่งปฏิบัติงานในหน้าที่นี้จะมีความรู้ความชำนาญการเฉพาะทาง ดังนั้นความต้องการกำลังคนทางด้านนี้จึงมีน้อย และสถานประกอบการส่วนใหญ่ในประเทศมักจะทำในเรื่องของการดัดแปลง ปรับปรุงมากกว่าที่จะคิดค้นขึ้นมาเอง ดังนั้นสถานประกอบการขนาดเล็กและขนาดกลางจึงมีความต้องการในเรื่องของการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่น้อยกว่าสถานประกอบการขนาดใหญ่

**อนึ่ง การผลิตผลิตภัณฑ์ของสถานประกอบการขนาดใหญ่บางแห่งมีปริมาณ
การผลิตเป็นจำนวนมาก การแข่งขันทางการค้าหรือการตลาดสูง ดังนั้นการ
ออกแบบผลิตภัณฑ์หรือ Product Design จึงมีความสำคัญมาก เพราะผลิตภัณฑ์
นั้นจะต้องพัฒนาอยู่ตลอดเวลา การออกแบบผลิตภัณฑ์จึงต้องค่อนข้างละเอียด
ละไมเหมาะสม ซึ่งรวมถึงการบรรจุหีบห่อเพื่อการจูงใจและดึงดูดความสนใจ
ของลูกค้า ที่จะมีส่วนต่อการจำหน่ายผลิตภัณฑ์นั้น ๆ ในขณะที่สถานประกอบการ**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขนาดเล็กและขนาดกลาง ซึ่งมีกำลังการผลิตน้อยและการบริหารงานจะเป็น
ไปในลักษณะครอบครัว การผลิตผลิตภัณฑ์บางชนิดอาศัยการลอกเลียนแบบหรือ
ดัดแปลง ดังนั้นจึงมีความจำเป็นหรือความต้องการในเรื่องนี้น้อยกว่าสถาน
ประกอบการขนาดใหญ่ดังกล่าวมาแล้วข้างต้น^{๑๕}

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบถึงความต้องการของสถานประกอบการที่มีต่อคุณ
ลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมทั้ง
5 ด้าน ซึ่งองค์กรทั้ง 3 สถาบันคือ สถานศึกษาซึ่งมีหน้าที่ผลิตกำลังคนออกสู่ตลาดแรงงาน
สถานประกอบการที่ประกอบธุรกิจเป็นผู้ต้องการกำลังคนไปทำงาน และกรมอาชีวศึกษา
(กองวิทยาลัยเทคนิค หน่วยศึกษานิเทศก์ สถาบันพัฒนาครูอาชีวศึกษา) ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบ
กำหนดนโยบาย กำกับดูแล และติดตามผลการดำเนินงานของสถานศึกษา จะได้นำผลวิจัยนี้
ไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนปรับปรุงหลักสูตรเนื้อหาวิชา กระบวนการเรียนการสอน
การจัดกิจกรรมของนักศึกษา ตลอดจนพัฒนาครู-อาจารย์ และผู้บริหารสถานศึกษา อันเป็น
หน้าที่สำคัญของสถานศึกษาและกรมอาชีวศึกษาน่าจะได้ดำเนินการ สำหรับสถานประกอบการ
นั้นถือได้ว่ามีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษานี้หากจะให้
ความร่วมมือกับสถานศึกษาและกรมอาชีวศึกษา ดังข้อเสนอแนะต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับกรมอาชีวศึกษา

กองวิทยาลัยเทคนิค หน่วยศึกษานิเทศก์ และสถาบันพัฒนาครูอาชีวศึกษา ควรได้
ดำเนินการดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. กำหนดให้มโนนโยบายในการจัดการเรียนการสอน โดยเร่งพัฒนาคุณภาพของนักศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานอย่างจริงจัง จากการศึกษาที่ผ่านมา นั้นมุ่งเน้นเฉพาะการให้ความรู้และทักษะต่าง ๆ มากกว่าปลูกฝังให้มีศรัทธาในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม^{๕๕} สิ่งที่คุณภาพศึกษาควรกำหนดแนวทางการให้การศึกษานั้น ควรจะยึดหลักการพัฒนาตัวบุคคลให้มีคุณภาพพร้อมที่จะเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ มีความพร้อมสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ และความสามารถในการประกอบอาชีพได้ ในสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน

2. ให้มีการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและอาชีพในท้องถิ่น โดยให้สถานประกอบการได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนะด้วย

3. ให้สถานศึกษาประสานงานและแสวงหาความร่วมมือกับสถานประกอบการ เพื่อส่งนักศึกษาเข้าฝึกงาน โดยสรรหาแหล่งฝึกงานที่เหมาะสม และเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ในด้านทักษะ และความชำนาญ ตลอดจนการอยู่ร่วมกับคนอื่นเป็นประสบการณ์จริง ซึ่งวิธีนี้จะสอดคล้องกับหลักการจัดอาชีวศึกษาอันเป็นหัวใจของการเตรียมการดำเนินงานด้านอาชีวศึกษาให้รับกับสถานการณ์ในศตวรรษหน้า คือ การประสานงานหรือร่วมมืออย่างจริงจังที่จะพิจารณาวางแผนดำเนินการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง^{๕๖}

4. สนับสนุนส่งเสริมให้สถานศึกษาดำเนินงานจัดกิจกรรมการเพิ่มโอกาส การมีงานทำ ให้นักศึกษา เช่น สถานศึกษาจะต้องมีหน่วยจัดหางานที่มีประสิทธิภาพในการอำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงานระหว่างสถานประกอบการกับผู้ต้องการทำงานการติดต่อประสานงานกับสำนักงานแรงงานจังหวัด ให้มีส่วนร่วมหรือเป็นผู้จัดกิจกรรมวันตลาดนัดแรงงานหรือนัดพบแรงงานปีละอย่างน้อย 1 ครั้ง และให้ประสานงานกับสถานศึกษาอื่น ๆ ที่อยู่ในแหล่งที่ตั้งนิคมอุตสาหกรรม เช่น วิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี วิทยาลัยเทคนิคระยอง วิทยาลัยเทคนิคสัททโธป วิทยาลัยเทคนิคนครปฐม วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสาคร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ เป็นต้น การเพิ่มโอกาสการมีงานทำที่สำคัญมากอันหนึ่งก็คือ การให้นักศึกษาได้ฝึกงานในสถานประกอบการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Arnold Lee Johnson ที่กล่าวว่า ลูกจ้างที่ขาดประสบการณ์เกี่ยวกับการฝึกงานมาก่อนจะประสบปัญหาการหางานทำมากกว่าลูกจ้างที่มีประสบการณ์ในการฝึกงานอาชีพ^{๑๑}

ปัจจุบันสถานประกอบการเห็นความสำคัญของการฝึกงานอาชีพของนักศึกษาประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม เพราะการฝึกงานอาชีพจะช่วยให้ศึกษามีทักษะและมีความพร้อมที่จะออกไปทำงานและมีโอกาสดีที่จะได้รับการพิจารณา ดังที่ Arnold Lee Johnson ได้กล่าวสรุปการวิจัยไว้ตอนหนึ่งว่า ในการรับสมัครคนเข้าทำงานในสถานประกอบการทุกครั้ง เจ้าของสถานประกอบการจะให้ความสำคัญต่อการผ่านการฝึกงานมาก่อนแล้วจึงจะรับพิจารณาให้เราทำงานได้^{๑๒} ในเรื่องความสำคัญของการฝึกงานอาชีพในสถานประกอบการนั้น อากา ถนัดช่าง กล่าวว่า ขณะนี้หน่วยงานเอกชนทั้งหลายที่รับสมัครคนเข้าทำงานต่างก็ระบุประสบการณ์ในการทำงานเข้าเป็นส่วนหนึ่งในการคัดเลือกแล้ว^{๑๓} เนื่องจากประสบการณ์ที่ได้จากการฝึกงานจะสามารถพัฒนาทักษะในการปฏิบัติของตนได้เป็นอย่างดี^{๑๔} นอกจากนี้ ถ้าผู้ที่สำเร็จการศึกษาวิชาชีวะแสดงตนว่ามีความสามารถและทักษะต่าง ๆ ในการปฏิบัติที่ได้รับจากการฝึกงานในสถานประกอบการจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการมีงานทำ^{๑๕}

5. สร้างความเข้าใจให้ตรงกันในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษา ที่สถานประกอบการให้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู-อาจารย์ การกำหนดแนวทางปฏิบัติในการจัดกิจกรรมนักศึกษา การจัดกระบวนการเรียนการสอน การพัฒนาเนื้อหารายวิชา การจัดสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อให้การพัฒนาเป็นไปด้วยความราบรื่นและมีประสิทธิภาพนั้น น่าจะเป็นสิ่งที่กรมอาชีวศึกษาเลือกปฏิบัติเป็นอันดับแรก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อเสนอแนะสำหรับสถานประกอบการ

จะต้องเข้าใจตรงกันว่า โดยธรรมดาแล้วสถานประกอบการนั้นจัดตั้งขึ้นมาเพื่อหวังผลกำไร ส่วนที่เป็นกำไรส่วนหนึ่งจึงจะนำมาบริการหรือตอบแทนชุมชน ดังนั้นความร่วมมือที่จะเกิดขึ้นอย่างราบรื่นนั้นจะต้องเอื้อประโยชน์ต่อกันทั้ง 2 ฝ่าย

ในส่วน of สถานประกอบการที่จะได้ประโยชน์อย่างยิ่งก็คือ ได้ผู้จบการศึกษาที่มีคุณภาพไปร่วมงานและไม่ต้องจัดตั้งหน่วยงานฝึกอบรมพนักงานขึ้นมาโดยเฉพาะ ซึ่งจะเพิ่มค่าใช้จ่ายจำนวนมากมายเลยทีเดียว ดังนั้นสถานประกอบการควรจะได้ให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาและกรมอาชีวศึกษาดังนี้

1. เป็นแหล่งวิชาการและให้การสนับสนุนการฝึกงาน การศึกษาดูงาน การฝึกอบรมของนักศึกษาและครู-อาจารย์ ทั้งนี้เนื่องจาก

สถานศึกษามีความจำกัดของงบประมาณ ประกอบกับเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทำให้ไม่สามารถปรับกระบวนการเรียนการสอนได้ทันกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยี และส่งผลถึงคุณภาพของหลักสูตรและครูผู้สอนและทักษะของนักเรียนไม่ตรงกับสภาพการปฏิบัติงาน ทั้งในด้านฝีมือและบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ในการทำงาน^{๑๖}

2. ให้ความร่วมมือในการส่งวิศวกร ผู้เชี่ยวชาญ ผู้มีความรู้ความสามารถ เป็นวิทยากรพิเศษในสถานศึกษา

3. ให้การสนับสนุนสถานศึกษาในรูปของการบริจาค เครื่องมือ เครื่องจักร เอกสารความรู้ คู่มือ เงินทุนการศึกษาแก่นักศึกษาที่ด้อยโอกาส การให้ทุนครู-อาจารย์ศึกษาดูงานในต่างประเทศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ให้ข้อมูลความพึงพอใจในคุณลักษณะของผู้จบการศึกษาที่ทำงานอยู่ในสถานประกอบการ ให้สถานศึกษาได้ทราบพร้อมทั้งข้อเสนอแนะในอันที่จะก่อประโยชน์ต่อการจัดอาชีวศึกษา เช่น การปรับปรุงหลักสูตรเนื้อหาวิชา หรือกระบวนการจัดการเรียนการสอน หรือการพัฒนาสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะสำหรับสถานศึกษา

การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาระดับ ปวส. ตามความต้องการของสถานประกอบการนั้น บุญชู มุลนิญ ได้ให้ข้อคิดเอาไว้ว่า

1. ครู-อาจารย์ในสถานศึกษาจะต้องมีแนวคิด (concept) ตรงกันที่ว่า การพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์หรือพัฒนาทัศนียภาพนั้น จะต้องกำหนดไว้ในกระบวนการเรียนการสอนปกติและกิจกรรมเสริมที่นักศึกษาดำเนินการอยู่ไปพร้อม ๆ กัน ไม่ควรที่จะมุ่งเน้นแต่เฉพาะในกิจกรรมเสริมเท่านั้น เพราะอาจไม่เพียงพอทั้งนี้เนื่องจากจุดอ่อนของการจัดกิจกรรมเสริมนี้คือ ไม่สามารถจัดได้บ่อยครั้ง แต่กิจกรรมเสริมจะมีประโยชน์ตรงที่ทำให้ให้นักศึกษาไม่จำเจและเบื่อหน่าย

2. หน้าที่ของครู-อาจารย์ที่จะให้กับศิษย์ 3 ประการคือ ความรู้ ทักษะ และเจตคติหรือคุณธรรมความดีงาม หากได้เริ่มต้นจากเจตคติหรือการฝึกฝนอบรมให้นักศึกษาเป็นคนที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นอันดับแรกแล้ว เชื่อมั่นว่าการให้ความรู้และทักษะนั้น จึงไม่ใช่เรื่องยากอะไรที่จะให้นักศึกษาเรียนรู้ได้

3. ให้แปลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาที่สถานประกอบการต้องการออกมาเป็นในรูปพฤติกรรมที่นักศึกษาแสดงออกมาให้สามารถวัดได้ ประเมินได้ เช่น การแต่งกายตามข้อตกลง เป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่านักศึกษาเป็นผู้มีวินัย รู้จักข่มใจตนเอง มีน้ำใจ เสียสละ มีการวางแผนเตรียมการ ฝึกความประณีตเรียบร้อย ละเอียดถี่ถ้วน เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. กำหนดกิจกรรมหรืออาจเรียกได้ว่า การกำหนดแบบฝึกหัด การพัฒนาคน เพื่อให้ให้นักศึกษาได้ปฏิบัติ เช่น การตรงต่อเวลา อาจกำหนดให้นักศึกษาได้ปฏิบัติหรือแสดงออกที่หน้าเสาธงก่อนเข้าเรียนตอนเช้า หรือการเข้าชั้นเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เป็นต้น กิจกรรมหรือแบบฝึกหัดเหล่านี้ จะต้องมีการประเมินให้คะแนนเช่นเดียวกับการให้คะแนนวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ผู้ปฏิบัติไม่ได้จะต้องถูกตัดคะแนนหรือเชิญผู้ปกครองมาพบ

5. กิจกรรมดังกล่าวจะต้องกำหนดไว้ในโครงการสอนหรือ Lesson plan หรือวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรม ทั้งนี้เพื่อเตือนผู้สอนให้ทราบว่า การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้นมีความสำคัญและจำเป็นไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าการพัฒนาด้านความรู้และทักษะ

6. การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาที่จะยึดหลักตามขั้นตอนของการพัฒนาเจตคติ 5 ชั้นคือ การรับรู้ การยอมรับ การเห็นคุณค่าและนำไปปฏิบัติ การประยุกต์ใช้ในด้านอื่น ๆ และการปฏิบัติจนเป็นกิจนิสัย

ตัวอย่างการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์มีดังนี้

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาทั้ง 5 ด้านและรายละเอียดในเรื่องที่สำคัญ	แนวทางพัฒนานักศึกษา
1. ด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ เรื่องที่ 1 ความปลอดภัยในโรงงาน และเรื่องที่ 2 การบำรุงรักษา เครื่องมือเครื่องจักร	1. กำหนดไว้ในหลักสูตร การให้ความรู้ อาจเชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญมาบรรยาย 2. ศึกษาดูงานในสถานประกอบการหรือการจัดนิทรรศการของหน่วยงานต่าง ๆ 3. ให้อาจารย์ผู้สอนฝึกอบรมพิเศษ เพื่อให้มีความรู้และตระหนักในความสำคัญ 4. ให้นักศึกษาได้แสดงออกถึงผลจากการเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<p>คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาทั้ง 5 ด้านและรายละเอียดในเรื่องที่สำคัญ</p>	<p>แนวทางพัฒนานักศึกษา</p>
<p>เรื่องที่ 3 การควบคุมการผลิต</p>	<p>อาจเป็นไปในรูปของการจัดนิทรรศการ การเสนอผลงาน การทดสอบ ฯลฯ</p> <p>5. สอดแทรกกรณีศึกษาไว้ในบทเรียนอื่น ๆ รวมทั้งการอบรมเพื่อให้นักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญและผลเสียหายที่จะเกิดขึ้น</p> <p>6. สังเกตพฤติกรรมนักศึกษาในเรื่องนี้และตักเตือนให้จงคิดจนเป็นกิจนิสัย</p> <p>1. ให้โอกาสนักศึกษาได้มีประสบการณ์และทักษะจนครบวงจรของอาชีพศึกษา คือ ผลิตได้ จำหน่าย-บริการ-บริโภคเป็น และมีความสามารถในการจัดการโดยที่ครู-อาจารย์จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องวงจรของการสร้างทักษะการผลิต จำหน่าย บริการและการจัดการ</p> <p>2. ใบบงานซึ่งกำหนดงานผลิตและในลักษณะของงานผลิตนั้น จะต้องมิมีแบบการกำหนดและตรวจสอบคุณภาพของงานด้วย</p> <p>3. ส่งเสริมให้นักศึกษาไปฝึกงานในสถานประกอบการในตำแหน่งหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<p>คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาทั้ง 5 ด้านและรายละเอียดในเรื่องที่สำคัญ</p>	<p>แนวทางพัฒนานักศึกษา</p>
<p>2. ด้านความรับผิดชอบ</p> <p>เรื่องที่ 1 มีความละเอียดรอบคอบ ในการทำงาน</p> <p>เรื่องที่ 2 ไม่ละทิ้งหน้าที่</p> <p>เรื่องที่ 3 มีความตั้งใจทำงานใน หน้าที่อย่างตรงไปตรงมา</p> <p>เรื่องที่ 4 ระมัดระวังอันตรายที่จะ นำความเสียหายแก่สถาน ประกอบการ</p> <p>เรื่องที่ 5 ติดตามและสนใจงานที่ได้ รับมอบหมาย</p>	<p>งานการผลิต</p> <p>4. ครู-อาจารย์หาความรู้เพิ่มเติมหรือนำมา แนะนำนักศึกษาหรือเชิญวิทยากรพิเศษมา ให้ความรู้รวมทั้งการนำนักศึกษา ศึกษาดูงาน การควบคุมการผลิตในสถานประกอบการ</p> <p>1. ปลุกกระดม ชี้นำ ปลุกใจ ส่งเสริม สนับสนุน ให้ความสะดวกแก่นักศึกษาในการจัดกิจกรรม ต่าง ๆ เพื่อฝึกให้นักศึกษาได้ทำงานด้วย ตนเองฝึกให้รู้จักรับผิดชอบในหน้าที่ของตน</p> <p>2. ครู-อาจารย์ ต้องให้คำแนะนำสังเกตการณ์ และประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรมของ นักศึกษาอย่างใกล้ชิด การเสริมแรงและให้ รางวัลจะช่วยให้นักศึกษาสนใจมากขึ้น</p> <p>3. ในการเขียน โครงการจัดกิจกรรมใด ๆ ของนักศึกษาจะต้องกำหนดเป้าหมายหรือ วัตถุประสงค์ในเรื่องของการพัฒนาคนให้ มีความรับผิดชอบอย่างชัดเจนและเป็น รูปธรรมสามารถประเมินได้ ซึ่งนักศึกษา จะ เป็นผู้เขียนขึ้นมาเองจากการระดมสมอง</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาทั้ง 5 ด้านและรายละเอียดในเรื่องที่สำคัญ	แนวทางพัฒนานักศึกษา
<p>3. ด้านมนุษยสัมพันธ์</p> <p>เรื่องที่ 1 ให้ความร่วมมือและเต็มใจทำงานกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี</p> <p>เรื่องที่ 2 ยอมรับฟังคำแนะนำตักเตือนของผู้อื่นได้เมื่อทำงานบกพร่องและผิดพลาด</p> <p>เรื่องที่ 3 รู้จักปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และบุคคลอื่นได้อย่างเหมาะสม</p>	<p>เช่นเดียวกับแนวทางพัฒนานักศึกษาด้านความรับผิดชอบและมีเพิ่มเติมดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ฝึกให้นักศึกษารู้จักการทักทาย ปราศรัย โดยครู-อาจารย์จะต้องทำเป็นตัวอย่างในการทักทายก่อน 2. จัดให้กิจกรรมการฝึกพูดพัฒนาบุคลิกภาพและจัดให้พูดหน้าเสาธงหรือการประกวด 3. ให้โอกาสแก่นักศึกษาในการแสดงความคิดเห็นเสนอแนะเหมือนในระบบคิวซีซี 4. ฝึกให้นักศึกษาแสดงความเคารพอ่อนน้อม ยิ้มแย้มแจ่มใส พูดจาดี 5. ให้นักศึกษามีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมต้อนรับกล่าวรายงานต่อผู้ใหญ่หรือผู้มีเกียรติที่มาเยี่ยมสถานศึกษา 6. ให้นักศึกษาเสนอผลงานของตนต่อที่ประชุมหรือห้องเรียนบ่อย ๆ ครั้ง 7. ฝึกให้ทำงานเป็นทีม เทคนิคการเป็นผู้นำ และการเป็นผู้ใต้บังคับบัญชาที่ดี การผลัดกันทำหน้าที่หัวหน้ากลุ่ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาทั้ง 5 ด้านและรายละเอียดในเรื่องที่สำคัญ	แนวทางพัฒนาการศึกษา
<p>4. ความผูกพัน</p> <p>เรื่องที่ 1 มีทัศนคติที่ดีต่องานและองค์การ</p> <p>เรื่องที่ 2 กระตือรือร้นที่จะให้ความร่วมมือและช่วยเหลืองาน</p> <p>เรื่องที่ 3 เสนอความคิดและเหตุผลที่เป็นประโยชน์ต่องาน</p>	<p>ชี้ให้เห็นให้นักศึกษาเห็นความสำคัญและประโยชน์ของความผูกพันที่มีต่อกันระหว่างบุคคลและองค์การ โดยครู-อาจารย์ ควรได้ดำเนินการดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ให้ความสนใจ ช่วยเหลือ แนะนำนักศึกษาที่มีปัญหาด้วยความเต็มใจและทันการณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจารย์ที่ปรึกษา งานทะเบียน งานแนะแนว งานปกครอง อาจารย์ผลศึกษา ซึ่งเป็นอาจารย์และหน่วยงานที่นักศึกษาสนิทชอบเป็นพิเศษ และต้องพบปะบ่อยครั้ง 2. จัดกิจกรรมที่จะแสดงให้เห็นความผูกพันของบุคคลกับองค์การนั้นจะก่อประโยชน์ให้เกิดขึ้นทั้ง 2 ฝ่าย โดยสนับสนุนให้มีการก่อตั้งสมาคมหรือชมรมศิษย์เก่า และการชุมนุมรุ่น เพื่อยกย่องนักศึกษาเก่าที่สร้างชื่อเสียงให้สถานศึกษา ศิษย์เก่ามอบทุนการศึกษา มอบเครื่องมือ เครื่องจักรให้สถานศึกษา การช่วยเหลือศิษย์เก่าที่ต้องการเปลี่ยนงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<p>คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาทั้ง 5 ด้านและรายละเอียดใน เรื่องที่สำคัญ</p>	<p>แนวทางพัฒนานักศึกษา</p>
<p>5. ด้านความมีวินัยในตนเอง</p> <p>เรื่องที่ 1 ไม่ทุจริตต่อหน้าที่เพื่อหาประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่น</p> <p>เรื่องที่ 2 ความตั้งใจในการทำงาน</p>	<p>หรือบุตร เข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาเดิม</p> <p>3. ให้ความสำคัญต่อศิษย์เก่า โดยเชิญศิษย์เก่ามาเป็นวิทยากรพิเศษหรือกรรมการที่ปรึกษาสถานศึกษาหรือกรรมการร่วมกิจกรรมของสถานศึกษาในบาง โอกาส</p> <p>4. ในการจัดกิจกรรมใด ๆ ของสถานศึกษา เฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมที่สำคัญ ๆ จะต้องให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้น เพื่อก่อให้เกิดความรู้สึกที่ได้มีส่วนร่วมในความ สำเร็จ ความภาคภูมิใจ ความผูกพันใกล้ชิดครู-อาจารย์ ผู้บริหารและสถานศึกษา</p> <p>5. การยกย่องชมเชย แม้เพียงกล่าวชมจนกระทั่งถึงการให้รางวัลเป็นการสร้างความผูกพันอย่างหนึ่ง</p> <p>1. กำหนดข้อตกลงต่าง ๆ ไว้ในคู่มือนักศึกษาและสร้างความเข้าใจให้ตรงกันว่า ข้อตกลงเหล่านี้มิใช่การบังคับจิตใจหรือเครื่องพันธนาการแต่เป็นแบบฝึกหัดที่จะฝึกให้เป็นคนที่สถานประกอบการหรือที่สังคมที่พัฒนา</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<p>คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาทั้ง 5 ด้านและรายละเอียดในเรื่องที่สำคัญ</p>	<p>แนวทางพัฒนานักศึกษา</p>
<p>อย่างจริงจังและต่อเนื่อง</p> <p>เรื่องที่ 3 ปฏิบัติตามระเบียบข้อ บังคับและคำสั่งอย่างเคร่งครัด</p> <p>เรื่องที่ 4 มีมานะบากบั่น</p> <p>เรื่องที่ 5 แต่งกายถูกต้องตามระเบียบ</p>	<p>แล้วยอมรับ หากไม่ปฏิบัติตามข้อตกลง ด้วยเจตนาหรือไม่เจตนาที่ตามสถานศึกษา มีบทลงโทษซึ่งการลงโทษนั้นเพื่อให้ได้คิด ยับยั้งซึ่งใจ เป็นการให้โอกาสในการ ปรับปรุงตนเอง แต่ในกรณีที่นักศึกษาก่อน ปัญหาที่รุนแรงมากจำเป็นจะต้องได้รับโทษ สูงสุดคือให้ออกไปจากสถานศึกษาหรือ เปลี่ยนไปศึกษาในสถานศึกษาแห่งใหม่ การลงโทษนักศึกษานั้นจะต้องประกาศให้นักศึกษาทราบทั่วกัน อันเป็นวิธีการที่จะ ประามมิให้บุคคลอื่นก่อเหตุขึ้นอีก แต่โดยปกติ จะไม่ระบุชื่อ</p> <p>2. มีการจัดทำสถิติผู้มีปัญหาเพื่อเปรียบเทียบว่าผู้ กระทำผิดลดลงมากเท่าไร และจะได้เห็น ผลของความก้าวหน้าในการพัฒนานักศึกษา</p> <p>3. ยกย่อง ส่งเสริมคนดีให้ปรากฏชัดเจน ตาม เกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดไว้</p> <p>4. ชี้นำให้เห็นโทษของการแต่งกายที่ไม่ถูกต้อง</p> <p>มีผลต่อความปลอดภัยในการทำงาน</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญัตินำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<p>คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาทั้ง 5 ด้านและรายละเอียดในเรื่องที่สำคัญ</p>	<p>แนวทางพัฒนานักศึกษา</p>
	<p>5. ให้วิทยากรพิเศษจากสถานประกอบการมาให้ความรู้ในเรื่องของประโยชน์และคุณค่าของ ความมีวินัยในตนเอง</p> <p>6. สอดแทรกในบทเรียนวิชาต่าง ๆ ให้นักศึกษา ได้ทราบถึงผลร้ายของคนที่ไม่สุจริตต่อหน้าที่ และในทำนองเดียวกันให้ทราบถึงผลดีของผู้ที่มีความสุจริตจะได้รับการยกย่องของสังคม เป็นต้น ซึ่งอาจนำข้อมูลข่าวสารมาจาก หนังสือพิมพ์ ข่าววิทยุ-โทรทัศน์ ฯลฯ</p> <p>7. สนับสนุนให้สมัครเป็นนักศึกษาวิชาทหาร โดยเรียนวิชาทหารให้ครบ 5 ปี</p> <p>8. ให้นักศึกษาได้ร่วม โครงการอาสาพัฒนา ช่วยชุมชนที่อยู่ห่างไกลความเจริญ เช่น ช่วยสร้างอาคารเรียนให้กับ ตชด. เป็นต้น</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา

1. ให้การสนับสนุน อำนวยความสะดวกแก่ครู-อาจารย์ และนักศึกษาในการจัดกิจกรรม เช่น การจัดทำเอกสารคู่มือ และให้ความสะดวกเกี่ยวกับเครื่องมือ อุปกรณ์ บุคลากรและระบบงาน สำหรับการตรวจการฝึกงานนั้นควรอำนวยความสะดวกในเรื่อง ยานพาหนะ ค่าเดินทาง เครื่องมือติดต่อสื่อสาร
2. เสริมแรง ให้ขวัญกำลังใจที่เหมาะสมแก่ครู-อาจารย์ที่ร่วมกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษา
3. ติดตามนิเทศงานอย่างจริงจังเป็นระบบ โดยมีแบบนิเทศภายในและประเมินผลการนิเทศภายในทุกสัปดาห์
4. มีการประเมินผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายไว้เพียงใด มีอุปสรรคอย่างไร
5. ให้ความร่วมมือกับสถานประกอบการ และ เข้ามชรมสถานประกอบการ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน
6. กำหนดแนวทางประเมินผลสัมฤทธิ์ในตัวนักศึกษา กิจกรรมที่นักศึกษาปฏิบัติ โดยประเมินจาก
 - 6.1 นักศึกษาปัจจุบัน โดยการสังเกตพฤติกรรม จัดทำสถิติเพื่อประเมินผลความก้าวหน้าในกิจกรรมต่าง ๆ สดับตรับฟังว่านักศึกษาเป็นที่นิยมยกย่องของชุมชนมากน้อยเพียงใด
 - 6.2 นักศึกษาที่จบไปแล้ว โดยติดต่อสอบถามติดตามผลการปฏิบัติงาน คำตอบแทน การใช้ความรู้ที่ได้เล่าเรียนในสถานศึกษา ความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน พฤติกรรมในการปฏิบัติงานว่าเป็นที่พึงพอใจของสถานประกอบการเพียงใด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. กำหนดมาตรการในการคัดเลือกคนเข้าศึกษาต่อ โดยพิจารณาอย่างจริงจังในเรื่องความถนัด ความสนใจ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัย

ผลจากการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ตลาดแรงงานต้องการ โดยแยกศึกษาเป็นระดับและเป็นประเภทวิชา เช่น ระดับ ปวส. ปวท. ประเภทวิชา วิชาชีพกรรม คหกรรม หรือเกษตรกรรม
2. ควรมีการวิจัยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่สถานประกอบการต้องการ โดยการเปรียบเทียบระหว่างสถานประกอบการในเขตกรุงเทพมหานคร และเขตภูมิภาค

เชิงอรรถ

¹ ไพศาล หวังพานิช, วิวิจิธ (สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร : 2532), หน้า 214.

² จำเนียร จวงตระกูล, ลักษณะของลูกจ้างที่นายจ้างต้องการ (กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2530), หน้า 58-61.

³ สุชาญ โกสิน, "สันติสุขในธุรกิจอุตสาหกรรม," ใน โครงการสร้างเสริมจัดการยุคใหม่ รุ่นที่ 2 (กรุงเทพมหานคร : คณะนิเทศศาสตร์และการบัญชี, 2528), หน้า 1-2.

⁴ สันธะวา ความดิษฐ์, "แนวทางการพัฒนาบัณฑิตศึกษาสาขานุษยศาสตร์." (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต, ภาควิชาอุดมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531), หน้า 104.

⁵ ปนัดดา โสมนวงศ์, บรรณาธิการ, **คุณลักษณะของบัณฑิตตามความคาดหวังของผู้ใช้และผู้สอน** (กรุงเทพมหานคร : หน่วยพัฒนาคณาจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525), หน้า 10.

⁶ Browne, C.G., **The Study of Leadership** (The Interstate Illinois : Printers and Publishers, Inc., 1958), p.58.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

⁷ วรณี รักธรรม, "การศึกษาเปรียบเทียบความวิตกกังวล ความต้องการ ผลสัมฤทธิ์และความรู้สึกรับผิดชอบของเด็กไทย เชื้อชาติไทยและเด็กไทยเชื้อชาติจีน," (ปริญาทิพนธ์ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2514), หน้า 4.

⁸ ชวาล แพ้วัดกุล และคณะ, **หลักสูตรอบรมพิเศษวิชาการวัดผลการศึกษาระยะสั้น** (สำนักทดสอบทางการศึกษา วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2514), หน้า 33.

⁹ สุชาญ โกสิน, **ประธานกรรมการบริษัทแมนเนจเม้นท์ คอนซัลแตนท์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด, 27 เมษายน 2535.**

¹⁰ ชาญวิทย์ สิงห์เสนี, **รายงานการสรุปผลการสัมมนาแนวนโยบายผลิตแรงงานอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกและภาคกลาง 14-17 มกราคม 2534** (กรุงเทพมหานคร : 2534), (อัครสำเนาะ) หน้า 7-8.

¹¹ Robert Lee Mclaughlin, "Identifying Leadership Competencies for Vocational Secondary School Youth in Trade and Industrial Programmes in Washington States ," **Dissertation Abstracts International Vol. 38 No.9 (May 1978), p. 5423 A.**

¹² สุชาญ โกสิน, **สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 15.**

¹³ **เรื่องเดียวกัน.**

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

¹⁴ วิรัช กทมมาศ, "โครงการเงินกู้/ ยืมจากธนาคารโลกเพื่อปรับปรุงการอาชีวศึกษา," *อาชีวศึกษา* 3, (ธันวาคม 2527), หน้า 49-60.

¹⁵ ประมวล เสนาฤทธิ, "เมื่อนายจ้างเปิดใจ : มีอะไรให้คิดบ้าง," ใน *คนอย่างไรที่นายจ้างต้องการ* (กรุงเทพมหานคร : บรรณการพิมพ์, 2530), หน้า 12-16.

¹⁶ จินตนา บุญงการ และสุธรรม จิตรานุเคราะห์, "สรุปผลการวิจัย : ลักษณะผู้ประกอบการอาชีพทางเรือ," *จุลสารกรมธุรกิจการค้า* ปีที่ 9, ฉบับที่ 33 (มิถุนายน 2532), หน้า 5-6.

¹⁷ Joseph Aronfreed, "Altruism, Empathy and the Condition of Positive Effect," in *Conduct and Conscience* (New York : Academic Press, 1970), pp. 2-8.

¹⁸ Earl William Cowan, *Assessing Employer - Employee, Satisfaction with Training at Canadian Valley Area* (Canada : Oklahoma University, 1984), pp.57-65.

¹⁹ A.T. Dubrin, *Human Relations : A Job Oriented Approach* (Virginia : Reston Publishing, 1981), p. 4.

²⁰ สุชาญ โกลิน, *เรื่องเดียวกัน*, หน้า 70.

²¹ จำเนียร จวงตระกูล, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 10.

²² สุขชาย โกสิน, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

²³ เมธี บิลันธนานนท์, "การบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา," (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิทักษ์อักษร, 2525), หน้า 134.

²⁴ เรื่องเดียวกัน, หน้า 137.

²⁵ สุขชาย โกสิน, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 85.

²⁶ ประมวล เสนาฤทธิ์, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 12-16.

²⁷ สมเกียรติ ชอบผล, "การพัฒนาอาชีวศึกษา : โอกาสและความเป็นไปได้ที่ควรคำนึง," การศึกษาเอกชน 1, 3 (มิถุนายน 2531) หน้า 15.

²⁸ สุขชาย โกสิน, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 90.

²⁹ พรนิมล เ็นังศรีทอง, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 247.

³⁰ สุขชาย โกสิน, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 101.

^{๓๑} สัมภาษณ์ จำเนียร จวงตระกูล, กรรมการและผู้จัดการทั่วไป หจก. บิกริม แอนด์โก กรุงเทพมหานคร, วันที่ 28 เมษายน 2535.

^{๓๒} เรื่องเดียวกัน .

^{๓๓} พันัส หันนาคินทร์, หลักการบริหารโรงเรียน (กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช, 2524), หน้า 120.

^{๓๔} Dale S. Beach, Personnel, The Management of People at Work (New York : Macmillan Publishing Co., Inc., 1980), pp. 485-486.

^{๓๕} สุชาฎ โกสิน, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 120.

^{๓๖} สมเกียรติ ชอบผล, สิ่งที่ได้อ้างมาแล้ว, หน้า 16,

^{๓๗} นนิต เข้มทอง, การศึกษากับการปฏิบัติงาน (กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์การพิมพ์, 2528), หน้า 67.

^{๓๘} Johnson Arnold Lee, "A Comparative Study of Selected Vocational Training Graduates with On-the-Job-Trainees : An Analysis of Employers Perceptions," **Dissertation Abstract International** Vol.43 No.07 (January 1983), p. 2330 A.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

³⁹ เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

⁴⁰ อภา ถนัดช่าง, "การแนะแนวอาชีพเพื่อแก้ปัญหาการว่างงาน." สารพัฒนา
หลักสูตร (มิถุนายน 2529), หน้า 25.

⁴¹ Bobby Raymond Hunter, "An Investigation of Skill Training
Preferences of Adults in the Moore-Norman Vocational Technical
School District," *Dissertation Abstracts International* Vol,46
No.8 (February 1986), pp. 7235-7236 A.

⁴² Arnold Cecil Plank, "A Comparative Analysis of the
Post-Secondary Experiences of Students Who Completed Vocational and
Regular High School Programs," *Dissertation Abstracts International*
Vol,36 No.1 (July 1975), p. 259 A.

⁴³ ระวีวรรณ ชินะตระกูล, ความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษา
(กรุงเทพมหานคร : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2535),
หน้า 78.

⁴⁴ เรื่องเดียวกัน, หน้า 86.

⁴⁵โกศล เพ็ชรสุวรรณ, "ความต้องการกำลังคนของไทยในทศวรรษหน้า," การแนะแนวกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (กรุงเทพมหานคร : สมาคมนแนะแนวแห่งประเทศไทย, 2534), หน้า 35.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

กรมอาชีวศึกษา. **ข่าวตลาดแรงงานอาชีวศึกษา.** กรุงเทพมหานคร : งานวิเคราะห์และ
ประสานงานตลาดแรงงาน, เมษายน 2530.

กรมอาชีวศึกษา. กองแผนงาน. **รายงานกรมอาชีวศึกษา 2522 - 2525.** กรุงเทพฯ
มหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2525.

กรมอาชีวศึกษา. **กฤษฎีกากระทรวงอาชีวศึกษา.** กรุงเทพมหานคร : กรมอาชีวศึกษา, 2523

กรมอาชีวศึกษา. **ภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ' 34.** กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2535.

กรมอาชีวศึกษา. **"ภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ' 31."** ใน *คุรุปริทัศน์*. ปีที่ 13,
(กันยายน 2531), หน้า 66.

กรมอาชีวศึกษา. **46 ปีทองของคุรุสภา.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2530.

เกษม สุวรรณกุล. **คำกล่าวเปิดสัมมนาเรื่องคุณลักษณะของบัณฑิตตามความคาดหวังของผู้ใช้
และผู้สอน, วันที่ 21 กันยายน 2525 ณ ศูนย์สารนิเทศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
(อัดสำเนา).**

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. **แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 1 พ.ศ.**

2504-2509. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์อักษรบัณฑิต, 2504.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. **แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ.**

2510 - 2514. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์อักษรบัณฑิต, 2510.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. **แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ.**

2515 - 2519. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์อักษรบัณฑิต, 2515.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. **แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 4 พ.ศ.**

2520 - 2524. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์พัฒนศึกษา, 2520.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. **แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 5 พ.ศ.**

2525 - 2529. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์พัฒนศึกษา, 2525.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. **แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 พ.ศ.**

2530 - 2534. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์พัฒนศึกษา, 2530.

จำเนียร จวงตระกูล. **ลักษณะของลูกจ้างที่นายจ้างต้องการ.** กรุงเทพมหานคร : โอเดียน
สโตร์, 2530.

จิระ หงส์ลดารมภ์. "การศึกษา : ยุทธวิธีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อการพัฒนาประเทศ."

วารสารการศึกษาแห่งชาติ ฉบับพิเศษ 1,2 (ตุลาคม 2531 - มกราคม 2532),
หน้า 118.

จินตนา บุญบงการและสุธรรม จิตรานุเคราะห์. "สรุปผลการวิจัย : ลักษณะผู้ประกอบการอาชีพทางเรือ." *จุฬาลงกรณ์ธุรกิจปริทัศน์*. ปีที่ 9, ฉบับที่ 33 (มิถุนายน 2532), หน้า 5-6.

ชวาล แพ้วัดกุลและคณะ. *หลักสูตรอบรมรมนิเทศวิชาการวัดผลการศึกษาระยะสั้น*. สำนักงานทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร : ศึกษาสัมพันธ์. 2514. (อัดสำเนา)

ชาญวิทย์ สิงห์เสณี. "รายงานการสรุปผลการสัมมนาแนวนโยบายการผลิตแรงงานอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกและภาคกลาง 14-17 มกราคม 2534." กรุงเทพมหานคร : กรมอาชีวศึกษา, 2535.

ธรรมรส โชติบุญชู. *มนุษย์สัมพันธ์*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิมพ์เนค, 2519.

เน็ญจมาศ เล็กอุทัย. "แบบจำลองมหภาคสำหรับตลาดแรงงานในประเทศไทย." *วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ*, ภาควิชาเศรษฐศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

บุศรินทร์ ปัทมาคม. "แนวนโยบายอาชีวศึกษากับภาวะการณ์ของประเทศไทย." *ศูนย์ศึกษา*. ปีที่ 20, ฉบับที่ 34 (กรกฎาคม - กันยายน, 2527), หน้า 34.

ปนัดดา โสมวงศ์ บรรณาธิการ. *คุณลักษณะของบัณฑิตตามความคาดหวังของผู้ใช้และผู้สอน*. กรุงเทพมหานคร : หน่วยพัฒนาคณาจารย์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประมวล เสนาฤทธิ์. "เมื่อนายจ้างเปิดใจ : มีอะไรให้คิดบ้าง" ใน คนอย่างไรที่นายจ้าง

ต้องการ. กรุงเทพฯ : บรรณการพิมพ์, 2530

ไพศาล หวังพานิช. วิธีวิจัย . สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532

พนิต เข้มทอง. การศึกษากับการมีงานทำ. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์การพิมพ์, 2528.

พนัส หันนาคินทร์. หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2524.

พรพิมล เฟื่องศรีทอง. "การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูกับนักวิทยาศาสตร์."

ปริญญาณิพันธ์ (กศ.ม.) วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2515.

ภิญโญ สาธร. การบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ศ.ส. ไทรพิมพ์, 2526.

มัลลิกา บุนนาคและคณะ. รายงานการวิจัยเรื่องทัศนคติของวงการธุรกิจที่มีต่อสถาบัน

การศึกษาด้านธุรกิจ. กรุงเทพฯ : คณะพาณิชย์ศาสตร์และการบัญชี

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519.

เมธี บิลันธนานนท์. การบริหารอาชีพและเทคนิคศึกษา. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยี

พระจอมเกล้าฯ ลาดกระบัง. เอกสารอัดสำเนา

ยุพา อานันท์สิทธิ์. "การศึกษาผลการสอนแบบสืบสวนสอบสวนในวิชาวิทยาศาสตร์ที่มีผล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การต่อความคิดแบบสอบสวน ความถนัดทางการเรียนและความรู้สึกรับพิชชอบ."
 ปรินญาณินทร์ (กศ.ม.) วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2515.

เยาวนุช แสงยนต์. "ปัจจัยที่มีผลต่อการมีงานทำในทัศนะของนายจ้างและผู้หางานทำ :
 ศึกษาเฉพาะกรณีผู้จบการฝึกเตรียมเข้าทำงานจากสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน
 กรมแรงงาน." ปรินญาณินทร์ (สศ.ม.) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2525.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. กรุงเทพมหานคร : อักษร
 เจริญทัศน์, 2525.

ระวีวรรณ ชินะตระกูล. ความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษา. กรุงเทพ
 มหานคร : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าฯ ลาดกระบัง, 2535.

วิรัช กุมุทมาศ. "โครงการเงินกู้/ยืมจากธนาคารโลกเพื่อปรับปรุงการอาชีวศึกษา."
 อาชีวศึกษา. (ธันวาคม 2527), หน้า 49-60.

วรรณิ์ รักธรรม. "การศึกษาเปรียบเทียบความวิตกกังวลความต้องการผลสัมฤทธิ์และความ
 รู้สึกรับพิชชอบของเด็กไทยเชื้อชาติไทยและเด็กไทยเชื้อชาติจีน." ปรินญาณินทร์
 (กศ.ม.) วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2515.

แสวง ปิ่นมณี. "การทบทวนแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520." วารสารการศึกษา
 แห่งชาติ. ฉบับพิเศษ ปีที่ 1, ฉบับที่ 2 (ตุลาคม 2531-มกราคม 2532), หน้า 47.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลีปนนท์ เกตุทัต. "แนวคิดในการสร้างบัณฑิต." ใน การพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา.
กรุงเทพมหานคร : หน่วยพัฒนาคณาจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

เสรี พงศ์พิศ. "คุณสมบัติของบัณฑิตที่พึงปรารถนา." ใน การพัฒนาการเรียนการสอนระดับ
อุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

สมนึก สิงหนาทย์. การบรรยายวิชาการธุรกิจโรงแรม (บางส่วน). เล่มที่หนึ่ง ภาคที่หนึ่ง
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย, 2521.

สมเกียรติ ชอบผล. "การพัฒนาอาชีวศึกษาเอกชน : โอกาสและความเป็นไปได้ที่ควรคำนึง."
การศึกษาเอกชน. ปีที่ 3, ฉบับที่ 1, (มิถุนายน 2531), หน้า 15.

สุชาญ โกสิน. "สันติสุข ในธุรกิจอุตสาหกรรม." โครงการสร้างเสริมจัดการยุคใหม่
รุ่นที่ 2. กรุงเทพมหานคร : คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี, 2528.

เสถียร เหลืองอร่าม. หลักมนุษยสัมพันธ์ต่อการบริหารในองค์การ. กรุงเทพมหานคร :
แพรววิทยา, 2519.

สงบ แสงมณี. "บัญญัติสิบประการของมนุษยสัมพันธ์." วารสารคณะศึกษาศาสตร์.
มคอ.บางแสน. (กันยายน 2521), หน้า 90.

สุพาดา อินทรานุกูล. "การศึกษาความต้องการด้านกำลังคนของอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ใน
ประเทศไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, ภาควิชาพาณิชยศาสตร์, บัณฑิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

สินธรา ความดิษฐ์. "แนวทางการพัฒนาบัณฑิตศึกษา สาขามนุษยศาสตร์." วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบริหารศึกษาดุษฎีบัณฑิต, ภาควิชาอุดมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2531.

สมศักดิ์ สุร่ายคิมพันธ์. "การบริหารงานวิชาการตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
พุทธศักราช 2527 ประเภทช่างอุตสาหกรรมของวิทยาลัยเทคนิคในเขตการศึกษา
12." วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน,
2530.

สวัสดิ์ สุวรรณอักษร. วารสารแนว. ปีที่ 23, ฉบับที่ 120 (ธันวาคม 31 - มกราคม
32), หน้า 40.

สัมภาษณ์ จำเียร จวงตระกูล. กรรมการและผู้จัดการทั่วไป หจก. บิกريمแอนด์โก,
28 เมษายน 2535.

สัมภาษณ์ สุขชาญ โกสิน. ประธานกรรมการบริษัท M.C.I. จำกัด, 27 เมษายน 2535.

สัมภาษณ์ บุญชู มุลนิใจ. ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ, 7 มกราคม 2536.

อรุณ รักธรรม. **หลักมนุษยสัมพันธ์กับการบริหาร.** กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนา
พานิช, 2517.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาภา ถนัดช่าง. "การแนะแนวอาชีพเพื่อแก้ปัญหาการว่างงาน." สารพัฒนาหลักสูตร.

(มิถุนายน 2529) หน้า 25.

Arnold Lee Johnson. "A Comparative Study of Selected Vocational Training Graduates with On-the-Job-Trainees : An Analysis of Employers Perceptions." *Dissertation Abstract International*. Vol, 43 No.07 (January 1983) p. 2330 A

Aronfreed, Joseph. "Altruism, Empathy and the Condition of Positive Affect." *Conduct and Conscience*. New York : Academic Press, 1970.

Ausubel, David P. *Ego Development and the Personality*. New York : Grune and Stratton, Inc., 1965.

Browne, C. G. *The Study of Leadership*. The Interstate Illinois : Printers and Publishers, Inc., 1958.

Bobby, Raymond Hunter. "An Investigation of Skill Training Preferences of Adults in Moore-Norman Vocational Technical School District." *Dissertation Abstracts International*. Vol.46 No.8 (February 1986)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Cowan, Earl William. *Assessing Employer - Employee Satisfaction with Training at Canadian Valley Area*. Canada : Oklahoma University, 1984.

Dubrin, A. T. *Human Relations : A Job oriented approach*. Virginia Reston Publishing, 1981.

Dale S. Beach. *Personel : The Management of People at Work*.

New York : Macmilian Publishing Co., Inc., 1980.

Dictionary of Education. New York : Mc Graw-Hill Press, 1959.

Good, Carter V. *Dictionary of Education*. 3 rd. ed. New York :

Mc Graw-Hill Book Company, 1973.

Lembo, John M. "Altruistic Attitudes Among Catholic Lay and Peligings Female College Students." *Journal of Educational Research*. 37 (February 1967)

Macaulay, J., and Berkowitz, L. *Altruism and Helping Behavior*.

New York : Academic Press, 1970

Mclaughlin, Robert Lee. "Identifying Leadership Competencies for Vocational Secondary School Youth in Trade and Industrial Programmes in Washington States."

Dissertation Abstracts International. Vol.38 No.9

(May 1978) : p. 5423 A

Rosenhan, David. "Preaching and Practicing : Effect of Channel Channed Discrepancy on Norm Internalization." Child Development. No. 5, (1970)

Smith, Henry Clay. Personality Development. New York : Mc Graw-Hill Books Company, 1968.

Sheviakov, G. V. and R. Fritz. Discipline for Today's Children and Youth. Washington, D. C. : National Education Association, 1955.

Vincent, Elizabeth Lee. Human Psychological Development. New York : The Ronal Press Company, 1961.

William, G. Scott. Human Relations in Management : A Behavioral Science Approach. Illinois : Richard D. Irwin Inc., 1962.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ระดับ ปวส.

ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมตามความต้องการของตลาดแรงงาน

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามมี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานที่ไปของสถานประกอบการ

ตอนที่ 2 คุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่าง
อุตสาหกรรมที่ตลาดแรงงานต้องการ

2. ผู้ตอบแบบสอบถามนี้ ได้แก่ เจ้าของสถานประกอบการ ผู้จัดการฝ่ายบุคคลและ/
หรือหัวหน้าคนงาน (ผู้จัดการฝ่ายผลิต)

3. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม หมายถึง ช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างประกอบ
ผลิตภัณฑ์ ช่างเทคนิคการผลิต ช่างเทคนิคโลหะ ช่างเทคนิคอุตสาหกรรม ช่างไฟฟ้ากำลัง ช่าง
อิเล็กทรอนิกส์ ช่างก่อสร้าง ช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า เทคนิควิศวกรรมโยธา เทคนิควิศวกรรม
อิเล็กทรอนิกส์ เทคนิคเขียนแบบ วิศวกรรมเครื่องกล

ตอนที่ 1

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย / ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของ
สถานประกอบการ

1. สถานะของผู้ตอบแบบสอบถาม

เจ้าของกิจการ

ผู้จัดการฝ่ายบุคคลฯ / ผู้อำนวยการฝ่ายทรัพยากรมนุษย์

หัวหน้าผู้ควบคุมคนงาน (ผู้จัดการฝ่ายผลิต)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. สถานประกอบการของท่านมีจำนวนพนักงาน/คนงาน รวมทั้งสิ้น.....

- 1.. น้อยกว่า 100 คน
2. ระหว่าง 100-300 คน
3. มากกว่า 300 คนขึ้นไป

3. สถานประกอบการของท่านมีพนักงาน/ คนงาน ที่สำเร็จอาชีวศึกษาระดับ ปวส.

ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมจำนวน.....

1. น้อยกว่า 25 คน
2. ระหว่าง 26-50 คน
3. ระหว่าง 51-75 คน
4. ระหว่าง 76-100 คน
5. มากกว่า 100 คน ขึ้นไป

ตอนที่ 2

คำชี้แจง ข้อคำถามในตอนที่ 2 มีทั้งหมด 60 ข้อ โปรดใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องว่าง
หลังข้อความที่ตรงกับความต้องการของท่านมากที่สุดที่ท่านต้องการให้ผู้สำเร็จ
อาชีวศึกษามีคุณลักษณะในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

คุณลักษณะที่ต้องการ				
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ต้องการ
<u>ด้านวิชาชีพ</u> (ความรู้และทักษะ)				
1. ความปลอดภัยในโรงงาน				
2. การประมาณการ				

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณลักษณะที่ต้องการ	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ต้องการ
3. การควบคุมการผลิต 4. การประเมินผลงาน 5. การจัดระบบงาน (การเรียนรู้และการจัดระบบงาน) 6. การวิเคราะห์ข้อมูล 7. การเลือกสรรเครื่องมือเครื่องจักร 8. การพัฒนาเครื่องมือเครื่องจักร 9. การบำรุงรักษาเครื่องมือเครื่องจักร 10. การออกแบบผลิตภัณฑ์ 11. การอ่านแบบและปฏิบัติตามแบบ 12. การเลือกใช้วัสดุ 13. การควบคุมเครื่องจักรระบบอิเล็กทรอนิกส์ 14. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ 15. ภาษาอังกฤษเทคนิคเพื่อการอ่านคู่มือ 16. ภาษาอังกฤษเพื่อการสนทนา 17. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....				
<u>ด้านความรับผิดชอบ</u>				
18. มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน				
19. ตั้งใจทำงานในหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา				
20. กล้าตัดสินใจในเรื่องที่ตนเองรับผิดชอบ				

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณลักษณะที่ต้องการ	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ต้องการ
21. ดูแล รักษาเครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์ ที่อยู่ในความรับผิดชอบเป็นอย่างดี 22. ใช้อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรด้วยความระมัดระวัง 23. ใช้อุปกรณ์อย่างประหยัด 24. รักษาชื่อเสียงและความลับของสถานประกอบการ 25. มีการติดตามและสนใจงานที่ได้รับมอบหมาย 26. ไม่ละทิ้งหน้าที่ 27. ระมัดระวังอันตรายที่จะทำความเสียหายให้แก่ สถานประกอบการ 28. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....				
<u>ด้านมนุษยสัมพันธ์</u>				
29. ปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และบุคคลอื่นได้อย่างเหมาะสม				
30. ให้ความร่วมมือและเต็มใจทำงานกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี				
31. ให้ความสำคัญ ตักเตือนผู้ร่วมงานได้อย่างเหมาะสม กับสภาพการณ์				
32. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างเต็มใจ				
33. ยอมรับฟังคำแนะนำ ตักเตือนของผู้อื่นได้เมื่อ ทำงานบกพร่องหรือผิดพลาด				

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ทำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณลักษณะที่ต้องการ	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ต้อง การ
34. ให้เกียรติแก่ผู้ร่วมงาน				
35. สามารถทำความคุ้นเคยกับบุคคลอื่นได้ดี				
36. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ทุกโอกาส				
37. มีลักษณะท่าทางการวางตัวอย่างเหมาะสม				
38. ยอมรับและเข้าใจนิสัยของผู้ร่วมงาน				
39. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....				
<u>ด้านความผูกพัน</u>				
40. ยินดีทำงานพิเศษและงานล่วงเวลาเมื่อจำเป็น				
41. มีทัศนคติที่ดีต่องานและองค์การ				
42. เสนอความคิดและเหตุผลที่เป็นประโยชน์ต่องาน				
43. กระตือรือร้นที่จะให้ความร่วมมือและช่วยเหลืองาน				
44. มีความสามารถควบคุมงานแทนผู้อื่นได้				
45. สามารถให้คำปรึกษาแก่ผู้ร่วมงานเมื่อมีปัญหา				
46. สามารถชักจูงกระตุ้นเตือนให้ผู้ร่วมงานร่วมมือกัน				
ทำงานจนสำเร็จตามวัตถุประสงค์				
47. รู้จักเสียสละส่วนตนเพื่อสถานประกอบการ				
48. ให้ความร่วมมือกับสถานประกอบการใน				
การปฏิบัติงานเป็นอย่างดี				
49. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....				

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณลักษณะที่ต้องการ	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ต้องการ
<p><u>ด้านความมีวินัยในตนเอง</u></p> <p>50. มีความมานะบากบั่นและอดทนในการปฏิบัติงาน</p> <p>51. มีความตั้งใจในการทำงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง</p> <p>52. ไม่ทุจริตต่อหน้าที่เพื่อหาประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่น</p> <p>53. รักษาเวลาและให้ความสำคัญของเวลาในการปฏิบัติงาน</p> <p>54. ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ และคำสั่งอย่างเคร่งครัด</p> <p>55. เอาใจใส่ในความปลอดภัยในสถานประกอบการ</p> <p>56. รู้จักรักษาสุขอนามัยและความสะอาดในสถานประกอบการ</p> <p>57. แต่งกายถูกต้องตามระเบียบของสถานประกอบการ</p> <p>58. ทำงานได้ดีโดยไม่ต้องมีผู้ควบคุม</p> <p>59. มีความสุขุมและควบคุมตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี</p> <p>60. อื่น ๆ (โปรดระบุ)</p>				

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ข

ตารางที่ 1

ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยความต้องการคุณลักษณะด้านความรู้
และทักษะวิชาชีพในเรื่องการประมาณการ จำแนกตามขนาดของ
สถานประกอบการ โดยวิธีของ Scheffe'

สถานประกอบการ	\bar{X} ของความต้องการคุณลักษณะฯ ของสถานประกอบการ		
	เล็ก	กลาง	ใหญ่
	2.19	1.88	2.09
ขนาดเล็ก	-	0.31*	0.10
ขนาดกลาง	-	-	-0.21
ขนาดใหญ่	-	-	-

* $P < .05$

ตารางที่ 2

ผลการทดสอบความแตกต่าง เป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยความต้องการคุณลักษณะด้านความรู้และทักษะวิชาชีพในเรื่องการเลือกสรรเครื่องมือเครื่องจักร จำแนกตามขนาดของสถานประกอบการ โดยวิธีของ Scheffe'

สถานประกอบการ	\bar{X} ของความต้องการคุณลักษณะ ^a ของสถานประกอบการ		
	เล็ก	กลาง	ใหญ่
	2.52	2.00	2.29
ขนาดเล็ก	-	0.52 [*]	0.23
ขนาดกลาง	-	-	0.29
ขนาดใหญ่	-	-	-

^{*} $p < .05$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3

ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยความต้องการคุณลักษณะด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ ในเรื่องการออกแบบผลิตภัณฑ์ จำแนกตามขนาดของสถานประกอบการ โดยวิธีของ Scheffe'

สถานประกอบการ	\bar{X} ของความต้องการคุณลักษณะฯ ของสถานประกอบการ		
	เล็ก	กลาง	ใหญ่
	1.45	1.46	2.06
ขนาดเล็ก	-	-0.01	-0.61 [*]
ขนาดกลาง	-	-	-0.60 [*]
ขนาดใหญ่	-	-	-

* $P < .05$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4

ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยความต้องการคุณลักษณะด้าน
ความรับผิดชอบ ในเรื่องการติดตามและสนใจงานที่ได้รับมอบหมาย
จำแนกตามขนาดของสถานประกอบการ โดยวิธี Scheffe'

สถานประกอบการ	\bar{X} ของความต้องการคุณลักษณะฯ ของสถานประกอบการ		
	เล็ก	กลาง	ใหญ่
	2.90	2.81	2.71
ขนาดเล็ก	-	0.09	0.19 [*]
ขนาดกลาง	-	-	0.10
ขนาดใหญ่	-	-	-

* $p < .05$

ตารางที่ 5

ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยความต้องการคุณลักษณะด้านความรับผิดชอบ
ในเรื่องการยอมรับฟังคำแนะนำตักเตือนผู้อื่นได้เมื่อทำงานบกพร่องหรือผิดพลาด
จำแนกตามขนาดของสถานประกอบการ โดยวิธีของ Scheffe'

สถานประกอบการ	\bar{X} ของความต้องการคุณลักษณะฯ ของสถานประกอบการ		
	เล็ก	กลาง	ใหญ่
	2.88	2.71	2.76
ขนาดเล็ก	-	-0.17*	0.12
ขนาดกลาง	-	-	-0.05
ขนาดใหญ่	-	-	-

* $P < .05$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6

ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยความต้องการคุณลักษณะด้านความผูกพัน
ในเรื่องการให้ความร่วมมือกับสถานประกอบการในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี
จำแนกตามขนาดของสถานประกอบการ โดยวิธีของ Scheffe'

สถานประกอบการ	\bar{X} ของความต้องการคุณลักษณะฯ ของสถานประกอบการ		
	เล็ก	กลาง	ใหญ่
	2.87	2.69	2.65
ขนาดเล็ก	-	0.18 [*]	0.22 [*]
ขนาดกลาง	-	-	0.04
ขนาดใหญ่	-	-	-

* $p < .05$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 7

ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยความต้องการคุณลักษณะด้านความมีวินัย
ในตนเอง ในเรื่องมีความสุขและควบคุมตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี
จำแนกตามขนาดของสถานประกอบการ โดยวิธีของ Scheffe¹

สถานประกอบการ	\bar{X} ของความต้องการคุณลักษณะฯ ของสถานประกอบการ		
	เล็ก	กลาง	ใหญ่
	2.81	2.58	2.62
ขนาดเล็ก	-	0.23 [*]	0.19
ขนาดกลาง	-	-	-0.04
ขนาดใหญ่	-	-	-

* $P < .05$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ค

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้ให้สัมภาษณ์

ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้ให้สัมภาษณ์ในเรื่อง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จ
อาชีวศึกษาระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ที่ตลาดแรงงานต้องการ

1. นายสุชาญ โกสิน

- ประธานกรรมการ บริษัทแมนเนจเมนท์ คอนซัลแตนท์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด กทม.
- อดีตนายกลสมาคม การจัดการงานบุคคลแห่งประเทศไทย
- อดีตนายกลสมาคม การบริหารงานบุคคลสมุทรปราการ

2. นายจำเนียร จวงตระกูล

- กรรมการและผู้จัดการทั่วไป หจก. บิกริมแอนด์โก กทม.
- อดีตนายกลสมาคม การจัดการงานบุคคลแห่งประเทศไทย

3. นายถวัลย์ ชมประสพ

- ผู้จัดการฝ่ายบุคคล บริษัทไทยฮีโนอุตสาหกรรม จำกัด
- อดีตนายกลสมาคม การบริหารงานบุคคลสมุทรปราการ

4. นายเสนีย์ แดงวัง

- อดีตผู้จัดการฝ่ายบุคคลและธุรการ บริษัทเมโทรแมชินเนอรี จำกัด กทม.

5. นายสมชาติ สงวนสุข

- ผู้จัดการทั่วไปและฝ่ายบุคคล บริษัท เอ.พี. เนชั่นแนล อิเล็กทริก จำกัด ฉะเชิงเทรา

6. นายบุญชู มุลนิใจ

- ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำสั่ง คณะกรรมาธิการอุดมศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่ 76 /2534

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการนิจารณาหัวข้อ
และโครงการวิทยานิพนธ์ของนายังกร หาริรักษ์

เพื่อให้การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ของ นายังกร หาริรักษ์ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
และมีประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้ง ให้มีคณะกรรมการเพื่อควบคุมและนิจารณาหัวข้อและโครงการวิทยานิพนธ์
ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์	
ดร. เวียงฤทธิ์ ชื่นตา	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
อาจารย์ไพรัตน์ นึกน้อย	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม
ดร. ประมวล เสนาฤทธิ	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม
2. คณะกรรมการนิจารณาหัวข้อและโครงการวิทยานิพนธ์	
ดร. เวียงฤทธิ์ ชื่นตา	ประธานกรรมการ
อาจารย์ไพรัตน์ นึกน้อย	กรรมการ
ดร. ประมวล เสนาฤทธิ	กรรมการ
อาจารย์อัจฉรา สีนสิริสกุล ไซย	กรรมการ
ดร. รวีวรรณ จินะตระกูล	กรรมการ

สั่งให้ ตั้งแต่วันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๓๔

สั่ง ณ วันที่ 21 มิถุนายน พ.ศ. 2534

ดร. ชูเกียรติ
คณบดี
คณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทบ 1507.3/ว. 62

บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถนนเลทองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

วิ กันยายน 2534

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน นายอาหาร จันทวิมล

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยในการตรวจแบบสอบถามให้กับบัณฑิตวิทยาลัยได้

จึงเรียนมา เพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนิสิตศึกษา ชื่อ นายมังกร หริวิรักษ์ ซึ่งจะกำาวิทยานิพนธ์เรื่อง "คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมที่ตลาดแรงงานต้องการ"

บัณฑิตวิทยาลัย เห็นว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบพระคุณ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

นายเมธี ปิลาสนานนท์
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
รักษาราชการแทนคณบดี

ภาพนี้รังัดำา

โทร. 3269982-4 ต่อ 20

วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ

๓๓๖ ถ.สุขุมวิท ต.บางปูใหม่

อ.เมือง สมุทรปราการ ๑๐๒๕๐

๑๕ กันยายน ๒๕๖๔

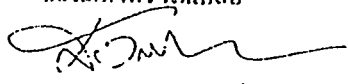
เรื่อง ขอกวามอนุเคราะห์ให้การจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายกษมาภรณ์การบริหารงานบุคคลสมุทรปราการ (คุณบำรุง นุสิกุล)

ด้วยกระผม เป็นนักศึกษาระดับปริญญาโท ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง สาขาบริหารอาชีวศึกษา กำลังจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลกระทบอันพึงประสงค์ของความสำเร็จอาชีวศึกษา ระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม เหลลาคณะวิศวกรรม มีความจำเป็นต้องสำรวจความคิดเห็นจากบุคลากรที่เข้าแก้ออก เลือกรุ่นผล เขาทำงาน จากสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ วิจัย และอภิปรายผล ทางหลักการขึงการจัดทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งคาดว่าจะ เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา ผลิตรายการทางงานช่าง เทคนิค และต่อสถานประกอบการที่โครงการแรงงาน เป็นอย่างมาก

ในฐานะที่สถานการบริหารงานบุคคลสมุทรปราการ มีสมาชิกซึ่งเป็นเจ้าของกิจการ หรือผู้ทำหน้าที่รับผิดชอบ เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในสถานประกอบการอยู่ เป็นจำนวนมาก จึงใคร่ขอกวามอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดแจ้งให้สมาชิกของสมาคม ฯ ที่กระผมได้ส่งแบบสอบถามไปขอ ได้กรุณาในข้อมูล และตอบกลับ ความวันและสถานที่ระบุไว้ใน เอกสารแนบส่งสามถวญ

จึง เรียมมา เพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จัก เป็นพระคุณอย่างยิ่ง

ขอแสดงความกึ่งถือ

(นายจักร รัตนะ)

ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ

ฝ่ายกิจการนักศึกษา
โทร. ๒๑๓-๕๑๖๖

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพฯ

1 ตุลาคม 2534

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

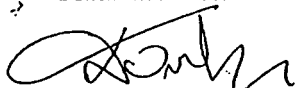
เรียน ผู้จัดการฝ่ายบุคคล/ผู้อำนวยการฝ่ายทรัพยากรมนุษย์หรือผู้จัดการฝ่ายผลิตบริษัท
ซี เค ชูส์ จำกัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม 1 ชุด

กระผม นายมังกร หริวิรักษ์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ และผู้ประสานงาน
จัดตั้งวิทยาลัยการอาชีวศึกษาจังหวัดนนทบุรี กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโท
สาขาบริหารอาชีวศึกษา ได้รับอนุญาตให้จัดทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา
ระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมที่ตลาดแรงงานต้องการ : ศึกษากรณีเฉพาะจังหวัดสมุทรปราการ"
ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นอกจากจะเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาแล้ว ผลจากการวิจัยยังเป็นข้อมูลบางส่วน
สำหรับปรับปรุง และพัฒนากระบวนการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะส่งผลดีให้เกิดแก่นัก
นักศึกษาอีกด้วย ดังนั้นก็เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องมากที่สุด จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดกรุณาตอบ
แบบสอบถามและส่งกลับภายในวันที่ 31 ตุลาคม 2534 สำหรับข้อมูลจากความคิดเห็นของท่านจะเป็นประโยชน์
ต่อการวิจัยครั้งนี้ แต่จะไม่มีผลกระทบต่อตัวท่าน ตลอดจนงานในหน้าที่อย่างใด เมื่องานวิจัยครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์
แล้ว กระผมจะส่งผลสรุปของการวิจัยมายังหน่วยงานของท่านเพื่อทราบโดยเร็วที่สุด

กระผมหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายมังกร หริวิรักษ์)

โทร. 3239917

สมาคมการบริหารงานบุคคล สมุทรปราการ
PERSONNEL ADMINISTRATION ASSOCIATION OF SAMUTHPRAKARN
1684/302 หมู่ 2 ตลาดศุภกิจ ตำบลท่าโรงเหนือ อำเภอเมือง
สมุทรปราการ 10270 โทร. 3842422

1 ตุลาคม 2534

เรื่อง ขอความร่วมมือมอบแบบสอบถาม

เรียน ท่านสมาชิกสมาคมบริหารงานบุคคลสมุทรปราการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม 1 ชุด

ด้วยอาจารย์มังกร ทรัพย์ จากวิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ กรมอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นสมาชิกสมาคมฯ และปัจจุบันเป็นที่ปรึกษาของสมาคมฯ กำลังดำเนินการวิจัยในหัวข้อ "คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ในระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ที่ตลาดแรงงานท้องถิ่น ศึกษากรณีเฉพาะจังหวัดสมุทรปราการ" ได้ขอความร่วมมือจากสมาชิกร่วมในการที่จะขอความอนุเคราะห์จากสมาชิกมอบแบบสอบถาม ดังแนบมาพร้อมนี้แล้ว

ผมเห็นว่า หัวข้อการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อสถานประกอบการ ในการที่สถานศึกษา ซึ่งทำหน้าที่ผลิตกำลังคนจะได้นำผลสรุปไปเป็นแนวทางในการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพของนักศึกษา ให้ตรงตามที่ตลาดแรงงานต้องการ จึงขอความกรุณาท่านสมาชิกได้โปรดให้ความร่วมมือในการกรอกแบบสอบถาม และส่งกลับภายในวันที่ 19 ตุลาคม 2534 หลังจากนั้นสมาคมจะได้นำผลสรุปจากวิจัยครั้งนี้มาเผยแพร่ทางวารสาร ช่างแพส ต่อไป จึงขอขอบคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายมังกร มุสิกุล)

นายกสมาคม

ประกาศนิตติวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม ภาควิชาศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา ที่ได้รับอนุมัติให้ค่าเนิมนการ ดังนี้

ได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2534

1. นายมังกร ตรีรักษ์ วิทยานิพนธ์เรื่อง " คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ระดับ บวศ. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมที่ตลาดแรงงานต้องการ ศึกษาเฉพาะกรณีสถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการ " โดยมี คร. เรืองฤทธิ์ ชื่นตา เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ อ. ไพรัตน์ พักน้อย และคร. ประมวล เสนาฤทธิ์ เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระบบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ 12 ธันวาคม 2534

(นายศุภชัย รัตโนภาส)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

ชื่อผู้เขียน	นายมังกร หิริรักษ์
วันเดือนปีเกิด	วันที่ 17 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2494
สถานที่เกิด	จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี	Bachelor of Science in Electrical Engineering Adamson University Manila Philippines เมื่อ พ.ศ. 2515 และ ระดับปริญญาตรีครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สาขาวิศวกรรมไฟฟ้าสื่อสาร สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เมื่อ พ.ศ. 2520
ผลงานทางวิชาการที่ได้ตีพิมพ์	เรื่องสู่โลกอิเล็กทรอนิกส์
รางวัลที่เคยได้รับ	ครูตัวอย่างของครูสภา กระทรวงศึกษาธิการ ครูดีเด่นของกรมอาชีวศึกษา ครูดีเด่นของวิทยาลัยช่างกลปทุมวัน
ประสบการณ์การทำงาน	วิศวกรบริษัทอิริคสัน เทลเลโฟน จำกัด อาจารย์วิทยาลัยช่างกลปทุมวัน
อาชีพปัจจุบัน	ผู้ช่วยผู้อำนวยการระดับ 7 วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ รับราชการ ทำหน้าที่ผู้ประสานงานจัดตั้งวิทยาลัยการอาชีพ ไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี สังกัดกองการศึกษาอาชีพ กรมอาชีวศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้